
Kaya de Vos
JURNALUL UNEI IUBIRI IMPOSIBILE
book
HUMANITAS fiction

Cuprins

Kaya de Vos predă arhitectura la o universitate din Europa. A publicat până acum câteva cărţi, o serie de eseuri şi articole de specialitate. Are un birou de arhitectură unde proiectează dacă are comenzi şi dacă ceea ce i se cere i se pare provocator. Scrisul poveştilor este un cadou pe care şi-l face din când în când sieşi, pentru că astfel îşi poate lăsa imaginaţia să se desfăşoare în voie, fără cenzura bugetelor imposibile, fără presiunea termenelor inacceptabile, fără hărţuiala beneficiarilor cu exigenţe greşit înţelese. Iar dacă ceea ce scrie poate să bucure, dacă nu câteva sute, măcar câteva zeci de oameni, se declară extrem de mulţumită. În 2011 Kaya de Vos a publicat la Editura Humanitas un *romance* intitulat *Toate femeile vor 7*.

ISBN 978-973-689-574-6 (epub)

Editura HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

www.humanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

Kaya de Vos

JURNALUL UNEI IUBIRI IMPOSIBILE

Lui C.L., pentru că a înţeles.

JURNALUL
UNEI IUBIRI IMPOSIBILE

…Apoi îngerul, ah, îngerul, ah, îngerul, ah, îngerul
a plecat cu aripi de aur zburând
într-un aer de aur.
Fluturi de aur
fâlfâiau în aura îngerului de aur.
El zbura aiurit,
el era cu totul şi cu totul de aur.
El se depărta către o depărtare de aur,
în care apunea soarele de aur.
— De ce te îndepărtezi de la mine, i-am strigat,
de ce pleci, de ce?
— Fără pricină, mi-a răspuns, fără pricină…
Al meu suflet, Psychée

Nichita Stănescu

Povestea asta are o istorie destul de încâlcită. Totul a început acum ceva mai mult de douăzeci de ani, pe când mă aflam la Florenţa, cu o bursă de cercetare. Eram fascinată de lumea Quattrocento-ului[1] *şi, unde aş fi putut să îl înţeleg mai bine, dacă nu în oraşul care îi era leagăn? De fapt, pe vremea aceea, studiam influenţele Renaşterii italiene asupra arhitecturii din estul Europei. Dar asta e deja o altă poveste.*

1 Deşi, pentru cine nu ştie, ar putea foarte bine să se identifice doar cu un anume model de maşină, *Quattrocento* are de fapt o semnificaţie mult mai alambicată, fiindcă, nu numai că acoperă o epocă – secolul al XV-lea în cultura italiană –, ci face şi referire la un mod anume de gândire şi la un curent stilistic – Renaşterea timpurie – care au apărut în peninsulă (chiar la Florenţa) în perioada cu pricina.

Mă apropiam de finalul sejurului – altminteri, absolut de neuitat, pentru că se petrecuse într-un loc fără asemănare – şi scriam ultimele pagini ale unui raport despre rezultatele studiului meu abia încheiat, pe care aveam să îl predau Accademiei dell' Arte. Evident, departe de maşina mea de scris şi neavând încotro, scriam de mână. Aşa că îmi luasem obiceiul să lucrez în fiecare după-amiază, după ce îmi terminam micile alergături administrative, în parc, aproape de casa în care fusesem găzduită.

Într-o bună zi, cu vreo două săptămâni înainte de plecare – era mijlocul lunii august –, mutându-mă dintr-un loc într-altul în căutare de umbră, zăresc pe o bancă de alături un carnet cu scoarţe galbene, evident uitat acolo şi, mai mult ca sigur, nu cu mult timp în urmă.

Am plecat aproape de căderea serii, când nu mai vedeam să scriu şi, cum nimeni nu venise să caute carnetul, am decis să îl iau. Nici acum nu ştiu prea bine de ce. Poate cu gândul că ar exista vreo şansă să îi găsesc proprietarul. Ajunsă în camera mea, am început să îl răsfoiesc: era un jurnal în care, pe undeva, pe la mijloc, aproape ca un semn de carte, se găsea o foaie de hârtie albă, pliată în două şi acoperită cu un scris mărunt, evident altul decât cel din jurnal: o scrisoare.

Cu altele pe cap, n-am avut răbdare să o citesc, dar m-am uitat în fugă peste textul jurnalului şi, încă de la primele pagini, am avut norocul să descifrez o adresă – mai bine zis, strada pe care locuia autorul – şi am putut să îmi închipui cum arăta casa în care stătea, fiindcă numărul nu apărea nicăieri.

În zilele care au urmat, n-am găsit răgaz să ajung până acolo, dar, de îndată ce s-a putut, m-am pornit într-o mică expediţie de restituire. De fapt, în mai multe. Dar, din păcate, tot efortul meu a rămas fără succes. Deşi cred că m-am dus până la adresa cu pricina de cel puţin trei ori, la ore cât se poate de diferite, niciodată n-am găsit pe nimeni.

Întoarsă acasă, am pus carnetul galben undeva, într-un sertar al bibliotecii. Şi, probabil că acolo ar fi rămas pentru totdeauna, dacă toamna trecută, călătorind cu trenul de la Sibiu la Bran, n-aş fi nimerit în acelaşi compartiment cu o femeie de la munte care, tot drumul, a povestit cu însufleţire istorii stranii – poveşti de iubire de prin partea locului, bântuite de personaje venite din alte lumi.

Ceva din ce-a depănat atunci femeia aceea trebuie să fi produs în mintea mea un anume declic. Altfel nu-mi pot explica de ce, de îndată ce am ajuns din nou acasă, am căutat jurnalul şi scrisoarea, le-am parcurs cu mare atenţie şi apoi m-am apucat cu hotărâre de treabă: întâi am schimbat nume, adrese şi mici amănunte – în general de natură să piardă totul într-un perfect anonimat şi să aducă faptele în prezent. De pildă, pentru acest din urmă scop, am introdus în acţiune Internetul şi telefonul celular. Apoi, preluând lucruri lămurite de conţinutul scrisorii, am scris câteva pagini ca să creez un soi de cadru cu ajutorul căruia întâmplările din jurnal să dobândească înţeles şi rotunjime. Sigur, e vorba de un înţeles care îmi aparţine.

Iar la final, pentru că aveam o enormă arhivă fotografică, m-am gândit să însoţesc povestea personajelor cu imagini ale periplului lor şi cu diferite

note explicative, mai cu seamă acolo unde lucrurile ţineau de istoria locului sau a culturii în general.

Abia când am terminat mi-am pus întrebarea dacă pot da drumul în lume unei astfel de poveşti, întemeiate, totuşi, pe un jurnal intim absolut real. Dar m-am liniştit cu gândul că nu au cum să existe pe faţa pământului decât cel mult două persoane care s-ar putea recunoaşte în scrierea mea: una, aproape complet în afara faptelor, care n-ar avea ce să-mi reproşeze, iar alta, cea cu adevărat implicată, care – presupunând că şi-ar aduce aminte de acel episod de demult din viaţa ei – n-ar putea, cred eu, decât să se bucure şi să trăiască sau să retrăiască o mare nostalgie.

Apoi m-am întrebat de ce devenise brusc atât de important pentru mine să duc la capăt această mică întreprindere. N-am nici până astăzi un răspuns clar. Pesemne, în felul acesta, îmi construiam iluzia că cercul deschis de Providenţă cu peste două decenii în urmă, s-ar putea, în sfârşit, închide.

Toamnă la Florenţa

Lucrurile se petreceau întotdeauna la fel: când, după spaime şi peripeţii care îi ţineau cu inima în gât, ajungeau, în sfârşit, să închidă în urma lor uşa casei aceleia în care se simţeau, cu totul inexplicabil, la adăpost de orice, el o cuprindea cu braţele şi o strângea tare la piept. Rămâneau aşa, îmbrăţişaţi, un minut nesfârşit, iar asta, pentru ea, era cel mai preţios dar de pe pământ. Apoi, el începea să o mângâie febril, ca şi cum s-ar fi temut că ceva din ea ar putea să se piardă dacă nu era atins, dacă nu era prins imediat în freamătul îmbrăţişării.

De fiecare dată, lucrurile se petreceau aidoma: imediat ce ajungeau să închidă uşa, se prăbuşeau în îmbrăţişarea aceea treptată şi definitivă care părea să fie lucrul cel de pe urmă care li se întâmpla în viaţă. Şi, de fiecare dată, simţind asta, ea se ruga să nu moară chiar atunci; se ruga înţelegând înfrântă că, pesemne, chiar dacă *ar fi ştiut* că urmează să moară, tot nu s-ar fi putut întoarce din drum.

La fel şi-acum, el o purta pe braţe tăcut, privind-o intens în ochi, cu pupilele uşor dilatate şi parcă aburite, cu ochii lui indicibil de frumoşi, din care ea vedea cum ţâşnesc fluvii de lumină… Şi totul părea un dans nesfârşit, fără ţintă şi fără repere… doar fericire în stare pură! Parcă s-ar fi aflat în miezul însuşi al unei tornade care răvăşea totul în jur… pe loc rămâneau doar ei doi, păstrându-şi contururile clare la adăpostul patului uriaş, cu cearşafuri foşnitoare din satin de bumbac alb, aflat încă – dacă nu cumva o pornise şi el în zbor –, în camera care fusese cândva a bunicii ei…

Şi totuşi… parcă de data asta era altfel. Parcă el îi dăduse drumul din braţe şi acum… acum se depărta. Încet, foarte încet… Pe furiş! Cum… unde pleci, de ce nu rămâi lângă mine, ai spus că o să rămâi… ce o să mă fac singură în lumea asta străină, în care nu cunosc pe nimeni? Nu! Te rog nu pleca, ia-mă cu tine! Vezi, nici nu pot să mă mişc… De ce nu pot, oare,

să mă mişc? Doamne… să vină cineva, să mă scoată din crevasa asta… din tunelul ăsta, să vină cineva… Unde ai dispărut, dragul meu? Spuneai că mă iubeşti… Doamne, ce greu e să… ce greu… Mamă, unde eşti? Măcar tu să nu mă laşi… Mamă!!!

— Scumpa mea, sunt aici, linişteşte-te! Sunt lângă tine şi nu plec nicăieri, uite-mă! Deschide ochii, scumpa mea, ai visat urât… priveşte-mă!

— Mamă! Ce bine că eşti cu mine! Ce bine… Dar… dar ce faci *aici*… sau… adică, ce fac eu *aici*, în locul ăsta? Unde sunt… şi el, el unde a plecat?

— Cine, fetiţa mea dragă? Suntem doar noi două! Mai devreme a fost şi tatăl tău, dar a ieşit să cumpere câte ceva. O să vină iar, mai spre seară. Linişteşte-te… Uite, ţi-am adus un pic de compot de piersici… Stai, nu… nu te-agita atâta… Vezi, ai şi obosit…

— Ce e cu firele astea? Mamă, unde sunt? Nu e camera mea, camera bunicii… Unde, unde sunt? Nu-mi prea simt mâinile… nici picioarele…

— Stai, stai liniştită! Eşti la spital… Ai avut un… ăăă, un accident pe munte. Dar acum totul e bine. Din fericire, n-ai păţit nimic, nici tu, nici ceilalţi. Totul e bine acum. Nu trebuie să…

— Accident? Pe care munte? Unde, pe munte? Nu-mi aduc aminte… A, ba da, incendiul… ştiu… ştiu… la cabană…

— Nu, nu incendiul… nuuu… asta e o altă poveste, dar acum linişteşte-te… Încearcă să dormi! Eu nu mă mişc de lângă tine.

* * *

Picta cu mişcări din ce în ce mai repezi, încercând să nu piardă nici o clipă din lumina caldă care scălda Ponte Vecchio[2] în culori de şofran amestecat cu pământ ars. Peisajul reflectat de şuvoiul metalic al bătrânului râu Arno era de o frumuseţe fără asemănare. Dar ceea ce o fascina şi o făcea să îl picteze la nesfârşit era faptul că părea dintotdeauna acolo, neschimbat

şi calm ca însuşi sâmburele tuturor înţelesurilor, dar plin de istorii şi de enigme care aşteptau pe cineva să le scoată la suprafaţă.

2 Pentru că va reveni de mai multe ori în prim-plan, trebuie prezentat de acum: construit încă de pe vremea romanilor, dărâmat şi reconstruit apoi de mai multe ori, Ponte Vecchio pare să fie cel mai vechi pod de peste râul Arno, din Florenţa. Interesant e că, la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, pe când toate celelalte poduri florentine erau distruse de bombe, Ponte Vecchio a rămas în picioare. Se pare că faptul s-ar fi datorat unui ordin expres al lui Hitler, care avea o slăbiciune pentru acesta din urmă. Deosebit la Ponte Vecchio faţă de alte poduri e faptul că pe el sunt construite două şiruri de clădiri care adăpostesc mici magazine. Şi, dacă la început, acolo se găseau măcelării, pe vremea când Cosimo I de Medici trebuia să-l traverseze zilnic, de acasă, din Palazzo Pitti –, la serviciu, în Palazzo Vecchio, şi înapoi, lucrurile s-au schimbat. Măcelarii au fost alungaţi şi locul lor a fost luat de bijutieri. Ca să se evite duhorile pestilenţiale. Fiindcă, altminteri, Cosimo, nedorind să se întâlnească chiar oricând şi oricum cu mult iubiţii dar prea-umilii săi supuşi, circula pe deasupra magazinelor, printr-un coridor de lemn, proiectat pe la 1565 de arhitectul casei, Giorgio Vasari.

Picături mărunte de sudoare îi acopereau fruntea şi buza de sus. Din când în când, cu încheietura mâinii stângi, îşi dădea la o parte de pe obraz şuviţele blonzii scăpate din agrafa mare, de bagá, cu care îşi prinsese părul în creştet. Faţa ei frumoasă, vădind încă dulceaţa şi inocenţa copilăriei, şi trupul longilin, cu fermităţi şi catifelări adolescentine, păreau cuprinse de o mare încordare. Albastrul transparent al ochilor i se concentrase până la scânteie.

De fapt, ea chiar simţea cum urcă în fiinţa ei vibraţia aceea cunoscută care o cuprindea atunci când izbutea să devină una cu lucrul la şevalet, când tot ce era în jur dispărea cu desăvârşire, lăsând loc doar pânzei şi imaginii care, închipuită într-un fel tainic undeva între ochiul, creierul şi inima ei, căuta aproape violent o cale să se arunce în lume.

Dar era clar: nu va putea termina tabloul nici în după-amiaza asta. Soarele trecea prea repede dincolo de pod – era deja începutul toamnei. Şi totuşi ce cald! În încăperea de la ultimul etaj, chiar cu uşile către *loggia* deschise larg, aerul continua să fie încins ca vara. Nu o supăra căldura, doar că vopselele prindeau crustă şi se uscau mai repede, obligând-o să se grăbească.

Şi tocmai acum trebuia să se întrerupă ca să caute un tub nou de vermillon, fiindcă cel desfăcut mai-nainte zăcea deja pe jos, stors de ultima picătură. Asta pentru că cerul ei era – aşa trebuise să fie, de data asta –, vermillon. Coborî de pe scaunul înalt şi se îndreptă spre un scrin vechi, cu multe sertare, aşezat pe peretele de alături. Trase de micul mâner de alamă al unuia şi scoase dinăuntru o cutie destul de mare de lemn cafeniu, lăcuit. O aşeză pe măsuţa de lângă şevalet, o deschise cu grijă, dar se dădu imediat un pas înapoi, luându-şi mâinile de pe ea, de parcă ar fi ars-o. Privea uluită un pătrat de hârtie lucioasă, albă, care era aşezat peste tuburile de vopsea. Avea pe el, schiţată stângaci, dar neşovăitor, cu creion de *feutre* roşu, o inimă mare, întoarsă cu vârful în sus. Sub ea, cu litere nefireşti, ca desenate fiecare în parte, se afla un text scurt şi o dată – data ei de naştere:

Per sempre, Michelangelo.
12 marzo

Îi fugise tot sângele din obraz şi nu-şi putea lua ochii de la cartonul alb. Parcă începuse să şi tremure… Chiar simţi nevoia să se aşeze pe canapeaua micuţă de lângă scrinul cu sertare, ca să poată gândi în voie, ca să poată… să poată să ce?

Nu înţeleg ce se întâmplă! Da, e clar că e cutia mea, cutia *mea*, din scrinul *meu*, din apartamentul *meu* de pe Lungarno Torrigiani în care, în afară de mine, nu intră decât mama; însă eu n-am mai văzut cutia *asta*… Sigur, am cumpărat până acum zeci… E drept, pe unele le-am primit de la ai mei, dar *asta* nu e de la ei, scrisul ăsta nu e scrisul lor şi nici inima asta întoarsă nu e desenată de ei, ci de altcineva, cineva numit, probabil, uite, cum scrie aici, Michelangelo, care mi-a făcut-o cadou de ziua mea… Care zi, din ce an? Nu ştiu… nu se poate şti…

Din păcate, ea nu-şi aducea aminte nimic, absolut nimic. Ca de-atâtea ori de când revenise acasă, se simţi cuprinsă de disperare. Ce se petrecuse în anul ăsta care i se ştersese complet din memorie? Unde-i fugiseră toate

amintirile? Dar… dar, mai ales, de ce era atât de îngrozitor de tulburată când privea cartonul alb, cu scrisul pictat?

De neputinţă şi de frustrare, îşi adună genunchii la piept şi, lipindu-şi faţa de cutia lucioasă, începu să plângă cu hohote înfundate, legănându-se într-o parte şi-ntr-alta, ca un copil părăsit.

Carnetul cu scoarţe galbene

1 ianuarie

M-am culcat spre dimineaţă şi am avut un vis foarte ciudat: se petrecea într-un loc aburos, cu tot felul de lumini care veneau din locuri neaşteptate. Undeva, în centru – dacă se poate spune că exista vreun centru într-un loc ca ăla –, era un cal alb care avea în frunte un corn răsucit: era un inorog, ştiam. Iar lângă el, ţinându-l de gât, apărea un personaj neclar – nu-i puteam distinge nicicum faţa –, dar luminat, oarecum, şi el, de sorii mici care împânzeau peisajul. Nu se petrecea nimic, nici o mişcare, doar că eu simţeam cum, dinspre cei doi, vine către mine, în valuri, o mare de iubire. Ceva, aşa, învăluitor şi bun, cum n-am mai simţit niciodată – nici în vis şi nici în viaţa reală.

M-am trezit cu o stare de bucurie care m-a însoţit toată ziua şi m-am gândit că, un vis avut în prima zi a anului are neapărat un înţeles. Sigur că m-am uitat imediat pe net să văd ce înseamnă inorog în vis, dar am găsit doar interpretări – care mai de care mai caraghioase – pentru cal. De pildă: *de în vis te vezi un cal negru călărind, înşelat fi-vei de nevastă*!!! E drept că mă grăbeam să ies şi de-asta n-oi fi găsit din prima, pentru că mai târziu, după ce m-am întors şi am mai căutat, am dat şi peste inorogi, cu tot felul de chestii despre puritate, sublimare, virginitate, dar şi despre marea iubire a vieţii şi alte bla-bla-uri. Una peste alta, m-am hotărât ca, începând de azi, să ţin un jurnal, pentru că e totuşi un an mai altfel: termin şcoala, aplic la Arte şi mă logodesc. Mă rog, adică nu ştiu… Nu sunt deloc sigură. Vreau să spun, de asta cu logodna, nu de celelalte.

16 februarie

Adevărul este că e greu să ţii un jurnal. Cum se vede, mie nu-mi prea iese. După şcoală am de învăţat, iar în restul timpului lucrez. Şi, la urma urmei, nu se petrece nimic formidabil în viaţa mea. Şi nici nu-mi doresc. Mie mi-e foarte bine aşa. Doar că Paolo mă toacă mărunt cu ideea lui cu logodna. Eu zic da-da, dar, de fapt, nici prin gând nu-mi trece. Cel puţin nu deocamdată. Recunosc că aici s-ar putea să fie ceva defect cu mine, dar acum n-am vreme de introspecţii. Nu vreau decât să fiu lăsată în pace să-mi văd de ale mele.

P.S. Azi am fost să fac câteva schiţe după crucifixul[3] din bazilica Santo Spirito. Tata mi-a spus că ar fi fost sculptat de Michelangelo pe când avea doar 17 ani şi locuia la mănăstire. Trebuie să recunosc că îl vedeam pentru prima oară şi nu pot să zic că nu m-a impresionat, dar mai mult pentru istoria lui. Pentru că, altfel, mi s-a părut că are un aer cam stângaci, ca să nu zic de faptul că e destul de lipsit de dramatism. Se vede, cred eu, că e o lucrare timidă, a cuiva fără prea multă experienţă. Deşi, mă gândesc că, la vremea aia, Michelangelo deja începuse să studieze anatomia pe cadavrele ălora care mureau la mănăstire; de fapt, se pare chiar că s-a angajat să lucreze crucifixul ca plată pentru asta. Ceea ce înseamnă că deja învăţase, *văzuse* diferite lucruri extrem de importante pentru un sculptor…

3 Un crucifix de lemn pictat, înalt cam de un metru şi jumătate, aflat în bazilica renascentistă Santa Maria del Santo Spirito din cartierul Oltrarno. Poate că e bine de ştiut că bazilica a fost începută de Filippo Brunelleschi pe la 1428 şi continuată după moartea sa, respectându-se planurile iniţiale, având nu mai puţin de 38 de capele laterale şi diverse locuri tainice de unde mai-marii oraşului puteau lua parte la slujbă fără să fie văzuţi de mulţime. Ceea ce spune multe despre vremurile acelea…

Şi mai e o chestie care m-a contrariat: Mântuitorul e gol, lucru ce nu se prea întâlneşte, deşi tata spune că aşa e corect, fiindcă aşa spun Evangheliile că s-ar fi petrecut lucrurile atunci, pe Golgota. În fine, o să-l mai întreb despre asta fiindcă mi se pare cam straniu.

Dar nu mi-au ieşit cine ştie ce desene. Poate că nici lumina nu era bună.

13 mai

Ai mei au hotărât că, dacă intru la Arte, o să mă lase să stau singură la Nonna Bia. Asta mi-ar plăcea teribil. Dintotdeauna mi-am dorit să locuiesc acolo. Şi singură, ce minune! Să pot să fac tot ce-mi trece prin minte, la orice oră din zi şi din noapte, fără să mă bată nimeni la cap! Bine, aşa fac oricum, iar ei chiar nu mă bat la cap, dar o să fie altceva. Şi bineînţeles că o să intru!

P.S. De ziua mea m-am făcut că plouă. Mama a comis un mare tort cu cremă de cafea, care a fost genial şi din care am mâncat doar noi trei, după cină, iar eu am pictat apoi până noaptea târziu. Am corectat ultimul Ponte, l-am adus foarte aproape de ce aş vrea eu de la el. Iar Paolo s-a ofticat îngrozitor că n-am vrut să mă văd cu el deloc. Dar chiar n-am avut nici un chef de feţele lui lungi. I-am zis că mă doare capul.

3 iulie

Ei, a trecut şi asta: sunt pe listele de admişi. N-a fost nici o poantă şi n-am avut nici o emoţie, aşa că n-o să vorbesc deloc despre subiect. Da' ce trist mi s-a părut când am terminat şcoala! Parcă dintr-odată m-am transformat în altcineva, cineva cu responsabilităţi, mă rog… iar când mi-am dat seama că pe unii dintre colegii mei s-ar putea să nu-i mai văd prea curând sau, poate, chiar niciodată, necum zi de zi, ei bine, chit că n-am fost eu cine ştie ce persoană sociabilă, m-a apucat un fel de jale. Mda, o jale, o spaimă şi o nedumerire: încotro o s-o iau, de fapt? Cu ce oameni noi o să mă întâlnesc? Ce naiba o să fie peste cinci ani, peste zece… mai încolo?

Pe de altă parte, la toate balurile şi petrecerile alea care s-au ţinut lanţ, m-am plictisit cu spume şi cred că l-am scos din minţi pe bietul Paolo, fiindcă nu i-am dat voie nici să mă ia de mână, nicidecum să mă sărute! Da, e limpede că nu sunt normală. Nu mă interesează deloc chestia asta, deşi unde întorc capul nu văd decât perechi ţinându-se în braţe, pipăindu-se şi

pupându-se de mama focului. Mă rog, nu pot zice că mă lasă chiar rece, dar nu Paolo mă va putea convinge vreodată să încerc ceva. Ne ştim de când ne-am născut, ce naiba! (Azi am picat pe asta cu naiba. Sper să nu citească mama vreodată ce scriu, că mă zvântă! *Stylistically speaking*, ar avea dreptate, *of course*!) Mi-e ca un frate, dar el nu vrea să priceapă deloc. E drept că eu sunt cea care a greşit: trebuia să fiu mai fermă. În schimb am dat din cap aşa, într-o doară, când, într-o zi, mi-a propus să ne căsătorim cândva; iar el a luat-o de bună şi-acum o ţine întruna. Şi mai e şi mama care, cu boala ei, insistă să mă vadă odată la casa mea. De parcă asta e obligatoriu să fie ceva bun şi definitiv! Ce idee!

13 iulie

Bine că am reuşit să termin cu mutarea. Acum stau singură la Nonna Bia în apartament şi mi se pare că am ajuns în rai. Am lăsat casa aproape aşa cum era când trăia ea. Adică după ce am dat o bidinea cu alb peste tot. Iar din camera de zi am scos masa de mijloc cu scaune cu tot – pe care mama a fost foarte fericită să le ia – şi mi-am pus şevaletul. În rest, am păstrat până şi fotografiile lor de nuntă. A, am găsit chiar şi o poză pe care tata i-a lăsat-o mamei, ca să nu-l uite cât era în armată. Pe ea scrie, cu o cerneală aproape mov: Pentru Anna, de la Nando, o piedică în calea uitării! Groaznic de patetic, dar am înrămat-o şi am pus-o pe perete, lângă celelalte. Aşa îi am pe toţi aici, cu mine, ceea ce îmi place mult de tot.

Şi, foarte important e că, drept în faţă – adică un pic mai spre dreapta, cum priveşti din *loggia* –, peste vârfurile unor chiparoşi bătrâni, nu chiar aproape, dar foarte vizibil, e Il Ponte – Ponte Vecchio, adică. Mi se pare minunea minunilor să-l văd de aici! Sigur că de la distanţa asta n-aş putea să-l pictez cu-adevărat. Tot trebuie să cobor cu şevaletul în stradă, dar am eu diferite ascunzişuri speciale unde nu e chiar aşa de plin de lume şi unde îmi fac schiţele şi îmi limpezesc ce vreau să fac, de fapt. Pe urmă, vin acasă şi lucrez „pe curat“, privindu-l pe fereastra deschisă. E absolut genial!

15 iulie

Mă plimb în fiecare zi prin locurile mele. Şi anume, dimineaţa, nu mult după ora şase. Mă trezesc, îmi fac o ciocolată fierbinte, cu o tonă de cacao, şi o şterg în oraşul care e încă, slavă Domnului, destul de adormit. Vezi doar gunoieri, oameni de serviciu, distribuitori: o specie anume a orei cu pricina.

Atunci aerul e plăcut şi te învăluie ca o mătase. Umblu cam un ceas pe unde mi se năzare: pe străduţele înguste de tot din oraşul vechi, printre case sobre, nu prea înalte, placate cu piatră cioplită până pe la primul etaj, cu ferestrele lor micuţe, ca de cazarmă, şi ici-colo cu câte-un ancadrament mai sofisticat sau cu diverse colonete şi antablamente de marmură tocite de ploi, după care eu sunt atât de înnebunită, de-mi vine să merg să le mângâi pe fiecare în parte.

Când mă întorc, deja e trecut bine de 7, mănânc ceva, intru puţin pe net şi apoi mă apuc să îmi pregătesc vopselele. Pe la nouă, deja încep să pictez. Nu e chiar lumina care îmi trebuie, dar nu mai am răbdare. Uneori, dacă sunt foarte obosită, mă întrerup şi picotesc niţel, făcută ghem pe canapeaua de lângă şevalet. Parc-aş fi o babă! Dar asta destul de rar. Altfel, lucrez ca o bezmetică; nici nu ştiu când se face două, trei, patru… Abia atunci mă îndur să las puţin pensulele şi, ori îmi pregătesc nişte paste, ori cobor să mănânc la Lungarno 23, unde mai mergeam şi cu Nonna Bia când eram mică şi mă lua la ei. Întotdeauna când intru acolo, îmi amintesc cum odată, copil fiind şi stând cu Nonna afară, la o măsuţă, pe când mă zgâiam inteligent la firma veche, am avut o revelaţie lingvistică extremă, care m-a lăsat mască: Lungarno – numele tuturor străzilor de pe cheiul râului, chiar asta înseamnă – în lungul lui Arno! Nonna Bia a fost atunci foarte uimită şi mândră de intelectul meu debordant.

Mă rog, mai sunt şi alte localuri mici de care îmi place, dar ăsta e la doi paşi. Pe urmă îmi iau şevaletul sau doar caietul de schiţe şi mă pornesc să mai desenez ceva pentru lucrări viitoare. Am în cap tot felul de scheme. Dar, în general, cam trebuie să trec pe la măria sa Il Ponte, să îl salut. Şi aşa,

se face seară. Uneori – nu prea des –, ies cu Paolo şi, eventual, ne mai întâlnim cu unii şi alţii: Giovana, Fina, Davide şi Carlo, uneori chiar cu Mirco şi Fabian, alteori cu Sofia şi cu soră-sa, Gela, în fine, cam ăştia. Mergem în vreun club sau să vedem un film. Eu izbutesc greu să nu mă plictisesc şi, de fapt, nici nu-mi place să stau târziu. Pe la 10, deja mi se face un somn groaznic, aşa că încerc să mă fofilez. Ajung la mine şi mi-ar plăcea să mai citesc, dar de obicei adorm după trei pagini.

Însă acum am început o carte absolut bestială care se cheamă *Ora albastră*, scrisă de un peruan pe care am uitat cum îl cheamă. E genială, aşa că reuşeşte să mă ţină trează mult mai mult de trei pagini. A, o am, văd, şi pe asta cu genial în sus şi genial în jos. Mă rog, aici nu contează. Cred…

16 iulie

Paolo a plecat în Corsica, unde ai lui au o proprietate sau o afacere sau ambele. E ceva cu porci, dar nu-mi aduc aminte prea bine ce. Nu pot fi niciodată atentă când îmi vorbeşte. A plecat demonstrativ, să văd eu cum e fără el. Ce să zic! Adică, mda, îmi lipseşte, dar nu cât să mă tăvălesc pe jos. Îmi lipseşte ca un bun prieten ce mi-a fost dintotdeauna, dar eu am treaba mea, pictura mea, planurile mele care nu prea îl includ şi pe el. Adică îl includ aproape tot atât de vag cum includ pe toată lumea. Poate că nu sună bine ce zic. Evident, lui n-o să-i spun niciodată, dar ăsta e adevărul.

18 iulie

Ieri m-a sunat P. şi mi-a propus ca la începutul lui august, când o să vină înapoi, să mergem câteva zile, cu un grup mai mare, în Apenini. La cabana nu ştiu cum, unde cică am mai fost cu nişte ani în urmă. Nu-mi amintesc. Nici nu pot să zic că am sărit în apă de bucurie, dar până la urmă, ca să nu-l supăr de tot, am zis da. Da, dar cu o condiţie: să-mi iau şevaletul, ca să pot picta, că doar n-o să umblu razna pe munţi cu ameţiţii ăilalţi, să mă urc pe

pereţi de plictis… Dacă pot să pictez, e ok. Sau măcar să desenez. Da, bine, n-o să pictez. O să fac doar nişte schiţe şi, poate, nişte pasteluri. Sigur, câteva zile o să pierd lumina bună, de vară, din oraş, dar adevărul e că Florenţa e atât de ticsită de turişti, că până şi eu, care nu m-aş fi mişcat de aici vara nici bătută, acum simt nevoia s-o şterg. A ajuns un furnicar de chinezi, de japonezi, de americani, de arabi, de indieni şi de ce-or mai fi, care te înghiontesc, te dau la o parte, te calcă în picioare şi care croncăne în toate limbile pământului, mai abitir ca-n turnu' Babel. Aproape că nu se mai aude o vorbă în italiană. Bleah! Nu-mi plac mulţimile şi pace.

P.S. M-am gândit mult la povestea cu mulţimile şi mi-am dat seama că Florenţa, fără foiala asta continuă, ar fi altceva. În orice caz, n-ar mai fi întregul care e şi n-ar mai avea aerul ăsta inconfundabil pe care îl are. Şi eu n-aş mai ieşi dimineaţa devreme ca să mă bucur la nebunie de o faţă a ei deosebită de toate celelalte, cea de loc pur, adică golit de mişcare, lucru de care am *neapărată* nevoie ca să pot înţelege *cu-adevărat* spaţiul oraşului. Dar nu l-aş putea picta aşa, pentru că eu caut să prind chiar viaţa lui şi viaţa din el, adică ceea ce îl face să devină altfel şi altceva în fiecare secundă. Aşa cum e, mişunând de oameni de toate culorile, e perfecţiunea însăşi. Îmi aduce aminte de ouăle Fabergé[4] pe care le-am văzut când am fost acum doi ani cu ai mei la Moscova: fiecare detaliu era la locul lui şi nimic nu ar fi putut fi schimbat fără să se strice rostul întregului. Mă rog, nu ştiu ce legătură are asta cu mulţimile. Poate că ele sunt aici un detaliu fără de care nu se poate împlini perfecţiunea curioasă şi imposibil de povestit a Florenţei, aşa cum o văd eu.

4 Ouăle Fabergé? Nişte minuni! Trebuie căutate pe Google. Foarte pe scurt, ar fi de spus că Peter Carl Fabergé, devenit în 1885 bijutier al curţii imperiale de la Moscova, a creat până în 1916 cam 56 astfel de ouă din aur, argint şi pietre preţioase. Ele erau oferite în dar familiei imperiale, de Paşte sau cu alte ocazii. În general, erau gândite să conţină în interior diferite surprize. Pentru că sunt splendide şi unice, valoarea lor a ajuns azi uriaşă: în 1994, un asemenea ou a fostachiziţionat, la licitaţie, contra sumei fabuloase de 3,5 milioane de lire sterline! Acum, la Moscova mai există doar 10, iar în restul lumii sunt cunoscute probabil nu mai mult de 14.

26 iulie

Bine. S-a stabilit: pe 5 august plecăm cu toată gaşca – o să fim opt, cei obişnuiţi – la cabana Montalfiori, undeva de la Castiglione del Garfagnana mai încolo. E, nu e chiar aşa de rău: s-a făcut cald aici, e prea multă lume şi cam pute. Am mai făcut drumul ăsta şi nu e aşa de lung, poate ceva mai puţin de două ore, iar locul e chiar frumos, îl ştiu: şi oraşul – medieval, cu multe turnuri –, şi munţii din jur.

3 august

Am izbutit în ultimele luni nişte pânze – vreo trei, ba poate doar două – destul de bune. Mi se pare că mă apropii de ceea ce cred eu că trebuie să reuşesc, adică să prind o anumită lumină, încărcată cu toate poveştile ei, cu istoria ei. Nu-mi dă pace faptul că podul ăla era acolo şi pe vremea romanilor. Mă rog, l-au tot reconstruit, dar oricum, pietrele lui de-acum au aproape 700 de ani şi au văzut atâtea lucruri, atâţia oameni… iar eu am mereu impresia că istoria neştiută, paşii furişaţi, comploturile periculoase, cu tot misterul lor, sunt acolo, prezente, nu aşteaptă decât să fie descoperite de cine are ochi să vadă şi forţă să le scoată la suprafaţă. Ei, cum ziceam, eu asta încerc să pictez, încărcătura asta, modul de a se înfăţişa şi de a deveni al acelui loc, şi nu locul în sine. Dar nu îmi iese, ceea ce mă încrânceneează şi mai tare. Tata are dreptate când zice că o să-mi pierd minţile dacă o s-o ţin langa cu podul ăsta. Şi când te gândeşti că el nu are nici pe departe habar ce fixaţie ca lumea posed!

4 august

Mâine e plecarea. Îmi fac un bagaj mic. N-am de gând să car cu mine mare lucru în afară de ce-mi trebuie pentru desen, ceea ce, de altfel, e destul. Dar mergem cu două maşini, aşa că nu îmi fac mari griji. În fine, sper să fie ok. Adică să mă lase toţi în pace, să pot face măcar nişte schiţe.

14 august

Abia azi m-am întors acasă. A fost o săptămână de groază. Să fac bine de-acum încolo să îmi ascult intuiţiile – daimonul, cum zice tata: adică, nu mi-am dorit deloc, dar absolut deloc să plec în excursia asta. Am făcut-o doar pentru Paolo, care devenise imposibil. În fine. Bine că sunt din nou aici, cu pensulele şi culorile mele şi cu podul meu drag sub ochi. O să mă culc imediat că, nu ştiu de ce, dar sunt terminată de oboseală.

17 august

Ei, deşi mi-am jurat că n-o s-o fac, trebuie totuşi să scriu cum a fost şi ce s-a întâmplat, pentru că am observat că scrisul în caietul ăsta mă ajută să îmi ordonez puţin capul – dacă aşa ceva mai e cu putinţă. Oricum, în momentul ăsta, nevoie ar fi!

Deci! Am ajuns acolo seara, pe la opt, ne-am cazat – ei toţi şapte la primul etaj, eu singură, la mansardă, care era super-super ok; am mâncat, şi ei s-au apucat să joace cărţi ca nişte pensionari ramoliţi. Nişte luzări! Cum eu n-am nimic în comun cu jocul de cărţi, am şters-o în mare viteză la mine în cameră şi m-am apucat să citesc. Dar muream de somn, aşa că, probabil, am adormit rapid. Ei, aici mi s-a rupt filmul prima dată. Când m-am trezit – mă rog, trezit e un fel de-a spune –, mi-era frig, tuşeam şi mă sufocam de mama focului, iar cineva avea treabă multă să îmi mişte braţele în sus şi-n jos. Nu puteam să întreb nimic, fiindcă n-aveam destul aer şi nici atâtea cuvinte disponibile. E drept, în capul meu se dădea cel puţin bătălia de la Anghiari[5], aşa că nici n-aveam ce să-ntreb, că oricum nu înţelegeam deloc cine şi pe ce lume sunt.

5 Mai mult ca sigur că nu ştiţi despre bătălia de la Anghiari, dintre trupele milaneze, care încercau să cucerească Toscana, şi cele florentine, aflate în apărare. Şi nici că bătălia s-a încheiat cu victoria armatei florentine. Dar asta era de presupus. Altfel, de ce şi-ar fi adus aminte biata fată tocmai de acest eveniment? Pentru clarificare, merită spus că totul s-a petrecut într-o singură zi – 29 iunie 1440 – de la răsăritul până la apusul soarelui.

Când mi s-au mai limpezit niţel creierii, da’ niţel de tot, am priceput că sunt tot eu, doar că nu în cameră, acolo unde adormisem, ci afară, şi că personajul care îmi făcea gimnastică de întreţinere la mâini şi îmi tot zicea chestii era un tip absolut necunoscut. Nu-l vedeam foarte bine, deşi împrejur era lumină – o lumină bizară, străbătută de fâşii subite de întuneric, însă atât cât vedeam îmi ajungea ca să îmi dau seama că nu-l cunosc. Pe lângă noi părea să fie o mare vânzoleală, dar eu, oricum, tot nu dibuiam nimic. La un moment dat – mi-aduc aminte foarte bine de asta –, tipul cu gimnastica m-a mai slăbit puţin cu datul din mâini şi mi-a zis să stau liniştită, că sunt în afară de orice pericol. Mă gândesc că oi fi reuşit să-l întreb în ce pericol am fost, fiindcă el mi-a zis că s-a întâmplat ceva, nu ştiu ce, că a luat foc cabana, chestii, a trebuit să te scot pe fereastră, mi-a zis, incendiul a izbucnit undeva între scara care ducea la mansardă – adică la mine – şi restul cabanei. Ceilalţi apucaseră să iasă, iar el, care stătea tot la mansardă – posibil, dar eu nu l-am văzut –, a avut inspiraţia să încerce şi celelalte două uşi de pe etaj, înainte să o tundă cumva afară. Dincolo de una din uşi m-a găsit pe mine dormind un fel de somn de veci, fiindcă în cameră era un fum să-l tai cu cuţitul – exact aşa a zis: un fum să-l tai cu cuţitul. Şi, se pare, cu mine-n cârcă, într-un mod pe care chiar nu pot să mi-l imaginez, s-a precipitat şi el, în cele din urmă, habar n-am pe unde, afară din cabană. Acum totul e bine şi, cel mai important, nimeni n-a păţit nimic, a zis el înainte ca mie să mi se mai rupă filmul o dată.

Când m-am trezit a doua oară, era mult mai bine: uruitul infernal din capul meu se mai domolise şi respiram într-o veselie. Mai puţin vesel a fost când am priceput că eram într-un salon de spital, pe un pat drăguţ, cu margini, ca pentru nou-născuţi, cu multe fire care ieşeau din persoana mea şi cu o mască de oxigen pe figură. Cred că, de frică, aş fi-mbulinat-o rău, dacă nu aş fi văzut-o imediat pe mama, aşezată pe un scaun alături. Când s-a prins că am înviat, s-a repezit la mine în stilul ei ultra-supra-galinaceo-protector, ceea ce de data asta, în mod cu totul atipic, mi-a prins bine. În

fine, până la urmă am aflat toată povestea, care nu e mult mai complexă decât ce am scris eu aici: fusese un incendiu, eu rămăsesem izolată şi adormită sus, în mansardă, un tip mă scosese de acolo, ceilalţi se scoseseră singuri, veniseră imediat pompierii, poliţia şi mai multe ambulanţe. Într-una din ele am fost încărcaţi eu împreună cu salvatorul meu şi duşi la spitalul din Castiglione di Garfagnana. Mai apoi, fuseseră chemaţi şi ai mei, care au apărut în mare viteză, şi cam asta.

Adică nu: ceilalţi au fost încărcaţi în alte ambulanţe şi puşi pe direcţie fix către Florenţa. La spital, evident. Dar, cum nu aveau nimic, li s-a dat drumul aproape imediat. Cel mai rău se vede că am picat eu, care după o noapte la primul spital, am fost dusă la al doilea, de data asta, la Florenţa.

Ei, nu mai scriu deocamdată, că am obosit.

18 august

Două zile am stat în spitalul din Florenţa. Mama a fost tot timpul cu mine. Tata a trebuit să mai şi plece, că avea ceva important la un şantier. Mă rog, nu pot să zic că a fost nasol, şi, de fapt, nici n-am să descriu toată tărăşenia aia, că n-are sens. Vreau totuşi să notez că, în prima zi, când mama tocmai ieşise să nu ştiu ce, aud eu – că auzeam, vedeam, eram, adică, în regulă, dar mă ţineau acolo cică să se dumirească dacă nu cumva era ceva cu sângele meu, cu monoxidul de carbon, cu chestii, şi îmi mai băgau diverse zemuri prin tuburi – aşa deci, aud o bătaie în uşă. N-apuc să zic nimic, că în pragul ei apare un mare buchet de flori albe, roz, galbene, ceva absolut incredibil. N-am mai văzut aşa ceva sau cel puţin n-am băgat de seamă. În spatele buchetului – un tip înalt şi cam deşirat, cu un păr cânepiu-şaten, zburătăcit în toate părţile şi cu nişte ochi, cum să spun, nu m-am prins eu atunci prea exact cum erau ochii lui, dar, când l-am privit în faţă, am simţit aşa, ceva ca o arsură, de parcă privirea lui trecea prin mine. Frate, erau adică, nişte ochi care te vedeau. Very strange! Altminteri – personaj necunoscut.

Întâi am crezut că a greşit salonul, că născuse nevastă-sa şi el venise să îi aducă flori. Nu, că el pe mine mă căuta. Ştia şi cum mă cheamă – adică Maria-Vittoria, nu Carina, cum îmi zic ai mei –, şi ce păţisem, şi tot. Era, adică, salvatorul meu providenţial, pe numele lui Michelangelo. Eu sunt Michelangelo… Michelangelo Fatti. Nu cred că am avut ocazia să mă prezint până acum… Aha! În timp ce îmi povestea ce e cu el, stătea cu florile alea în mână, neştiind neam ce să facă cu ele. Până mi s-a făcut mie milă şi l-am întrebat la ce îi trebuiau şi atunci şi-a luat seama şi mi le-a oferit. Mulţumesc! Şi mulţumesc şi pentru atunci, noaptea, că înţeleg că dacă nu eraţi pe-acolo, la vremea asta aveam aripi de îngeraş. O, nu, să nu glumiţi cu aşa ceva! Sigur, e bine că *m-am nimerit pe-acolo*, dar n-am nici o îndoială că şi fără mine aţi fi fost salvată. Eu, pentru că eram alături, am fost doar ceva mai rapid decât ceilalţi. Ceilalţi, *my ass*! Ceilalţi se căraseră bine-mersi! Dacă nu era băiatul ăsta, Michelangelo, aş fi fost… În fine!

Aşa că i-am arătat un vas de sticlă de pe o masă de alături în care putea să le pună. Pe flori, adică. Şi, cum vă simţiţi? Mulţumesc, mă simt ok. Mâine o să ies. Aha! În regulă. Păi atunci vă doresc sănătate multă şi numai bine! Şi a plecat atât de rapid, că eu, care oricum nu prea posed reflexe de relaţionare cu semenii mei, n-am avut timp să întreb ce e cu el, de unde e et cetera. Dar înainte să plece s-a uitat iar, aşa, lung la mine, de ziceai că vrea să îmi facă o radiografie, şi atunci am observat că avea nişte ochi verzi-aurii de-a dreptul ciudaţi şi o faţă sobră, cu nişte linii ferme, numai bună de desenat. Cumva, parcă semăna cu David[6] de la Academie, la care mă zgâiesc mereu, din interes profesional, evident –, doar că era viu.

6 E vorba de o statuie realizată pe la 1504 de Michelangelo Buonarroti (1475–1564). Statuia îl reprezintă pe *acel* David legendar care, cu o lovitură măiastră de piatră aruncată cu praştia, l-a ucis pe uriaşul Goliath, dovedindu-şi, astfel, credinţa în Dumnezeu şi devenind rege al iudeilor. Dacă urmăriţi History Channel, ştiţi exact şi cum i-a reuşit mişcarea. Originalul este expus în Florenţa, la Galeria dell' Accademia, în vreme ce una din copii se află în Piazza della Signoria, poziţia din oraş care îi fusese, de altminteri, destinată de la începuturi şi unde chiar a stat o bună vreme, deteriorându-se destul de tare.

22 august

Mi-am reluat plimbările noctambule – cum le zice Paolo – şi mi-e foarte bine. Fac nişte trasee nu prea lungi, dar prin locuri care continuă să îmi placă atât de mult, că îmi vine să leşin de bucurie. Dacă simt că sunt mai obosită, ceea ce, din pricini neînţelese, mi s-a cam întâmplat în ultimul timp, nu fac decât să trec podul – Ponte Vecchio, evident –, s-o iau la dreapta, să ajung pe Lungarno dei Acciaiuoli, şi apoi din nou la dreapta, pe Ponte delle Grazie, înapoi. Nu e mult mai mult de un kilometru, iar eu mă simt de parcă aş face în felul ăsta o frumoasă reverenţă râului Arno. În general însă, îmi place să trec podul şi să străbat Piazzale degli Uffizi, care, la ora aia arată incredibil, luminată cum e de un soare încă nevăzut, ca un spaţiu imaginar, şi să trec mai departe în Piazza della Signoria[7], unde mă mai învârt puţin în jurul lui David – în legătură cu el am o veche nedumerire ţinând de proporţii, adică mi se pare că mâna lui dreaptă, aşa cum o ţine, lunecată pe lângă corp, e uşor mai lungă decât ar trebui, iar capul, cam mare pentru trunchi; mă rog, aşa mi se pare mie, dar probabil că există un rost în chestia asta; o să-l întreb pe tata –, după care mă îndrept către Giardino della Gherardesca. Ei, ăsta e un drum mai adevărat: dus şi întors, pe străduţe, fac şase-opt kilometri, depinde unde mă hotărăsc să mă întorc.

7 Locurile pe unde se plimbă autoarea jurnalului – străzi, grădini, palate – se află pe malul de nord al râului Arno şi fac parte din centrul istoric, celebrissim şi, în general, renascentist al Florenţei.

Pentru că grădinile sunt doar o direcţie, nu o ţintă în sine, aşa că, de cele mai multe ori nici nu ajung până acolo – şi nici n-aş prea avea cum să intru, că sunt ale unui hotel –, ci mă mulţumesc să fac stânga-mprejur oricând mi se pare că am „ingerat“ destul oraş ca să îmi ajungă până a doua zi. Că, dacă aş vrea să stau în vreo grădină, m-aş duce în spatele casei, în Boboli. Sau în Giardino Torrigiani, care chiar e un foarte frumos parc romantic. Mamei îi place la nebunie să lucreze acolo. Însă mie, nu. Pentru că nu e

deloc genul meu să stau atârnată pe o bancă, sunt prea agitată pentru asta. Unde pui că mie mi-e chiar urât în grădinile astea florentine, unele cam părăginite şi destul de pustii. Tata, care are acum o lucrare la Palazzo Pitti, spune despre Boboli, cu aleile ei principale tăiate drept, ca de ceremonie, cu statuile obosite şi triste, dar în continuare demne, că, în toată sălbăticia lui de loc care nu-şi mai regăseşte rostul şi gloria de altădată, e încă emfatic şi grandios. Poate. Ca o cochetă bătrână! Ce trist!

Dar, cum ziceam, uneori mă gândesc că, plimbându-mă aşa, e ca şi cum mi-aş plăti o datorie, fiindcă, într-un fel, mă simt o fiinţă aleasă, măcar pentru faptul că m-am născut într-un asemenea oraş şi pentru că locuiesc unde locuiesc: în inima inimilor lumii! Adică incredibil, pentru că e un privilegiu pe care îl au nu foarte mulţi oameni!

P.S. Ca să mă mai vadă, totuşi, la faţă, ai mei au decis ca duminica să mâncăm împreună. Bine, oricum, imediat ce o să înceapă stagiunea, tata o să ia iar bilete la concerte, la Teatro della Pergola sau la spectacole de dans, la Teatro Goldoni, unde mergem toţi trei; dar, mă rog, până atunci.

De fapt, nu-mi displace să mănânc acasă, pentru că Rita, menajera noastră de când eram eu în scutece, găteşte super.

De pildă azi a pregătit un sufleu de hribi – habar n-am de unde îi ia şi sper din răsputeri să nu ne otrăvim – cu brânză de capră, feliuţe de roşii, foarte puţin busuioc şi sos de iaurt cu un fir de usturoi, care a fost demenţial. Ştiu bine reţeta, pentru că e un fel de mâncare pe care îl pregătea, pe vremuri, Nonna Bia, iar eu stăteam lipită de ea până când îl termina şi îl punea la cuptor. Iar apoi aşteptam cu mare nerăbdare să se rumenească şi când, în sfârşit, îl primeam în farfurie, mi se părea deliciul de pe lume. De ce făcusem aşa o pasiune pentru mâncarea asta n-am habar. Poate pentru că hribi nu se găsesc prea uşor pe la noi sau cine ştie…

Ei, dar sufleul a sosit după nişte *crostini tuscani* – cum le zice ea – cu paté de ficat, prosciutto crudo şi pepene galben, care sunt cam nelipsite la

noi. Iar tata a deschis o *fiasco*[8] de Chianti Bettino Ricasoli[9], vechi de 20 de ani, ca să sărbătorim. Nu mai ştiu ce, că avea mai multe pe listă.

8 Flacon bombat de sticlă îmbrăcat într-o împletitură de pai în care se obişnuia să fie îmbuteliat vinul roşu produs în Toscana şi cunoscut sub numele de Chianti.

9 La mijlocul secolului al XIX-lea, baronul Bettino Ricasoli – la un moment dat prim-ministru al Regatului Italian – a creat o reţetă de Chianti folosind o anumită proporţie de struguri: 70% Sangiovese, 15% Canaiolo şi 15% Malvasia bianca.

Ai mei sunt cam snobi: beau doar Chianti, şi anume din ăsta, după reţeta lui Ricasoli. Mie nu-mi place nici în papuci. Dar mie nu-mi place nici un fel de vin, adică nici un fel de alcool. Ceea ce e destul de aiurea când trebuie să ieşi în lume. Dar, cum eu nu prea merg nicăieri, n-am treabă.

23 august

Azi-dimineaţă mi s-a întâmplat ceva ce m-a pus pe gânduri. Am dormit până pe la opt, ceea ce pentru mine e cu totul neobişnuit, aşa că am plecat în plimbarea rituală mult mai târziu ca de obicei, adică după nouă. M-am pornit uitându-mă brambura în jur, am ajuns pe pod şi m-am îndreptat către parapet să mai casc gura în lungul râului. Dar nu eram deloc în apele mele. Simţeam aşa, ceva curios, ca şi cum m-ar striga cineva de foarte departe, ca şi cum mi-ar face semne… în fine, nici nu ştiu să descriu. De fapt, era mai curând un fel de nelinişte, un fel de presimţire vagă… M-am scuturat de starea asta ciudată, care atunci îmi era mult mai puţin clară ca acum, când scriu, nu m-am mai oprit lângă peretele piatră, aşa cum voisem, ci m-am întors să merg mai departe. Dar n-am apucat să ridic bine ochii de la apele întunecate, că am dat brusc de o altă pereche de ochi, care se uitau fix la mine. De la vreo 15 metri distanţă.

Deci! Deci, pe podul plin de oameni care se foiau încolo şi-ncoace, preţ de o clipă, eu n-am mai văzut nimic altceva decât o privire care venea *straight* către mine, ca o rază laser, şi părea să mă izoleze de tot restul lumii. Cred că m-a luat şi un fel de ameţeală, ceva… nu ştiu. Cert e că m-am

pornit ca hipnotizată către ochii ăia care, în următoarea secundă, au dispărut. Nu era nimeni care să mă fi putut privi aşa… Probabil că totul s-a petrecut doar în capul meu cel sucit.

După asta, am umblat pe străzi ca o bezmetică, uitându-mă în ochii oamenilor şi căutând să descopăr ceva care să semene cu ce văzusem eu în momentele alea bizare. Dar, evident, nimic! Nimic şi iar nimic!

Eu nu ştiu deloc ce a fost toată chestia asta şi nici nu pot s-o povestesc cuiva, că ar zice că am început să am halucinaţii, iar mamei atât i-ar trebui ca să mă reia sub tutelă…

Aşa că m-am întors acasă şi, până la ora asta, n-am făcut decât să stau: stau pe fotoliu, cu uşile de la *loggia* larg deschise, şi privesc podul care începe să se estompeze în umbrele serii. N-am pictat nimic toată ziulica, n-am făcut nici o schiţă, nici un crochiu…

24 august

Ei, ce puteam să fac eu azi, de cu bună dimineaţă? Adică nu chiar aşa dimineaţă, ci, cândva, după nouă – ca ieri –, ce m-am gândit să fac? Să mă duc neapărat pe pod, în acelaşi loc. Da, exact ca ieri. De ce? Habar n-am. Cert e că am stat acolo aproape o oră, chiar mai mult, frecând menta excepţional şi neştiind ce urmează. N-a urmat nimic. Pe când bătea de şi jumătate, m-am hotărât să mă întorc acasă şi, de supărare pe mine, nu m-am mai mişcat de la şevalet până acum, când e deja nouă seara şi simt cum îmi cad ochii în gură de oboseală. Cred că sunt razna bine de tot. Noroc că, în schimbul promisiunii că voi fi un exemplu de disciplină, am făcut o înţelegere cu mama să nu mai vină pe aici de cum i se pune pata, că, dacă m-ar vedea cum arăt acum, m-ar bate şi m-ar lua înapoi, acasă, pachet, să îmi supravegheze ea programul. Şi poate că n-ar fi chiar greşit!

25 august

Şi azi la fel: chiar înainte de nouă eram deja la post! Doar că azi, în bezna minţii mele, tot stând şi uitându-mă după apariţii fantomatice, am avut o revelaţie: mi-am dat seama a cui privire părea să fie cea pe care am văzut-o atunci, pe pod. Pentru că nimeni pe lume nu s-a mai uitat aşa la mine. Şi-apoi, aş vrea foarte mult să înţeleg cum s-au petrecut lucrurile în noaptea aia, cum m-a scos el pe mine din cabană, cum m-a cărat până unde m-a cărat… adică tot ce-a fost atunci. Ei, chestia asta mă urmăreşte într-un fel absolut de neînţeles. Foarte bizar… Adică e limpede: sunt bună de legat!

21 septembrie

Am ţinut-o aşa în fiecare zi. Nici n-am mai scris. La ce bun? Şi-apoi, am fost agitată cu începutul facultăţii. În afară de atelierul de pictură – de fapt, se cheamă laborator –, care e foarte tare, cursurile sunt aşa şi aşa. Cred că o să mai iau unele de prin anii doi şi trei, că nu-mi pare destul ce vor ei de la noi, la-nceput. Istoria artelor, proiectare în pictură – astea sunt chestii super-ştiute. Dar am văzut un curs de fotografie, ceea ce m-ar interesa, şi-apoi mai e un curs de teorie a limbajului vizual în pictură, care iar mi se pare de încercat. Şi mai sunt. O să mai studiez.

P.S. Când ieşeam de la atelierul de pictură, am dat nas în nas cu Andrea Bartoli, un fost coleg de şcoală care e şi el la Academie. M-am bucurat să îl văd, e un tip super şi e şi foarte talentat. Am stat un pic de vorbă, nu prea mult, pentru că el era înconjurat de un stol de fătuci care trăgeau de el, care mai de care. Adevărul e că arăta ca lumea de tot: cum e el înalt, brunet, cu nişte ochi negri, vioi şi inteligenţi, aşa costumat în *biker*, cu un combinezon negru de piele şi o cască neagră atârnată de braţ, ziceai că a aterizat direct dintr-un film SF cu Superman. Nici o mirare că roiau toate păpădiile alea în jurul lui!

23 septembrie

Sunt foarte emo! Pe bune! De dimineaţă nu-mi mai găsesc locul! Astăzi, când am ajuns pe pod, am crezut că am înnebunit: exact, dar absolut exact în punctul în care acum o lună avusesem halucinaţia aia cu ochii, am păţit din nou absolut acelaşi lucru. Şi iar am pornit în goană către locul cu pricina şi, ce să vezi, de data asta, ochii aveau stăpân. Adică, cine stătea acolo, pironit în mijlocul podului şi părea să nu aibă altceva de făcut decât să se uite hipnotizat – sau hipnotizator – la mine? Personajul din poveste numit Michelangelo! Se vede că presimţeam eu ceva, de mă frăsuiam zilnic pe acolo, ca nebuna!

M-am dus la el – care nu s-a mişcat din loc –, i-am întins mâna, ne-am salutat cordial şi, apoi… pauză. Am rămas muţi unul în faţa celuilalt. Până la urmă, după câteva întrebări şi răspunsuri penibile, gen: ce mai faci, ăăă, bine, mulţumesc, dar tu, ăăă, şi eu, ăăă etc., într-un târziu a izbutit să lege mai multe vorbe la un loc şi m-a invitat să mâncăm o îngheţată, ceea ce eu am acceptat imediat. Şi nu doar pentru că sunt topită după orice fel de îngheţată de pe lume, ci mai ales pentru că voiam să stau cu tipul ăsta şi să vorbesc cu el. Nu ştiu de ce ţineam morţiş la chestia asta, că doar nu mi s-a părut nimic extraordinar de capul lui atunci când l-am văzut prima oară, la spital. Iar la cabană nu pot să zic că l-am chiar văzut. Poate *numai* ca să îmi mai povestească despre atunci… Mă rog…

Am ales Gelateria Fiorentina, de pe Via Vittorio Emanuele, fiindcă nu era prea departe, dar şi fiindcă au acolo o cupă de îngheţată asortată, ornată cu piersici confiate şi asezonată cu niţel Irish Cream, care mă dă pe spate de fiecare dată. Dar era aglomerat, aşa că am găsit alta, tot pe-acolo, unde am descoperit chestii noi, de-a dreptul răvăşitoare: tort de îngheţată de ciocolată, cu pudră de Cayenne, cremă de castane, migdale pralinate şi frişcă – absolut mortal!

Dar nu de asta vreau să vorbesc, ci de tip. Trebuie să zic că e foarte tăcut şi destul de enigmatic. N-a vorbit nimic despre el, a trebuit să întreb eu câte ceva, ca să mă lămuresc. Nu e din Florenţa. Dar de unde? O, pot spune că

sunt un perfect cetăţean al Pământului, care chiar şi-a uitat originile… călătoresc foarte mult. Bine, dar părinţii, familia? Părinţii mei… aş îndrăzni să afirm – chiar aşa vorbea, ca din filme vechi – că părinţii mei se află într-o lume mai bună, iar altă familie nu am… Aha, îmi pare rău! N-ai de ce! Şi călătoriile sunt în interes de serviciu, nu? Daa… Adică? Adică… fac diverse cercetări, să le zicem socio-culturale… Pentru o firmă? Mda, pentru o firmă foarte mare, cea mai mare din domeniu. Deşi mă rodea tare să ştiu, n-am întrebat cum îi zice, pentru că mi s-a părut nepoliticos să îl iscodesc chiar aşa, ca la poliţie. Şi acum cât vei sta în Florenţa? Asta chiar nu ştiu… Cred că ceva mai mult, dar nu ştiu cât. Unde locuieşti? Stau la hotel. Destul de aproape de aici. Aha. Aşa se face că ne-am întâlnit? Da…

În timpul ăsta, el, deloc jenat de subţirimea conversaţiei, mă privea fix, aproape fără să clipească, şi cu un interes de-a dreptul ştiinţific, de aveam impresia că mi-a crescut ceva pe nas. Nu m-a întrebat mai nimic despre mine. Tot eu am fost cea care s-a apucat să povestească ce face, unde locuieşte, care îi e viaţa, cum e cu obsesiile cu pictura, cu podul, de nu-mi venea nici mie să cred! A fost foarte tare! Am plecat vorbind singură. Adică m-a condus până aproape de casă şi apoi ne-am luat rămas-bun, fără să stabilim nici o întâlnire viitoare, fără să schimbăm numere de telefon, nimic! Iar mie mi s-a părut cam prea de tot să mă apuc să îi pomenesc tot eu ceva de asta, aşa că m-am eclipsat demnă, deşi aş fi vrut enorm să mai stau, că, oricum, nu apucasem să-l întreb nimic despre accident şi chestii…

Iar acum mă învârt prin casă ca o pisică prinsă-n cuşcă, şi mă tot gândesc la cât am fost de fraieră să nu-i propun o întâlnire sau ceva în zilele următoare. Cu ce scop supra-excepţional? Nu ştiu, pe bune!

29 septembrie

Mi-e şi ruşine să recunosc, dar am ajuns să mă plimb mai mult ca să-l întâlnesc pe M. decât ca să caut locuri bune de pictat. Sunt varză!

P.S. Astăzi când am vorbit la telefon, mi-am dat seama după voce că tata era necăjit rău. Întâi n-a vrut să îmi spună ce are, dar, până la urmă, mi-a zis că analizele mamei n-au ieşit deloc cum trebuie. Asta mă sperie atât de tare, că nici nu pot să mă gândesc. Împachetez gândul şi îl ascund undeva bine, până când capăt putere să mai am de-a face cu el.

2 octombrie

N-am să mai ţin jurnalul pentru că din el rezultă clar că sunt cam proastă.

20 octombrie

Ei, dar azi chiar am ce să scriu, pentru că azi am avut cu-adevărat o mare surpriză: cine era, mă rog, la punct fix? El însuşi!

S-a schimbat teribil, aproape să nu-l recunosc! Adică, nu. N-aş avea cum să nu-l recunosc, pentru că are privirea aia inconfundabilă, care simţi cum te scanează până în străfundurile fiinţei. Adică, aşa mi se pare mie.

Mă rog, oricum, arăta aproape de parcă ar fi fost altcineva. Şi hainele erau mai moi, mai cool, mai altfel, chit că *all black*, dar şi el. Sau poate doar azi am apucat eu să îl privesc mai cu atenţie. Nu e chiar-chiar aşa de înalt, dar mi s-a părut mai bine, adică mai legat decât atunci când l-am văzut la spital. Poate s-o fi îngrăşat puţin între timp sau o fi început să facă *body building*. Oricum, are o figură cu linii frumoase şi nete, cu nas drept şi cu o gură desenată perfect. Chiar şi părul, care la culoare e cam ca al meu sau poate o idee mai închis, îi stătea astăzi mult, mult mai bine. Seamănă într-adevăr cu David, aşa cum mi s-a părut de la început.

Mi-a zâmbit de la distanţă, m-a îmbrăţişat – camaradereşte, evident –, apoi m-a invitat brusc la îngheţată, că probabil s-a prins cât sunt de ahtiată după asta, şi acolo am stat mult de vorbă. Mi-a povestit o grămadă de chestii despre lume, despre criza spirituală prin care trecem, despre schimbarea de model cultural şi capcanele progresului, mă rog, lucruri fine

şi foarte elaborate, ca să zic aşa, care, am descoperit brusc şi fără nici o îndoială, că mă captivează absolut.

Iar el, ce mai, era clar ieşit din înţepeneala de acum o lună. A fost mult mai comunicativ, mai deschis ca prima oară, de parcă, între timp, ar fi luat lecţii de bune maniere – e adevărat, într-o societate de nobili de secol opşpe! Şi, frate, se vede că a călătorit enorm, că ştie o grămadă de chestii şi că are un fel de cunoaştere a vieţii care îl face să pară nu doar foarte sofisticat, dar şi mai bătrân. Adică, de fapt, eu habar n-am câţi ani are. Mie mi se pare cam trecut de 30, dar poate că nu e. Clar că n-am pus nici o întrebare de felul ăsta. Şapte ani de-acasă am izbutit să acumulez chiar şi eu, ce naiba!

La sfârşit, adică după ce eu ingurgitasem vreo trei îngheţate – era una cu fistic, ghimbir, caramel şi alune care m-a înnebunit – şi tocmai ne ridicaserăm să plecăm, m-a interogat scurt ce fac pe seară, adică peste vreo cinci ore, iar eu nu făceam nimic. Corect, fiindcă chiar nu făceam. Drept pentru care, pe la şapte, am ieşit iar şi ne-am plimbat îndelung, dând roată oraşului. Ceea ce nu înseamnă că, în continuare, am aflat mai multe despre el, nuu, nici vorbă. În schimb, eu am trăncănit ca o moară stricată, de cred că i-am făcut capu' calendar. Deşi nu părea deloc plictisit. Dimpotrivă, se uita la mine cu ochi zâmbitori şi blânzi şi cu aerul că tot ce îi spun i se pare super. Poate că era doar politicos, dar mă gândesc că, dacă n-avea chef să mă asculte, ar fi putut s-o scurteze în orice clipă.

Când am ajuns în faţa casei, mi-a zis că n-avusese telefon mobil până ieri – cum o fi aia să n-ai telefon mobil, în ziua de azi? –, dar că acum are, şi mi-a şi dat numărul. Ceea ce am făcut urgent şi eu. Apoi m-a invitat să mergem în zilele următoare să dăm o raită prin Lucca, orăşelul elipsoidal dinspre Viareggio, iar eu, conform tipicului meu cretinoid de a reacţiona în legătură cu el, am acceptat imediat. Iar acum mă tem că n-a fost în regulă.

În general, cred că nu e în regulă cum mă port cu el… am impresia că arăt ca o găină fascinată. Dar chiar *sunt* o găină fascinată, pe bune! Dacă ar

şti mama că umblu lelea prin oraş, ore-n şir, cu un tip despre care nu ştiu absolut nimic, m-ar scalpa! Doar că eu n-am mai întâlnit până acum pe cineva ca el, cu care să nu mă tăvălesc pe jos de plictis, care să nu mă agreseze cu tâmpenii, care să nu se dea la mine după trei paşi făcuţi împreună… mă rog, adică aşa cum s-a întâmplat de obicei cam cu toate personajele care m-au mai invitat să ieşim. În afară de Paolo, dar el e, cum ziceam, un fel de frate al meu, deşi un frate cam anost, între noi fie vorba.

Şi-apoi, mă gândesc că, dacă numitul Michelangelo ar fi fost vreun fricos sau vreun laş sau vreun obsedat, nu s-ar fi căznit să alerge cu mine în spinare, preţ de două etaje, ca să mă scoată din foc! Se căra, naibii, cât mai rapid cu putinţă, ca să-şi scape propria piele, nu? Deşi, mă rog, încă n-am elucidat cum a fost posibilă toată povestea aia. *But I'm alive, am I not?*

P.S. Nu-mi place deloc cum scriu, adică limbajul… E, aşa, un fel de golăneală, şi nici măcar nu e una autentică. Mama, citind mailurile pe care i le trimit şi care au acelaşi stil, spune că eu nu sunt aşa, dar, pentru că nu ştiu cum sunt, probabil că folosesc scrisul ăsta ca pe-o mască. O fi având dreptate. Sau nu. Nu ştiu. În orice caz, trebuie să fac ceva, fiindcă, într-adevăr, sună prost.

29 octombrie

N-am primit nici o veste de la M. până astăzi, când, pe la nouă – acum, fiindcă se luminează mai târziu, ies şi eu mai târziu şi, de fapt, mult mai rar, că am cursuri – l-am găsit iar pe pod. Îţi vine să crezi că bântuie locul ăla ca o stafie. A părut foarte bucuros, chiar foarte bucuros că mă întâlneşte. Bine, şi atunci de ce n-o fi dat nici un telefon? Că eu a trebuit să mă ţin cu amândouă mâinile ca să nu-l sun, dar mi-am propus să nu o fac cu nici un preţ. Măcar atâta demnitate să am, nu?!

Păi, ce rău îi pare că n-a putut să sune, ca să ne mai vedem, dar am fost foarte ocupat… şi plecat… Aha! Ce zici, acum am putea să ne plimbăm

puţin? Nu, pentru că am cursuri. Dar după-amiază? Da, după-amiază, da. Pe la patru. Ok! Unde ne vedem? Tot aici? Bine!

Şi, la patru, am pornit din nou la plimbare. Dar, cum tocmai ne ajunsese din urmă o rafală de ploaie măruntă şi pentru că eram în apropiere, am intrat să vizităm Santa Margherita de' Cerchi, o biserică de prin secolul al X-lea, unde e înmormântată Beatrice Portinari, muza lui Dante, femeia pe care, deşi a întâlnit-o doar de două ori – prima oară, pe când el avea vreo nouă ani, iar ea opt –, a iubit-o toată viaţa şi a evocat-o în toată opera lui. Asta mi-a zis M., care, din câte am înţeles, e obsedat de Dante.

Ce e foarte tare e că în biserică există un coş special în care îndrăgostiţii pot să lase scrisori pentru Beatrice, cu rugămintea să îi ajute în diverse chestii de amor. M. m-a întrebat dacă n-am şi eu ceva de lăsat în coş. N-aveam… Cred.

Ei, şi tot aici se spune că s-a celebrat căsătoria lui Dante cu Gemma Donati, femeia cealaltă, cu care a rămas însurat până la moartea ei, dar despre care n-a scris nici un rând. Ce mai, din poveştile astea de viaţă nu se înţelege nimic…

Totuşi, ce mesaj o fi trebuind să aibă pentru mine ideea lui de a vizita, din toate locurile posibile ale Florenţei, tocmai biserica asta? Dacă o fi având vreun mesaj… Doar că mie începe să-mi pară că nimic din ce face sau spune el nu e întâmplător, atâta că nu înţeleg eu mai nimic. Sau poate că am complexe. Dar de ce n-om fi intrat, de pildă, la Santa Croce, să vedem mormântul lui Michelangelo?

P.S. La un moment dat, am reuşit să aduc vorba de povestea cu incendiul de la cabană. Şi l-am întrebat cum de a reuşit să mă scoată de acolo. Mi-a zis că era pe undeva o scară de serviciu, şi că el a văzut-o, şi că aşa. Dar că să nu-l mai întreb, că nu-şi aduce aminte prea bine, că a fost foarte năuc. Bine. Deci, atâta.

30 octombrie

Am uitat să scriu că, ieri, pe când ne întorceam din oraş, pe undeva pe la Piazza Santa Maria Novella – făcuserăm un ocol ca să mergem, aşa, în treacăt, pe la Officina Profumo Farmaceutica, adică cea mai grozavă şi cred că şi cea mai veche farmacie-parfumerie din lume, de unde ia mama tot felul de ceaiuri, tincturi, creme, săpunuri arome şi minuni, unele făcute după reţete de pe vremea dominicanilor –, am dat peste Alfio şi Titina. Care ne-au spus, mândri, de cum au dat cu ochii de noi, că ieşiseră să mai rezolve lucruri legate de nunta lor.

El, fiul vecinilor mei de la parter, lucrează ceva în turism. Despre ea, iubita lui, nu ştiu mare lucru. Parcă zicea mama că are un magazinaş de suveniruri pe undeva, prin Oltrarno[10] – o mică afacere de familie, cred. Sunt, în orice caz, din câte am băgat de seamă, persoane foarte ok. Dar deschid o paranteză ca să mă minunez, că de-aia scriu despre ei: de unde şi când au aflat ăştia că se potrivesc şi că vor să fie împreună? Cum faci să ştii un asemenea lucru? Cum îţi găseşti perechea pe lumea asta? Că eu habar n-am!

10 Un cartier din centrul Florenţei, al cărui nume înseamnă *dincolo de* Arno, adică pe malul sudic al râului, pentru că la Florenţa totul se învârte în jurul râului Arno. E drept că, pe vremea când Eleonora de Toledo, soţia lui Cosimo I de Medici, s-a decis să locuiască acolo, a făcut-o pentru că se considera prea fragilă pentru aerul poluat al oraşului, iar Palazzo Pitti, aflat atunci „la ţară“, i s-a părut tocmai potrivit. Asta se petrecea la jumătatea secolului al XVI-lea!

Mda… revin. Mărturisesc că aveau un aer uşor uimit când m-au văzut cu cineva la plimbare, pentru că mă ştiu o singuratică înrăită. Eu am făcut prezentările de parcă totul ar fi fost – şi, de fapt, chiar era – perfect normal, dar am ştiut că odată ajunsă acasă, primul lucru pe care îl voi avea de făcut va fi să îl sun pe Paolo şi să stabilesc cu el o întâlnire clarificatoare. Pentru că eu, una, nu cred că există şi nici că a existat vreodată pentru noi vreo şansă. Ceea ce trebuie neapărat limpezit. Mai ales acum, cu M. prin preajmă, adică mai ales în mintea mea. Chit că, mă rog, nu ştiu *la ce* o să ducă „preajma“ cu pricina sau *dacă* o să ducă la ceva, deşi eu mă gândesc la asta continuu…

Dar, la urma urmei, e o chestie de onestitate să îl fac şi pe bietul P. să înţeleagă cum văd eu relaţia mea cu el.

Drept care, azi ne-am văzut şi ne-am lămurit. P. a fost destul de stânjenit, ca să nu zic mai mult, dar şi, cumva, uşurat: e foarte bine că ne-am întâlnit să vorbim, Carina. Şi eu mă gândeam de mult să îţi propun o discuţie. Pentru că, ştii, eu mi-am dat seama de-o vreme, de-o bună bucată de vreme – dar n-am fost chiar sigur – că, de fapt, eu sunt altfel şi bla-bla-bla, şi bla-bla-bla, nu îmi doresc să am o familie… nici măcar cu tine… iartă-mă că îţi spun aşa de direct! Să nu te superi, te rog… Dar eu aş vrea să… aş vrea mă retrag… şi bla-bla… cum să îţi spun? Am încercat tot felul de lucruri ca să mă verific şi, dacă era cineva pe lume care să mă determine să renunţ la pornirea asta a mea, doar tu ai fi putut fi aceea. Dar mi-e foarte clar că ăsta mi-e drumul… aşa că… te rog, din nou, să mă ierţi dacă cumva… adică, ştii, eu aş vrea să mă călugăresc…

Chestia asta m-a lăsat fără grai câteva secunde bune. Ce spui??? Paolo, *tu vrei să te călugăreşti* şi n-ai suflat o vorbuliţă? Tu nu mi-ai spus *mie* – prietenei tale din copilăria cea mai îndepărtată – *nimic* despre *asta*? Cum ai putut trăi singur cu aşa o frământare? Ei, n-am fost chiar singur, iar tu erai ultima mea încercare de rezistenţă, ca să zic aşa… Aha! Deci cu-atât mai mult! Adică, în vreme ce îmi făceai mie curte, tu, de fapt, în fine… da, bine! Paolo, fii liniştit… Dinspre mine nu vei avea nici un resentiment şi nici vreo oprelişte. Poate că ai simţit că nu eram nici eu prea sigură că noi doi trebuie să fim împreună… deci…

Frate, aşa a arătat – cam penibil, nu? – conversaţia dintre noi şi trebuie să recunosc că a fost un oarece şoc pentru mine această veste complet surprinzătoare şi aiuritoare. Sau poate că n-ar fi trebuit să fie atât de surprinzătoare, doar că eu, în stilul meu din altă lume, n-oi fi observat… Însă cred că, în final, o să izbutim să rămânem prieteni. Ceea ce ar fi important. Aş vrea foarte mult să fie aşa.

P.S. De când ne-am reîntâlnit la Academie, Andrea mă tot invită să ieşim împreună, eu îl tot pasez, iar el tot insistă. Cum să ştie cineva din afară ce zăpăceală e în capul meu, când nici eu nu izbutesc să înţeleg?

1 decembrie

Azi, am luat iar la depănat oraşul împreună, aşa cum stabiliserăm alaltăieri. Era o vreme frumoasă, cu un soare moale, care te chema să stai afară şi să te bucuri de începutul de iarnă. Încet, vorbind despre una şi alta, am ajuns în marele balcon de la poalele colinelor Fiesole, care e Piazzale Michelangiolo.

Florenţa, luminată roşu de un apus fulminant, arăta ca un covor fantastic, incandescent şi *sfumato*[11], aşternut la picioarele noastre. Era ca-n filme. Iar Arno părea un curent de lavă care împărţea universul în două: tot ce era dincolo de el avea aerul că face parte dintr-un alt tărâm care, în lungul albiei râului, se rupe şi se depărtează de lumea noastră cu fiecare clipă. Apoi, pe măsură ce oraşul se adâncea în noapte, rămâneau la vedere, aurii şi măreţe, dar parcă ieşind dintr-un mare nor, doar turnul Signoriei, Campanila lui Giotto, cu cele şapte clopote ale ei, şi, puţin mai la dreapta, inconfundabila cupolă a lui Brunelleschi. Fiind tocmai ora crepusculului, peisajul era dincolo de orice închipuire.

11 Aici, cu sensul de înceţoşat, aburos. În acelaşi *Quattrocento* care este momentul-sursă al unei mari părţi din scenografia jurnalului, Leonardo da Vinci foloseşte pentru prima dată acest termen, referindu-se la o tehnică de pictură fără contururi clare, care putea permite realizarea unor altfel de perspective şi profunzimi.

În piaţă nu bântuia prea multă lume, aşa că am stat liniştiţi pe trepte până când s-au aprins luminile oraşului, iar râul a devenit o cicatrice strălucitoare pe coaja întunecată a pământului.

Ne veghea, pe lângă toate celelalte statui, un David de bronz, de un verde bogat şi cald, dar, totuşi un alt fel de David (aş zice, cu vorbele tatii, că fără

fineţea suprafeţelor şi a detaliilor celui adevărat, cel din marmură de Carrara. Mă rog, asta n-are legătură cu ce vreau să zic).

Tăceam de o bună vreme. Şi, la un moment dat, s-a petrecut ceva absolut neaşteptat pentru mine şi, de fapt, cu totul fantastic: M. mi-a luat mâna într-a lui şi am rămas aşa, fără o vorbă, mai mult de o oră. Mie mi se lăsase un mare gol în stomac şi un altul în cap. Iar în loc de inimă trebuie că aveam o pasăre colibri, care bătea din aripi ca disperata, de sute de mii de ori pe minut. Nici nu îndrăzneam să mă mişc şi nici nu puteam să gândesc, iar în burtă simţeam cum mi se topesc aşchii de gheaţă. În fine, de fapt, nici eu nu mai ştiu ce simţeam… Adică, nu mi-am imaginat nici o secundă că o să mi se întâmple una ca asta… Adică, nu chiar în momentul ăla, nu… Că o persoană atât de neobişnuită, atât de altfel decât ceilalţi, care pare că nu are în minte decât spiritul lumii sau mai ştiu eu ce alte lucruri înalte, ar putea să aibă interes pentru un gest atât de omenesc, legat de o fiinţă atât de oarecare ca mine! Nu-mi trecuse prin minte asta, deşi, acum că stau şi cuget la rece, pot spune clar că îmi place mult de tot M., mult de tot! Şi mă simt atât de bine când sunt cu el, de nici n-am cum să explic. Şi, dincolo de faptul că are ceva, ca un fel de nimb de bunătate şi de căldură, care te înconjoară imediat ce te apropii de el, aşa tăcut şi straniu cum e, mai e şi altceva, ceva ce eu n-am fost în stare să detectez… încă. Nu ştiu ce…

Apoi m-a condus acasă şi mi-a spus că putem să ne vedem abia peste cinci zile, că iar pleacă puţin. Şi mi-a mai spus că i se împlinise o mare dorinţă – una din cele trei, legate de mine: faptul de a mă fi putut atinge, de a-mi fi putut ţine mâna într-a lui. Nu ştiu care erau celelalte două. N-am întrebat. Şi, înainte ca eu să pot articula vreo vorbă, s-a întors senin pe un călcâi şi dus a fost, lăsând în urma lui, ca o coadă de cometă, o privire plină de subînţelesuri. Mda… sigur, eu, în timpul ăsta, am stat ca împăiată.

6 decembrie

Nu pricep dacă el ştie sau, mai bine zis, cât de bine ştie Florenţa. În orice caz, mă cam lasă pe mine să îl duc pe unde vreau, iar când ajungem într-un loc începe să îmi povestească despre el tot felul de lucruri de care eu – florentină get-beget –, nici n-am habar.

Acuma, fiindcă tata plecase cu şantierul din Palazzo Pitti, deci nu riscam să dau nas în nas cu el acolo, am intrat să îl vizităm. Puţin de tot. Adică, mai bine zis, să trecem prin el, că nu aveam când să ne oprim serios şi să vedem lucruri. Ne-am plimbat întâi prin *piano nobile*[12], unde aş zice că sunt cele mai incredibile, mai nemaipomenite şi mai formidabile picturi ale Renaşterii. M. era copleşit şi se uita atât de concentrat la tot ce era în jur, că chiar mi s-a făcut frică să nu creadă paznicii că pregătim o spargere, frate! În felul lui neaşteptat şi modest, comenta cu un spirit de observaţie absolut formidabil tot ce vedea. Punea întrebări la care răspundea tot el, se mira, privea tablourile din diferite unghiuri şi de la diverse distanţe şi, mai presus de orice, avea un aer nespus de fericit. Iar eu aveam senzaţia că sunt un student privilegiat care ia parte la un curs scurt de stilistică renascentistă, ţinut cu naturaleţe de un mare prof!

12 Aşa era numit etajul de onoare al vilelor şi palatelor nobiliare, alcătuit din spaţii de recepţie şi chiar şi dormitoare. Este adesea al doilea nivel al acestor construcţii, nu doar ca să poată oferi o privelişte mai bună asupra împrejurimilor, ci şi ca să se depărteze cât mai mult de strada care, din motive lesne de înţeles, exala mirosuri infernale.

De la galerie, ca să îl amuz un pic, l-am dus să îi arăt încăperea de baie amenajată de Elisa Baciocchi, sora lui Napoleon. A rămas şi acolo cu privirea pierdută, vorbind oarecum singur o bună vreme. Îmi dă, fără să vrea, senzaţia stranie că ştie tot.

Apoi, din vorbă-n vorbă, ca să schimb registrul şi ca să aflu când e ziua lui de naştere, l-am fentat, întrebându-l ce zodie e. Mi-a răspuns că nu se pricepe la zodii, dar că e născut pe 6 august. *Yesss!* Adică de sărbătoarea Schimbării la faţă?! Da… şi la 30 de ani de la lansarea primei bombe nucleare! Aaa… stai… deci atunci când cu incendiul de la cabană era chiar

ziua ta? Exact! Pe care o sărbătoreai singur, într-o cabană, la munte? Fiecare are felul lui de a-şi măsura şi de a-şi cântări timpul trecut al vieţii şi, apoi, de a-şi construi planuri pentru viitor… Şi cum altfel ne-am fi întâlnit, dacă eu n-aş fi fost *atunci acolo*? *Right!*

9 decembrie

Încă de câteva zile îmi programasem să ies azi în oraş ca să îmi cumpăr ceva de încălţat, pentru că urmează nunta Laurei Mori, prietena mamei. Alta care se mărită – dar asta e o babă: are, hăt, vreo patruzeci şi ceva de ani –, iar eu trebuie zor-nevoie să fiu prezentă şi nu am nimic mai ca lumea de pus în picioare. Vreau să zic mai de fiţe. Mama mi-a promis că o să se ocupe de rochie, dar de pantofi trebuie să mă îngrijesc singură. În paranteză fie spus, dacă n-ar fi mama să îmi ia diverse de îmbrăcat, cred că aş umbla în cârpe, că nu sunt în stare să mă agit, să aleg şi să probez diferite chestii, până găsesc ceva potrivit. Mai deunăzi am intrat într-un magazin unde erau sales şi am văzut o grămadă de cucoane care scurmau – a se scuza expresia, dar e cea mai potrivită – ca un stol de păsări de pradă flămânde în nişte uriaşe mormane de boarfe. Drept care am ieşit în trombă, că deja mă apucaseră angoasele existenţiale. Când i-am povestit tatii, seara, la masă, a fost foarte revoltat şi se întreba câte din ele or fi ştiind că Gucci, Cavalli, Ferragamo şi alţii după care umblă ele ca disperatele sunt florentini. Asta ca să nu mai vorbim de Dante, Boccaccio, Da Vinci, Botticelli, Machiavelli, Brunelleschi, Michelangelo, Donatello, Galilei, Zefirelli şi încă o droaie, a adăugat tata, despre care probabil că ele n-au habar sau ştiu cel mult vag că au existat. Ceea ce e cam scandalos. Mă rog, nici tata nu e de pe lumea asta!

Buun! Deci mă pregăteam să închid portalul de jos când m-am auzit strigată de undeva de foarte aproape. Era M., la trei paşi de mine. Ce faci? Uite, ieşeam. Dar *tu* ce faci *aici*? Ăăă… tocmai treceam… şi mă bucur nespus să te văd! Pot să te însoţesc? Da, doar că o să te plictiseşti infernal: mă duc să îmi cumpăr pantofi. Grozav! O să aflu şi eu cum se face asta. Mă

rog, n-am înţeles ce vrea să zică, dar ne-am dus împreună pe Via de' Tornabuoni, la un magazin foarte tare, unde chiar şi mie îmi place, pentru că e alcătuit din două camere mari, albe, pline cu pantofi de damă de toate felurile. Găseşti aici orice vrei, şi numai lucruri ca lumea. Pe toată suprafaţa pereţilor, prin magazin şi în vitrină, structuri aeriene de rafturi de cristal, cu pantofi super – îmi plac pantofii, de ce să nu recunosc – de la Carniani, Evatini şi Dellavalle până la Gucci, Prada şi Jimmy Choo. Evident, o mie de ani n-aş fi descoperit de una singură locul ăsta, noroc că m-a luat Sofia cu ea, cândva, mai demult, într-o expediţie din alea de shopping, după care sunt eu înnebunită. Dar nu mi-a părut rău.

Imediat ce am intrat, asupra mea s-a năpustit, ca din neant, o fiinţică subţiratică şi oacheşă care, în vreme ce mă chestiona ce vreau, ciripind disperată ca un piţigoi sugrumat, mă împingea cu hotărâre către un mare fotoliu îmbrăcat în piele albă. M. rămăsese în picioare, uşor interzis. Apoi, în trei minute, în jurul meu au apărut piramide enorme de cutii multicolore, cu tot ce crezuse fata că mi-aş putea dori. În materie de încălţări, evident. Mi-a scos o primă pereche de sandale făcute dintr-o piele mătăsoasă, de culoarea aramei, cu tocuri *stiletto* – aşa mi-a zis ea că se cheamă pumnalele alea pe care se presupune că trebuie să umbli – înalte şi cu o fundă complicată.

Atunci s-a întâmplat iar ceva cu totul şi cu totul năucitor: în vreme ce eu mă descălţam de botinele mele de iarnă şi de şosetele groase, M. a îngenuncheat lângă mine, mi-a luat cu grijă piciorul drept şi, ducându-l la buze, mi-a sărutat, aşa, ca-n treacăt degetele, pe fiecare-n parte, iar apoi mi-a pus cu delicateţe sandala, spunându-mi: „Uite, ăsta e cel de-al doilea lucru pe care mi l-am dorit în legătură cu tine – să-ţi sărut degetele de la picioare". După asta, s-a ridicat încet şi, absolut netulburat, s-a aşezat pe un alt fotoliu, aşteptând răbdător, cu privirea meditativă pironită undeva, peste lume, să mă hotărăsc asupra încălţărilor. Ei, eu însă eram pierdută complet. În capul meu nu mai rămăsese loc de judecăţi de valoare, de fapt, de nici un

fel de judecăţi, aşa că le-am luat exact pe alea, primele probate, deşi habar n-am dacă am să pot merge vreodată cu asemenea catalige. În timpul ăsta, fătuca rămăsese pironită locului şi se uita la noi cu nişte ochi cât farfurioarele de dulceaţă.

Apoi, cu sandalele într-o supercalifragilistică pungă neagră, am plecat prin oraşul luminat deja de sărbătoare, iar mie mi se părea că sunt uşoară ca un fulg şi că plutesc în loc să umblu. M., în schimb, arăta la fel ca mai totdeauna: calm, gânditor şi niţel confuz. Am mers într-o tăcere absolut suspectă şi descurajatoare tot drumul – e drept, nu prea lung – până în faţa casei, unde ne-am luat rămas-bun, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Doar ochii lui erau cumva mai însufleţiţi ca altă dată. Sau poate mi s-o fi părut…

Şi-acum, ce să pricep eu din toate astea? Apare ca un spectru, dispare fără veste, între timp face lucruri incredibile, ca ăsta cu degetele de la picioare, apoi se poartă de parcă abia de m-ar cunoaşte… În ce cheie poate fi citit omul ăsta care caută să se apropie de mine într-un fel atât de nelumesc? Sau, poate, nu caută? Atunci de ce să vrea, mă rog, să îmi sărute degetele de la picioare? Ce, face asta cu toate fetele pe care le întâlneşte în cale? Bine. O să am tot timpul să mă gândesc la noapte.

P.S. Drama e că în ultima vreme pictez prea puţin.

11 decembrie

N-am mai apucat să scriu, dar alaltăieri, după ce am ajuns acasă, am comis un lucru destul de bizar: m-am dezbrăcat complet şi am început să mă examinez în faţa oglinzii. Well, evident, nu era prima dată când dădeam nas în nas cu propriul meu fizic tineresc însă până acum, niciodată nu m-am studiat în mod, ca să zic aşa, programatic. Drept care, m-am sucit, m-am învârtit, m-am uitat la mine din spate, din profil, de aproape, de departe… Mi-am privit îndelung mai ales degetele de la picioare care se bucuraseră de

un asemenea tratament special din partea lui M., apoi picioarele, fesele, talia şi, mă rog, tot restul. Fiindcă mă gândesc întruna cum m-oi fi văzând din afară. Adică ce impresie oi fi făcând unui tip. Adică ce a văzut M. la mine. Dacă o fi văzut ceva! Mă rog, sigur a văzut, dar felul cum se poartă – face una lată, ca aia de la magazinul de pantofi, iar apoi are cea mai ingenuă faţă de pe lume – pe mine mă lasă mască.

Acum, ce să zic, eu sunt destul de obişnuită cu imaginea unui nud, doar desenez asta de ani şi ani, drept care mi-am format şi despre mine o impresie, şi-anume una bunicică, încă de mai demult. Sunt, poate cam slabă. Deşi orele de înot pe care le-am făcut de mică, mi-au aranjat carnea destul de ok. Ori poate că am sânii mai mari decât ar fi cazul pentru înălţimea mea? Mă rog, bine că sunt la locul lor şi nu mi se împrăştie pe la buric! Şi-apoi, toate tipesele sunt înnebunite să îşi mai îndese felurite umpluturi siliconoase prin zonă, aşa că eu ar trebui, probabil, să fiu mulţumită. De fapt, chiar sunt: mă simt destul de bine în pielea mea. Adică, partea asta nu mi-a creat probleme niciodată. Atâta că nu prea ştiu cum să procedez cu fizicul ăsta al meu, cum să îl mişc, cum să îl fac să se vadă mai bine, fără s-o dau în vreo vulgaritate, fiindcă detest chestia asta. Bănuiesc că ar trebui să mă îngrijesc mai mult de felul în care mă îmbrac. Mama îmi tot spune de o groază de vreme să fiu mai atentă cu hainele, dar abia acum cred că am înţeles unde bate. Adică la ce ar folosi o asemenea grijă… Sau ştiu şi eu?

O să o caut pe Sofia să mă ajute.

Una peste alta, la alte concluzii n-am ajuns. M-am ostenit de pomană.

P.S. Azi am fost pe la ai mei. La început era acasă doar mama şi i-am povestit de chestia cu Paolo. Ei, ai fi zis că îi dăduseră faliment toate corăbiile, că vai, că ce băiat bun e, că să vezi, că poate nu e chiar hotărât, c-o fi, c-o păţi… Bine, dar tu nu pricepi că *eu* nu voiam deloc, pentru nimic în lume, să mă mărit cu tipul ăsta? Că vai, că de ce, că eram aşa de potriviţi, şi dă-i, şi ia-o de la-nceput, de o mie şi-o sută de ori. Noroc că a apărut tata şi

am încheiat rapid subiectul, că el nu era deloc pasionat să discute despre asta. Slavă Domnului!

13 decembrie

Azi ne-am întâlnit din nou, dar ne-am plimbat destul de puţin, pentru că era cam frig. Am fost să vedem frescele din bazilica Santa Maria Novella[13], pentru că eu am de scris un studiu despre ele la cursul de teoria compoziţiei. Pe drum mi-am făcut curaj şi i-am pus lui M. problema straight: ce semnificaţie au gesturile astea ciudate ale lui? Ce a fost povestea cu degetele de la picioare? De ce faci lucruri de felul ăsta? Pentru că te iubesc (Frate! Ei, da, a zis chiar chestia asta, de-am fost să leşin!)… adică aşa cred, că te iubesc… dar nu mă întreba mai mult, că nu prea ştiu să explic. Nu ştii??? Nu… Şi-atunci cum… Ăăă, cred că la un moment dat simt că trebuie să fac anumite lucruri. E mai tare decât mine. Pornirea asta, vreau să zic.

13 Se numeşte Novella pentru că a fost construită pe locul unei capele numite Santa Maria – Santa Maria delle Vigne. Este cea mai mare bazilică renascentistă din Florenţa, aparţine ordinului dominicanilor şi a fost începută la jumătatea secolului al XIII-lea de doi călugări – Fra Sisto Fiorentino şi Fra Ristoro da Campi –, ca să fie încheiată peste aproape 200 de ani de Leon Battista Alberti. Acesta din urmă, altminteri negustor de textile, repurtase deja un mare succes arhitectural cu Il Tempio Maletestiano din Rimini, ba mai mult, scrisese chiar şi un tratat *De Re Aedificatoria* („Despre legile construcţiilor“) care, alcătuit după modelul lucrării *De Architectura*, aparţinând lui Vitruvius, va deveni celebru. Dar să nu uităm: era epoca marilor personalităţi de tip enciclopedic!

În timp ce vorbea, mergea cu ochii plecaţi, urmărindu-şi gândurile, de parcă eu nici n-aş fi existat. La un moment dat, s-a întors spre mine, m-a apucat de umeri şi, privindu-mă fix în ochi, mi-a zis să fiu sigură că niciodată n-o să mi se întâmple nimic rău din cauza lui. Că o să aibă întotdeauna grijă de mine, ca de ochii din cap.

Adică, el nu e deloc lămurit ce simte pentru mine, dar mă asigură că n-am de ce să mă tem… Bravos, *germano*!

Şi avea o altă privire, nu ştiu să zic ce fel…

Apoi ne-am văzut mai departe de drum, mergând în tăcere unul lângă celălalt, de parcă eram în universuri paralele… dar care comunică, totuşi, foarte bine pe undeva!

Iar frescele, atâta cât mi-a mai stat mie mintea la ele, deşi le ştiam, nici nu mi-am dat seama până astăzi cât de uluitor de frumoase şi de diferite sunt. E drept că, după ce am făcut o listă (în ordine alfabetică!) a artiştilor care au lucrat acolo, nu m-am mai mirat: Botticelli, Brunelleschi, Ghiberti, Ghirlandaio, Filippino Lippi, Masaccio, Pissarro, Uccello, Vasari. E, ce ar mai fi de spus? Dar e limpede că o să am ceva de lucru ca să încheg o lucrare cât de cât de Doamne-ajută despre orice subiect din zona asta.

19 decembrie

Ne-am tot văzut în ultimele zile, iar eu constat că fără veşti de la el îmi pierd liniştea şi cheful de lucru. Nu m-am prins până acum ce chestie răscolitoare şi obsesivă poate fi dorul! Aşa o fi când te îndrăgosteşti… Ei, na, am zis-o şi pe-asta! Dar, dat fiind că până acum n-am mai păţit, nu ştiam. Ceea ce e destul de penibil la cei 19 ani ai mei… Dar, uite, el e mult mai matur şi nu pare deloc mai edificat.

Acum e iar dispărut pentru nu ştiu câte zile, fapt care mă seacă. Şi mă mai seacă felul misterios în care se petrec toate plecările lui: nu vorbeşte despre ele, nici la dus şi nici la întors, iar asta le dă un aer de mare taină la care eu nu am acces. Fir-ar să fie!

P.S. Până la urmă a trebuit să îi zic clar lui Andrea să nu mă mai invite în oraş, că n-o să ies. Ai pe cineva? Nu… dar n-am chef să ies. Sunt un personaj asocial, vezi bine. Ei, aş! Personaj asocial! Tu! Nici să vrei, n-ai avea cum să fii! Mă uit la tine şi mă topesc de cât eşti de dulce, de… Mă rog, nu-ţi mai zic, că ţi se urcă la cap. Dar e clar că ascunzi ceva… O să mai vorbim noi…

Habar n-am ce vrea să spună, dar mi-e evident că îi place de mine, ceea ce îmi pune în cap toate fetele din jur. Şi, pe deasupra, fără nici un motiv!

25 decembrie

Aseară am fost să petrec Ajunul cu ai mei. Îi spusesem lui M. că n-o să-l pot vedea, dar mi se rupea sufletul de el care stătea singur de aşa o sărbătoare – mă rog, şi de mine, care stăteam fără el, ce să mai zic! –, drept care, înainte să plec spre ei, l-am sunat şi i-am propus să vină la 10 şi să mă ia de acolo, din Via di San Leonardo.

Adevărul e că mi-era un dor groaznic de el! Da, ce să mă mai ascund? Îmi era un dor absolut groaznic, aşa că am stat ca pe ghimpi toată seara şi aproape că nu m-am atins de ce pregătise Rita. Am desfăcut rapid cadourile, m-am extaziat de circumstanţă şi, la zece fără ceva, am tulit-o, zicând că sunt obosită. Ceea ce era adevărat.

M. a venit, superpunctual, ca de obicei, şi am plecat în plimbare spre Dom[14], să ascultăm corul şi, poate, o parte din Mesă.

14 E vorba de bazilica Santa Maria del Fiore, catedrala Arhidiocezei Romano-Catolice a Florenţei, începută la 1296 şi încheiată la 1426. E îndeosebi cunoscută pentru cupola realizată după un proiect absolut original de Filippo Brunelleschi şi recunoscută până în zilele noastre ca fiind cea mai amplă structură de acoperire de acest tip – construită integral din cărămidă – din lume.

Florenţa părea destul de pustie, dar Piaţa Domului era arhiplină. Am stat o vreme, până când ne-a răzbit, totuşi, un mare frig. Atunci am pornit spre casă tăcuţi, cum mergem noi de cele mai multe ori. La toate porţile erau cununi şi ghirlande cu flori, steluţe şi beculeţe, iar vitrinele magazinelor fuseseră împodobite ca de mare sărbătoare. Şi chiar era o mare sărbătoare – asta se simţea până şi în aer!

Când am ajuns la mine în faţă, iar mi s-a rupt sufletul şi, *pentru prima oară de când ne cunoaştem*, mi-am luat inima-n dinţi şi l-am invitat să urce fiindcă era Ajunul şi ca să stăm, totuşi, puţin împreună. A acceptat imediat şi era, clar, foarte emoţionat. Dar, când am intrat în holul blocului, am dat

nas în nas cu Titina şi cu Alfio care se întorseseră de nu ştiu unde. Într-un elan sărbătoresc complet bezmetic şi pentru că nu ştiam cum se procedează când îţi aduci acasă un tip şi nu vrei să se observe imediat, i-am invitat şi pe ei sus la mine. Aşa că am urcat cu toţii, izbutind eu, astfel, să îmi ruinez complet bucuria mult-aşteptată de a sta singură cu M.

La mine era destul de în regulă, iar pe servantă scosesem deja brăduţul din pai de orez vopsit în alb, pe care îl împodobea Nonna Bia pentru seara de Ajun. Drept care, după ce s-au consumat primele uimiri legate de lucrările mele împrăştiate mai peste tot, dar şi de felul cam auster – ca să nu zic sălbăticit – în care arăta interiorul meu, ne-am apucat să atârnăm în pom cele câteva globuleţe sidefii şi firele de beteală argintie păstrate de când m-am născut eu. Am aprins şi nişte lumânărele pe care le-am găsit pe-acolo şi apoi am pornit radioul să ascultăm concertul de la Dom. Că televizor – nexam. Mirosea frumos, a ceară topită şi, dintr-o pungă de la Rita, a prăjiturele de lămâie şi a cozonac cu fructe.

În vreme ce încercam să improvizez un fel de masă de Crăciun cu ce-mi mai dăduse ea la pachet şi le povesteam de Nonna Bia şi de Nonno Te, de cât erau de buni şi de minunaţi, îl priveam cu coada ochiului pe M., care era vizibil entuziasmat şi examina cu mare interes locul. Pletele lui, strălucitor de curate, îi stăteau foarte bine. Venise îmbrăcat în jeans negri şi cămaşă albă, după bunul lui obicei de a nu ieşi din cromatica supersobră alb-negru, dar lucrurile îi veneau *very ok* şi îl făceau să pară suplu şi sportiv. Îmi plăcea de îmi venea rău!

În cele din urmă, ne-am aşezat să mâncăm. Pe canapea, cu măsuţa pentru culori în faţă! Altă posibilitate nu exista. Dar ce gătise Rita compensa din plin: în afară de cozonac şi prăjituri, mai făcuse o foarte sofisticată salată de peşte cu legume şi diverse mirodenii înnebunitoare, pate de prepeliţă şi raţă glasată, umplută cu portocale şi castane. Şi sticla de Chianti pe care mi-o dăduse tata a fost foarte bine venită. Era cald şi bine. Dar n-a durat mult, pentru că T & A erau obosiţi, aşa că aproape imediat ce am terminat masa,

s-au scuzat şi s-au ridicat să plece. Ceea ce a făcut şi M. aproape instantaneu, ca pus în mişcare de un resort ascuns şi de parcă i-ar fi fost frică să rămână singur cu mine. E complet imprevizibil şi de neînţeles omul ăsta!

I-am condus până la uşă, dar acolo, fără veste, imediat ce T & A dispărură după cotul scării, M. a scos dintr-un buzunar o cutiuţă mică, învelită în mătase albă, pe care mi-a oferit-o plecându-se într-un genunchi, în stilul lui de cavaler din altă lume: E darul meu de Crăciun. Eram pregătit să ţi-l ofer afară, în faţa casei. Dar te rog să nu îl deschizi decât după ce plec.

A urmat un moment în care eu eram să cad jos de emoţie şi mai multe nu! Apoi, nepreaştiind cum să procedez, m-am întins spre obrazul lui, şi atunci el m-a luat uşor în braţe şi m-a sărutat vag pe buze, dar aşa, ca o adiere de vânt… însă mi-a dat drumul repede, parcă speriat de ce făcuse! Şi, aşa tulburat, a şters-o urgent după ceilalţi doi, lăsându-mă pe mine, siderată, în cadrul uşii.

Eu, imediat ce m-am dezmeticit şi am închis uşa în urma lui, m-am repezit la cutiuţă, pentru că muream de curiozitate să văd ce putea fi. I-am deschis cu mare grijă capacul, care părea extrem de fragil: înăuntru, pe o perniţă de catifea albastră, era o frunză aurie, dintr-o specie de mesteacăn, cred, cu un diametru de vreo 3 centimetri. În clipa aia a sunat telefonul mobil. Era M. şi era *prima-prima oară* când mă suna. Pentru că, până atunci ne-am tot întâlnit fixând amănuntele de la o dată la alta.

E o frunză din locul unde ne-am oprit când am ieşit din cabană, ştii, când cu incendiul, mi-a explicat. E suflată cu aur şi are o tortiţă, aşa că, dacă o să vrei, poţi să o porţi. M-am gândit că e o amintire dintr-o noapte specială. Adică, trebuie să recunosc, specială pentru mine, pentru că atunci te-am cunoscut pe tine!

27 decembrie

Aseară eram prea obosită ca să mai pot scrie. Dar adevărul e că mare lucru nu s-a mai întâmplat. Doar mi-a mai spus că o să fie plecat până pe 30 decembrie, pentru că are două simpozioane, la Geneva şi nu mai ştiu unde. Dar, lucru destul de deosebit în relaţia noastră de până acum, m-a întrebat dacă n-aş vrea să îmi petrec Revelionul cu el. I-am zis că da. Şi ce ţi-ai dori să facem? Nu ştiu… Poate să încerc o rezervare undeva? Cum? Să stăm încoţopeniţi pe scaune, într-un restaurant? Nici vorbă! Poate că o să vii tu la mine. Titina şi Alfio cred că ar fi bucuroşi să fie cu noi şi de data asta. Şi-apoi, la miezul nopţii, putem ieşi iar în Piaţa Domului. Ştiu şi eu? Adică bine, cum vrei… Cred că, habar n-am de ce, dar chestia cu T & A nu îi sunase prea bine.

În rest – aşa, ca un comentariu general –, iar n-am prea avut reacţie, n-am prea ştiut ce să zic, cum să mulţumesc pentru cadou… Asta ca să nu mai vorbim de faptul că n-am apucat să îi dau şi eu darul meu de Crăciun, deşi îl aveam pregătit: îi luasem un album foarte bine făcut, cu un studiu despre David, cu toată povestea lui, schiţe şi desene ale lui Michelangelo şi multe fotografii ale replicilor aflate peste tot în lume şi aşezate în cele mai diverse contexte. Îl împachetasem, dar pe urmă n-am mai fost sigură că e potrivit să i-l ofer. Pentru că, poate că exageram cu un asemenea gest, eu ştiu? Poate că nu eram destul de apropiaţi? Ce reprezintă, de fapt, el pentru mine, că el nu ştie prea bine ce reprezint eu pentru el, nu? Chit că mi-a mărturisit că mă iubeşte! Dar, din cauza felului foarte ambiguu în care se poartă, ce-o fi înţelegând sau cum o fi înţelegând el iubirea încă nu ştiu. Adevărul e că sunt aiurea complet! Parcă aş fi proaspăt ieşită dintr-o mănăstire din secolul al X-lea! Adică, amândoi suntem aşa, nu doar eu! Pentru că… sigur că suntem foarte apropiaţi!

Ei, dar cum totul se petrecuse pe nepregătite, uite că rămăsesem cu pachetul, în vreme ce el izbutise să fie – cum era mereu, dar cred că aşa se şi cuvenea – cu un pas înainte, şi să îmi ofere, în felul ăla foarte desuet sau poate că romantic, în care o făcuse, ceva extrem de graţios.

Asta e! Nu i-am spus nimic de intenţiile mele. O să ne lămurim noi cândva cu toate.

P. S. Azi am stat singură, la mine, şi am lucrat. Ai mei erau invitaţi habar n-am unde. Iar clubul vesel – din care Paolo a cam dispărut – nu mă amuza deloc. A fost aproape bine.

1 ianuarie

Dar de Revelion a fost ceva de groază. Adică, mă rog, la urma urmei, n-a fost chiar atât de rău…

Aşa cum stabiliserăm, am organizat seara la mine. M-am pregătit, am făcut ordine, am decorat casa, am stabilit meniul, am împrumutat chiar şi o rochie mai de gală de la mama. Foarte frumoasă, lungă, din voal de mătase albastru, cu broderie argintie din mărgele şi paiete micuţe la gât, la poale şi la manşete şi cu un cordon fin de tot, din satin bleumarin, în talie. Iar Rita a avut multă treabă, dar a izbutit un crocobaur – nici nu ştiu ce era: viţel, cred – la cuptor, absolut magnific. Şi o ruladă cu trufe, şi peşte-spadă cu creveţi şi sos dulce-acrişor, şi tort de marţipan cu ciocolată, şi totul, totul i-a ieşit genial.

Însă, în ultimul moment, T & A ne-au dat pas. La-nceput, m-am bucurat. M. a apărut îmbrăcat elegant, cu o cămaşă de mătase crem şi cu pantaloni dintr-un fel de şantung negru. Era frumos de pica şi, cu ochii lui aurii, umbriţi ca de-o mare nostalgie, avea un aer teribil de distins. Ziceai că e vreun cap încoronat!

A adus vin, şi cozonac, şi bomboane, şi o groază de flori. Cred că l-au costat o avere. Însă, imediat ce a aflat că vom fi singuri, şi-a pierdut culorile din obraji. N-am înţeles, dar când am văzut ce rătăcit în spaţiu e, a început să-mi pară rău, fiindcă mi-am dat seama că o să ne ratăm seara. Nu-şi găsea locul, n-avea stare şi părea că nici nu mă vede. În fine, nu era deloc în apele lui. Pe urmă, pe mine, după ce am trecut, cu chiu, cu vai, de miezul nopţii,

m-a apucat un somn îngrozitor. Aşa că, încercând să salvez situaţia… adică, mă rog, nu numai de asta, am dat-o-n bară complet, spunându-i că aş vrea să rămână la mine peste noapte. Ăăă, Carina, ştii, nu cred că sunt pregătit pentru asta. Auzi! *El nu era pregătit pentru asta!* Aş vrea foarte mult *să dormim* împreună, Michele. *Doar* să dormim, pentru că nici eu nu sunt pregătită… Atunci parcă i s-a luat un văl de pe ochi: Iubita mea, vreau să îţi spun acum, o dată pentru totdeauna, că n-aş face niciodată nimic din ce tu nu ai vrea să se întâmple… Am fost complet aiurea adineaori, spunând că nu sunt pregătit. De fapt, ce îmi doresc cel mai mult pe lume e să rămân cu tine în noaptea asta şi în toate celelalte nopţi ale vieţii noastre (aşa a zis!), dacă şi tu vrei, bineînţeles! Şi mă ierţi te rog că m-am purtat ca un prost! Am să rămân… şi îţi promit că n-ai de ce să te îngrijorezi…

Într-adevăr, a rămas şi *am dormit împreună*, îmbrăţişaţi ca doi pui de pisică, şi a fost un fel de vis şi un fel de supliciu minunat şi groaznic… pentru că suntem amândoi absolut nebuni!

2 ianuarie

În fine, M. a rămas în continuare. A plecat abia adineaori. Dar adevărul e că nu poţi vorbi despre lucrurile astea. Ele chiar sunt o taină care, ca să rămână o taină, trebuie să se petreacă doar între doi oameni. Şi nici n-aş şti ce să spun, decât că îl iubesc îngrozitor!

P.S. Fug să-i văd un pic pe ai mei. Ei au stat singuri, acasă, pentru că mama n-a fost prea în formă. Sunt foarte, foarte speriată. Mă rog în fiecare seară la Sfânta Fecioară să o ajute să se facă bine.

18 ianuarie

M. şi-a păstrat camera de hotel, dar stă mai mult la mine. Adică atunci când nu trebuie să plece din oraş.

19 ianuarie

Nu mi-am închipuit niciodată, nici o secundă, că apariţia cuiva în viaţa altcuiva poate să schimbe atât de radical totul. Dar absolut totul! Nu mi-am închipuit niciodată că un bărbat în viaţa mea poate să mă transforme într-o fiinţă atât de incredibil de în al nouălea cer… E drept, nu mi-am închipuit niciodată că poate exista cineva ca el…

20 ianuarie

Avem atât de enorm de multe de împărţit! Chiar şi lucrul meu, pentru că el e groaznic de inteligent şi de sensibil, aşa că înţelege cu o exactitate incredibilă orice aş vrea eu să spun, aşa că pot să mă sfătuiesc cu el, să îl întreb chestii la care mă gândesc eu în legătură cu ce pictez, să îi cer păreri… Adică, ceva ce nu pot să fac cu nimeni altcineva pe lume. Şi mai sunt atâtea…

12 februarie

Mă trezesc uneori noaptea şi îl găsesc pe M. stând într-un cot şi privindu-mă. E întotdeauna uluitor de luminos şi ochii lui aurii au un fel de fosforescenţă minunată, de adâncuri marine însorite. Prima oară, aproape că m-am speriat. De ce nu dormi? Dorm destul de puţin… de ce aş pierde timpul? Păi, nu faci nimic… Ba da, te privesc! Pentru mine e cel mai important lucru pe care cred că îl am de făcut pe pământ… Exagerezi înfiorător! Deloc… dar absolut deloc…

Aproape că am început să mă obişnuiesc.

20 februarie

Am avut sesiune. A fost foarte ok. E drept că M. a lipsit atunci aproape o săptămână, dar, contrar obiceiurilor lui, m-a sunat în fiecare zi, ceea ce mi-a

ajutat enorm.

P.S. Mi-au selectat o lucrare pentru salonul de primăvară de la Galerie. Sunt foarte bucuroasă.

P.P.S. Andrea continuă să se ţină scai de mine. Trebuie să îl uşui mai serios.

27 februarie

Trăim nişte zile şi nişte nopţi… cum să le spun, ca să nu pară aiurea? Pârjolitoare, nebune, dar, în acelaşi timp, atât de line, de întregi! (Oricum, tot altfel decât e izbuteşte să sune!) Ne adulmecăm, ne gustăm, ne explorăm unul pe altul în fel şi chip. Uneori am impresia că mai e puţin şi începem să ne mâncăm! Da, pentru că el e bun ca pâinea!

Nu ştiu cum, unde, în ce fel am izbutit să camuflăm, în răstimpul de până acum, toată pasiunea asta. Iar el are nişte energii şi o căldură absolut nebănuite… E agil, mătăsos şi tandru, ca o superbă panteră îmblânzită. Care, habar n-am cum, ştie întotdeauna exact ce gândesc şi ce vreau. Ai zice că a venit pe lume special ca să slujească pios tuturor dorinţelor mele. Şi-apoi mă priveşte pierdut, cu infinită recunoştinţă…

A ajuns să mă urmărească până şi în vis privirea lui asta bună şi recunoscătoare.

28 februarie

Mă gândesc că ne naştem cu un fel de preştiinţă a iubirii. Nu trebuie să ne înveţe nimeni ceva special, pentru că, dacă îl avem alături pe cel care ne e sortit, o să ştim exact cum să fim împreună. Toate gesturile îţi vin firesc, toate cuvintele se rostesc singure şi alcătuiesc curgător marea scenografie a trăitului cu celălalt, în care nimic nu e de prisos şi nimic nu lipseşte, nimic nu e deplasat, nimic de ruşine şi totul e nou, deşi vechi de când lumea… Doar că, în lumea ta, totul e numai al tău şi al celuilalt.

Deşi, dacă mă gândesc puţin, sunt sigură că nu toţi oamenii au parte de aşa ceva în doi şi mă întreb cum ar putea fi altfel cu mine şi cu M., adică dacă aş putea fi mai fericită decât atât… dacă există un „mai mult“. Sau dacă ar fi putut fi la fel cu altcineva. Nu! Sunt foarte sigură că nu!

14 martie

Alaltăieri a fost ziua mea. M. ştia – habar n-am de unde –, aşa că m-am trezit dimineaţa cu toată casa plină de flori de toate felurile şi cu un pachet uriaş, frumos ambalat, în care erau cutii de culori, pensule, godete şi un carton alb cu o mare inimă desenată cu roşu, dar întoarsă cu vârful în sus. De ce e aşa inima asta, Michele? Pentru că aşa e inima mea acum… În mod obişnuit, inimile oamenilor trebuie să fie întoarse mereu către planurile divine, către sus. Dar atunci când sunt îndrăgostiţi, ei uită asta şi inimile lor se întorc din ce în ce mai mult către pământ şi către cel iubit… Adică iubirea e ceva rău? Nu, n-ar fi, dacă ar izbuti să nu mai fie un fel de amnezie generalizată… Aşa crezi tu? Nu cred aşa, ci ştiu că aşa e!

Foarte măgulitor, ce să spun!

Dar, altminteri, deşi a spus toate astea cu un fel de resemnare, M. era într-o formă extra-formidabilă. A stat cu mine acasă şi a fost super. Seara, a trebuit să ies un pic, doar eu singură, ca să mă văd cu ai mei, care mă invitaseră să cinăm împreună la un restaurant de pe lângă Borgo San Jacopo, la doi paşi de noi. Tata se uitase pe Internet chiar la Borgo şi îmi trimisese meniul lor, dar acolo era plin şi a trebuit să căutăm alături. Am mâncat chestii formidabile, suprafantasmagorice şi megascumpe, dar locul nu chiar m-a fascinat, poate pentru că mi s-a părut prea sofisticat pentru stilul meu. E drept, priveliştea către Arno şi Ponte Vecchio m-a făcut să uit de tot.

După asta, m-am repezit acasă şi l-am luat pe M., care citea ceva despre forma universului dantesc, şi am ieşit din nou. Ce bine ar fi să li-l pot prezenta mamei şi tatii! N-ar trebui să mai stau tot timpul cu inima cât un

purice, gândindu-mă ce crede şi ce simte fiecare din ei, pe rând, atunci când nu le sunt alături, acolo, în clipa aia. Aş vrea să mă distribui uniform între ei. Mă rog, nu chiar uniform, dar aşa ca să nu supăr pe nimeni. Şi nu doar pentru că ţin la ei gigantic, ci şi pentru că nu-mi place să mint sau să mă ascund, aşa cum fac acum. De fapt, de ce să trebuiască să mint când nu e vorba decât de iubire?

P.S. Cred că merită să trec aici câteva din felurile de la Borgo, *just for the record*: *Study of veal* (yesss!) – *tongue millefeuille, round with tunafish and Maurizio's Simmenthal* sau *Chiarina tartare with cucumber petals and mustard gelato* şi *Deboned rabbit with basil Escalibada* (Sic!).

20 martie

Primăvara la Florenţa e absolut incredibilă. Nu prea pot să mai scriu. Zilele mele sunt atât de pline, încât nu mai am răgaz pentru asta. Şi cred că nici nu mai trebuie. Adică nu mai am nevoie.

30 aprilie

Ieri am fost la marea nuntă a Laurei Mori. Ceremonia s-a petrecut la San Miniato al Monte. Ţin foarte mult la biserica asta, pentru că am fost botezată acolo şi pentru că mergeam acolo cu Nonna Bia când eram mică, şi pentru că e foarte frumoasă, cu faţada ei total renascentistă şi geometrică, decorată cu marmură albă şi verde. De câte ori ajung în locul ăla, îmi aduc aminte cât de tare m-a impresionat povestea Sfântului Mina, patronul ei, care, persecutat fiind pentru că era creştin, a fost aruncat în groapa cu lei. Dar leii nu s-au apropiat de el şi a trebuit să fie decapitat. Ei, şi povestea spune că, atunci, el s-a ridicat de pe eşafod, şi-a luat capul, l-a aşezat cu grijă pe umăr şi a plecat să moară în grota de pe Monte alle Croci, unde îşi petrecea viaţa de sihastru. Nopţi întregi l-am visat pe Sfântul Mina mergând prin lume cu capul sângerând sprijinit pe un umăr!

Iar înăuntru mă mai fascinează şi acum marele mozaic cu zodiac din centrul bisericii care e o uriaşă dantelă de marmură, plină cu animale, păsări şi siluete de oameni părând să se rotească într-un carusel vrăjit, care te absoarbe fără scăpare în tărâmul lui de basm. Puteam să petrec ore în şir pierdută în lumea aceea de piatră colorată, până când Nonna îşi termina rugăciunile şi mă smulgea de acolo.

Altfel, nunta a fost destul de ok. Mă rog, în stilul total demonstrativ şi baroc al Laurei, care fiind îngrozitor de bogată, nu te lasă nici o clipă să uiţi asta. În orice caz, trebuie să recunosc că dădea clasă cu multe chestii.

În primul rând, avea o toaletă absolut mirobolantă, cum eu n-am mai văzut la nici o mireasă: era ceva curgător, ca un şuvoi de mătase alb-aurie, care se compunea dintr-o pereche de pantaloni superlargi, o tunică lungă, cu diverse colţuri şi mici trene, şi un turban din acelaşi material. Când mergea, aveai impresia că înoată graţios într-un spaţiu imponderabil. În plus, faţa ei de brunetă se decupa foarte clar din încadrarea strălucitoare şi nici nu arăta atât de bătrână pe cât e de fapt. A, iar în picioare avea nişte chestii care o făceau să pară cam cu jumătate de metru mai înaltă. În consecinţă, bietul ei soţ nu izbutea deloc să îi ajungă mult mai sus de buric, dar asta nu părea să incomodeze deloc pe nici unul din ei.

Apoi, a fost organizarea (bag seamă că, în ultima vreme, mă interesează cum se desfăşoară nunţile, şi asta mă cam pune pe gânduri!):am fost invitaţi să stăm cuminţi şi să aşteptăm pe lângă casă, că vor veni ei să ne ia pe toţi cu maşina şi la sfârşit tot ei o să ne şi aducă înapoi. Pentru ca toată lumea să poată bea în voie. De fapt, Laura închiriase o flotilă de Lancia sidefii, care păreau nişte delfini superbi ieşiţi să se zbenguie prin oraş.

Ea a apărut, evident, într-un Rolls alb, căptuşit cu piele aurită – destul de kitsch, dacă te gândeşti un pic –, iar soţul ei într-un Excalibur[15] roşu-sângeriu, de milioane (şi la propriu, şi la figurat!), capitonat cu mătase şi piele albă!

15 Rolls Royce şi Excalibur – nişte supermaşini.

După ceremonia din biserică am fost purtaţi de delfini către vila ei de lângă Florenţa, pe aproape de Villa Palmieri – locul unde se zice că s-ar fi întâmplat lucrurile din *Decameronul* lui Boccaccio. Acolo, ce să spun, era ceva ca din poveştile cu regi şi împăraţi. Dar n-am chef să scriu despre asta. Ca să nu mai zic de meniu: limbi de canar e puţin spus!

Însă nu pot să nu povestesc despre mama, care s-a întrecut pe sine cu rochia aleasă pentru subsemnata. Puteai să îţi dai seama de asta doar urmărind privirile celorlalte tipe invitate, care, pe direcţia mea, explodau de invidie. Adevărul e că arăta trăsnet: era o construcţie alcătuită dintr-o bustieră din brocart verde, stropită foarte fin cu cristale minuscule, şi un fel de clopot vaporos şi multistratificat din muselină de aceeaşi culoare, care se aduna, cumva răsucit şi neaşteptat, deasupra genunchilor. Şi, la care construcţie, sandalele mele arămii veneau genial, chit că nu prea puteam deambula cu ele. A fost foarte tare. De fapt, chiar toată ziua – care, altminteri s-a încheiat la zece punct, aşa cum era anunţat în program, fiindcă Laura nu suportă să stea târziu – a fost interesantă. Adică nu m-am plictisit, doar că mi-a lipsit M. Dacă ar fi fost şi el acolo, cu mine, ar fi fost excelent. Trebuie neapărat să mă gândesc cum o să mergem noi doi mai departe, că mie nu mi-e deloc limpede. Adică nu-nţeleg cum vede el lucrurile.

iunie

Sesiune, din nou. Acum a fost ceva mai complicat. Poate că nici eu nu m-am concentrat destul, nu ştiu…

P.S. Mama e din ce în ce mai bolnavă, dar M. spune mereu să stau liniştită că o să fie bine. L-am întrebat cum ştie şi nu mi-a răspuns. Adică mi-a spus că *ştie* şi punct. Prefer să îl cred.

12 iulie

După ce a avut o lungă perioadă – cam trei luni, cred –, în care nu s-a mişcat din Florenţa, M. e acum iar plecat pentru trei zile. De data asta la Roma. O bagatelă, trei zile, dar mie mi se pare că am rămas singură pe lume, că sunt abandonată în întuneric şi în frig. Mi-e frig literalmente. Şi nu-mi arde să fac nimic! Dacă n-aş avea început tabloul ăsta nou cu podul, cred că nu m-aş ridica din pat. Nu ştiu ce naiba mi se-ntâmplă. Încep să cred că mitul androginului e de fapt o poveste adevărată, pentru că eu, de când l-am întâlnit pe M., am devenit altcineva, o altă persoană – una complet necunoscută mie. Adică, vreau să spun că, abia acum, împreună cu el, am devenit un întreg. E adevărat, aşa cum ziceam, că încă nu văd cum va arăta viitorul nostru împreună şi mă tem rău să nu se plictisească de mine şi de toate ale mele. De-aia nu i-am zis până acum să mergem să îi cunoască pe ai mei… mă rog, nu doar de-aia… Deşi, altfel, totul e super. Mda, cu excepţia plecărilor lui. Dar, până la urmă, eu ce mi-aş dori, de fapt, să îl ţin cusut de mine? Trebuie să plece! Ăsta e jobul lui, ce nu-nţeleg? Nu, ba da, înţeleg tot, dar sunt, totuşi, lucruri care am impresia că mă depăşesc şi altele care îmi scapă. Tăcerea lui totală când e vorba despre el… lipsa lui de legături cu alţi oameni… parcă ar fi căzut din ceruri! E ceva care… În fine, nu pricep deloc anumite chestii.

Poate că ar trebui să vorbesc cu cineva… poate că ar trebui, totuşi, să îi spun mamei toată povestea şi să mă sfătuiesc cu ea, aşa cum am văzut prin filme – ce frumos! –, dar niciodată n-am avut noi stilul ăsta, drept care nu ştiu cum să procedez.

15 iulie

M. s-a întors azi-dimineaţă. Nu avea un aer prea fericit şi peste asta am mai venit şi eu să îi spun că s-ar putea să fiu însărcinată. Nu ştiu ce mi s-a năzărit! Poate pentru că aseară mi-a fost cam greaţă şi brusc mi-am dat seama că unei fete i se poate întâmpla şi asta, mai ales dacă e complet toantă ca mine. Pentru că eu, noi, n-am folosit nici o metodă anti… mă rog.

Cum a fost cu putinţă? Prea bine! Pentru că nici eu nu am nici cea mai vagă experienţă şi nici el. Ba mai mult: chiar eu am fost cea care, atunci când s-a întâmplat prima oară, l-am întrebat dacă n-ar trebui să avem… Nu, stai liniştită, draga mea, nu te paşte nici un pericol! Ce vrei să spui? Vreau să spun… vreau să spun că… tu eşti prima femeie din viaţa mea… Cum??? Aşa cum auzi! Dar ce… cum se poate aşa ceva? Se poate foarte bine. Şi dacă nu te-aş fi întâlnit pe tine, sigur n-ar fi fost nici una. Nu, nu te cred! Carina, ştii că nu te-aş minţi pentru nimic în lume, nici măcar în legătură cu chestii benigne, darmite cu astfel de lucruri!

Adică, oare, să fi avut eu parte până acum, doar de călugări? Viitori sau foşti?

Una peste alta, când i-am zis, o secundă a rămas mut. M-aş fi aşteptat să se bucure sau, mă rog, să aibă o altă reacţie. Apoi m-a luat în braţe şi m-a ţinut aşa, strâns, legănându-mă secunde în şir. Când mi-a dat drumul avea ochii umezi, dar a rămas mut în continuare. Nici eu n-am zis nimic, fiindcă, pe de-o parte, habar n-am dacă e adevărat, iar, pe de altă parte, nici nu ştiu ce ar fi trebuit să zic: să-i reproşez că nu s-a bucurat – dar poate că s-a bucurat, în felul lui – sau ce să fi făcut?

Acum, după toată povestea, a ieşit puţin singur să îşi limpezească gândurile. De parcă eu n-ar trebui să mi le limpezesc pe ale mele! Bine, o s-o facem fiecare separat. Doamne, ce-o fi cu mine? Ce vreau în plus de la omul ăsta care pare că mi se dedică aproape absolut? Ce vreau să ştiu despre el, cum vreau, oare, să se poarte sau ce-mi lipseşte? De fapt, n-aş vrea nimic altfel decât e, dar am tot timpul o senzaţie stranie, de nesiguranţă, de lunecare, pe care nu o pot domina. Simt că pot să îl pierd dintr-un minut într-altul, şi asta mă înnebuneşte. Mă rog, adică mai mult decât sunt, oricum, nu cred că se poate, dar ce simt, de fapt, e că aş vrea să mă strecor şi să îi pătrund sub piele! Şi să rămân acolo, pentru totdeauna a lui, ca o fâşie subţire şi anonimă de muşchi.

18 iulie

M., care de câteva zile pare doborât de o oboseală fără explicaţie, a venit azi ceva mai întremat, cu propunerea să aniversăm un an de când ne-am cunoscut – ei, da, a trecut deja un an –, mergând din nou la cabana Montalfiori. Şi, sigur, ziua lui de naştere. Schimbarea la faţă! Trebuie să recunosc că ideea m-a cam luat prin surprindere. Nu că nu m-aş mai fi gândit şi eu la locul ăla, pentru că m-am gândit, de fapt, de foarte multe ori, chiar dacă nu neapărat pentru ocazia asta, ci pentru că… pentru că! Poate că mi-e încă frică de momentul ăla, de ce era să se întâmple atunci şi, automat, şi de locul cu pricina. Trebuie să treci peste frica asta, să o demontezi. Bine, dar de ce nu mergem în altă parte, sunt mii de locuri… Tocmai, sunt mii de locuri, dar care nu au nici o semnificaţie pentru noi. Noi acolo ne-am cunoscut. Dacă nu se întâmpla să ne întâlnim atunci, acolo, probabil că n-am fi astăzi împreună. Sigur n-am fi. Eu mă hotărâsem să nu rămân în Florenţa. Da??? E prima oară când îmi spui asta. E adevărat. Ce rost ar fi avut? Nici acum nu ţi-aş fi spus, dacă nu aş fi vrut să înţelegi de ce aş merge să revăd locurile acelea. Mda, ştii, şi eu mă gândesc de multe ori că, până în ultima clipă, am tot vrut să renunţ la excursie…

Şi… cum vezi toată povestea? Mergem singuri? Nu neapărat, doar că noi nu prea cunoaştem lume. Ei… o să mă gândesc.

Adevărul e că mi se pare cam prea melodramatic să mergem singuri. Mai ales acum, când M. nu e deloc în apele lui. Cred că trebuie să îl scot cumva din starea asta, să organizez de ziua lui o mică petrecere, ceva… în fine, să schimb cumva tipicul deja ştiut al vieţii noastre. Dacă aş înţelege ce îl apasă, mi-ar fi mult mai uşor. Dar, în tot ce-l priveşte, el rămâne mereu ascuns ermetic în tăcerea lui.

P.S. Am fost la farmacie unde am avut o conversaţie năucitoare cu o doamnă care a rămas interzisă atunci când şi-a dat seama că are de-a face cu

o extraterestră care nu ştie mai nimic despre anticoncepţionale, teste de sarcină *and so on*. Dar acum extraterestra e cvasilămurită.

19 iulie

Azi am făcut testul şi nu sunt. Când i-am zis lui M., a rămas visător. Şi mut. As usual! Dar ceea ce mă îngrijorează acum e şi faptul că mi se pare din ce în ce mai slab. Şi mai puţin luminos. E ca şi cum s-ar stinge încet de o grijă sau – Doamne fereşte !– de o boală neştiută… Sunt terifiată şi… mi-e frig. Nu întreb însă nimic. Pentru că de câte ori am încercat să aduc vorba despre el, am întâmpinat aceeaşi rezistenţă totală şi misterioasă.

28 iulie

De câteva zile, M. aproape că nu mai mănâncă şi nu mai vorbeşte. Iar astăzi mi s-a părut că arată de-a dreptul transparent. Ai zice că până şi o mică pală de vânt îl poate ridica la cer. Sunt amuţită de spaimă. Mi-am dat seama că dacă M. ar dispărea, eu n-aş mai avea ce să caut în lume. Probabil că m-aş retrage într-o sihăstrie, undeva… E drept, undeva cu pensule şi vopsele… cred. Poate că m-aş călugări şi eu ca Paolo. Ar trebui să vorbesc cu el… Of! Nu! Nu mai vreau să mă gândesc la asta!

30 iulie

Nu mai scriu. Sunt şi eu foarte obosită, de parcă oboseala lui ar fi contagioasă.

3 august

Vom pleca poimâine-dimineaţă, aşa cum am stabilit. O să mergem cu Titina şi Alfio, cu maşina lor. Au fost foarte fericiţi că i-am chemat. Oricum nu putuseră pleca nicăieri peste vară, că nu vor să cheltuiască bani, ca să îşi

poată cumpăra cât de curând un apartament – acum locuiesc în continuare la părinţii lui şi nu le convine să rămână aşa prea mult –, drept care ieşirea asta e bine-venită şi pentru ei. Şi-apoi, sunt drăguţi, deschişi şi veseli, şi sunt genul de mers pe munte, ceea ce e fundamental. Adevărul e că eu nu prea sunt genul de mers pe munte, dar dacă o să fiu cu M., nimic altceva nu contează.

Lumea de dincolo
de carnetul galben…

Femeia puse deoparte carnetul cu scoarţe de carton gălbui pe care îl citise absorbită nişte ore bune şi rămase o vreme cu ochii închişi şi cu o expresie de grijă şi preocupare aşternută pe chip. Apoi luă de pe marginea fotoliului o foaie împăturită, scrisă mărunt şi o puse cu grijă undeva, în mijlocul caietului. Într-un târziu, cu un aer obosit şi oarecum confuz, se ridică, închise uşile de la *loggia* şi, luându-şi poşeta, ieşi din casă, ţinând strâns în mână carnetul cu pricina.

Abia după ce încuie şi începu să coboare scara îngustă, pardosită cu un mozaic florentin frumos colorat, se hotărî să îl strecoare în buzunarul nu chiar suficient de încăpător al cardiganului. Dar, când ajunse în stradă, se răzgândi şi îl mută în poşeta uriaşă pe care o purta pe umăr. Încuie portalul de lemn de stejar cu ferecături complicate de metal şi o luă la stânga, mergând în paralel cu râul. Urcă apoi pe una din străduţele care se desfăceau din rondul de la capătul frontului de case.

Avea mintea răvăşită de tot felul de gânduri. Din fericire, unele dintre ele, foarte încurajatoare: în mod incredibil, analizele ei – în urmă cu trei luni, absolut dezastruoase –, ieşiseră acum, ca prin miracol, foarte bune. Le repetase, cu acelaşi rezultat excelent, de încă două ori. Pentru asta ar fi trebuit să se simtă în al nouălea cer, dar, din păcate, avea şi altele pe cap. Mergând încet, ajunse într-o piaţetă minusculă, unde, la parterul unei case cu pereţi de piatră fasonată, ca mai toate casele din oraşul vechi, se afla un restaurant discret şi foarte cochet, care avea afară doar trei mese. Îşi privi brăţara cu ceas: era două fără cinci. Dar nu apucă să se aşeze bine, că văzu cum din capătul străduţei opuse celei pe care venise, o siluetă zveltă părea că îi face tocmai ei semne largi cu braţele.

— Ce mult s-a schimbat şi ce frumoasă s-a făcut de când n-am mai văzut-o pe aici! De fapt, a fost dintotdeauna o copilă deosebită, dar acum e absolut extraordinară! Şi a rămas la fel de punctuală: mi-aţi cerut să vă reţin masa pentru ora două şi, uite, e abia două fără cinci, iar ea deja a apărut! Maare lucru!

Lângă masa ei se ivise ca din pământ un domn scund, chel şi destul de în vârstă, cu un şorţ imaculat dinainte: chiar patronul micului local. Era evident că se bucura să o vadă: îi cunoştea, pe ea şi pe toţi ai ei, de-o viaţă.

— Într-adevăr… Ştiu şi eu? Mă bucur că spuneţi asta…

De fapt, chiar aşa se dovedea: privea şi ea mirată fata care, cu pletele blonzii-roşcate fluturând în aerul amiezii, se îndrepta cu paşi zglobii către micul restaurant. Înaltă, dreaptă şi semeaţă ca o coloană ionică în mişcare, cu mersul sigur şi avântat, avea – poate din cauza şoldurilor înguste, băieţeşti – o înfăţişare vag ambiguă, de efeb glorios, care răspândea în jur un fel de vitalitate molipsitoare. Observă că oamenii întorceau capul după ea şi, de asemenea, că era îmbrăcată mai elegant, mai elaborat, mai altfel decât o ştia. Purta o rochie – de fapt, un fel de maiou lung până peste glezne, amplu despicat în părţi – din bumbac subţire, cu dungi late albastre şi albe, care îi venea fără cusur, iar în picioare îşi pusese o pereche de sandale romane din şuviţe înguste de piele aurie. E drept, pe umăr îi atârna tot vechea ei geantă din sfoară de Manila roşie, care însă de data asta, părea potrivită cu toată ţinuta ei tinerească şi degajată, de sfârşit melancolic de vacanţă.

Se îmbrăţişară afectuos, dar fără efuziuni, apoi fata se aşeză pe scaunul din rafie aflat de partea cealaltă a mesei.

Acum îi putea privi de aproape obrazul uşor bronzat, cu pielea netedă, perfectă şi ochii imenşi, albaştri şi limpezi ca apele vreunei mări neştiute de lume.

Era senină şi calmă, dar o umbră necunoscută părea că îi tulbura din când în când privirea azuriu-lichidă.

— Cum a fost, draga mea, prima ta ieşire de după…

— Mamă! Cum să fie? Foarte bine, evident! Te rog nu te mai îngrijora de pomană. Sunt ok! Ţi-au spus-o şi doctorii, vezi şi tu singură. De fapt, să ştii că dacă am zis că vin azi aici a fost şi pentru că vreau să dau o fugă până sus, la mine, să văd ce mai e pe-acolo. Că într-o zi-două aş vrea să mă mut înapoi.

— A, nu! E prea curând. Nu eşti încă refăcută complet şi…

— Ce înţelegi tu prin „refăcută complet“? zise, imitându-i tonul înalt şi uşor aferat. Sunt refăcută *absolut complet*, cu excepţia memoriei. Dar o să se repare şi asta… în timp. Aşa a zis doctorul Stepanotti, neurologul, şi chiar aşa o să fie. Să nu crezi că o să accept să mă ţii în colivie până atunci!

— Despre ce colivie vorbeşti, Carina? Ţi-a fost bine o viaţă în casa noastră, iar Via di San Leonardo e una din cele mai minunate străduţe din oraş. E linişte, e aer, iar tu eşti liberă să faci ce vrei, poţi sta afară, poţi lucra, poţi să te plimbi, să primeşti prieteni, ce vrei mai mult?

— Vreau să stau aici, în Lungarno Torrigiani. Singură!

— Da, foarte bine… înţeleg, dar…

— Nu-nţelegi deloc…

Nu apucă să termine ce avea de spus, că privirea i se fixă pentru o clipă într-un singur punct, undeva în lungul străzii pustii. Deveni deodată palidă şi buzele începură să îi tremure uşor, ca de o mare emoţie.

— La ce te uiţi?

— La nimic… mi s-a părut că văd pe cineva cunoscut. Nici măcar nu ştiu pe cine… Fir-ar!

— Carina!

— N-am zis nimic! Hai să comandăm ceva de mâncare, că sunt ruptă de foame. Şi să ştii că nu pot sta decât până la patru, pentru că trebuie să fug la Ponte Vecchio unde mă întâlnesc cu Andrea Bartoli, îl ştii… ţi-am vorbit de el – am fost colegi de şcoală şi acum e şi el la Academie. Se pare că am fost

prieteni buni înainte de… amnezia mea. Eu însă, evident, nu-mi aduc aminte. Tu ştii ceva?

— Andrea Bartoli? Nu mi-ai vorbit de el decât o dată, când erai foarte plictisită că te tot bate la cap să ieşiţi împreună…

— Da? El susţine cu totul altceva. Mă rog, o să văd… Ăăă, mâine mă întorc acasă la mine, în Lungarno…

* * *

— Cum ţi-a mers azi, Nando? Ai ajuns acasă mai târziu ca de obicei…

— A, da! Dar am izbutit să terminăm nava de nord a bazilicii, ceea ce e foarte important pentru noi toţi. Urmează să începem nava de sud, şi sunt puţin îngrijorat pentru că se pare că ar trebui consolidat un arc, cel dintre primii doi stâlpi dinspre altar… În fine, nu e sigur, dar, dacă ar fi aşa, am depăşi multişor termenul şi asta nu-mi convine deloc. Oricum, să vii să vezi – ce am făcut până acum a ieşit fără cusur. O spun cu toată modestia, mă cunoşti! Fresca are contururile clarificate şi culorile frumoase şi proaspete, fără să fie ţipătoare. Sunt foarte bucuros… Tu? Ce-ai făcut?

— Bine. Nimic neobişnuit… Mi-am terminat repede articolul pentru săptămâna asta, ceea ce mă face să mă simt liberă ca o pasăre pentru următoarele două zile şi să mă gândesc cum să exploatez la maximum libertatea asta.

În încăperea pardosită cu piatră, ale cărei ferestre dădeau către o curte nu prea mare, dar bine îngrijită şi plină cu tot felul de plante, era o lumină plăcută şi învăluitoare, de minunată seară de septembrie toscan. În mijloc, o masă lungă, din lemn masiv, lucrată – ca şi celelalte piese – în celebrul şi complicatul stil florentin al locului, era aranjată auster pentru două persoane. Sfeşnicele mari, de argint, aşezate la capete, aşteptau demne să cadă întunericul. În aerul blând, de toamnă, lemnul frumos patinat al mobilelor strălucea viu şi cald. Tot felul de grifoni, atlanţi, trubaduri şi câte alte alcătuiri descătuşate măiastru din materia neînsufleţită păreau că

aşteaptă doar un semn ca să se desprindă cu totul şi să intre voios în jocul domestic care se consuma molcom prin preajmă.

Cei doi soţi tocmai terminaseră de mâncat şi îşi încheiau ziua povestindu-şi cu ce izbutiseră să îi dea chip. Deşi erau trecuţi de prima tinereţe, aveau feţele limpezi şi senine ale celor cărora viaţa le-a transformat speranţele în proiecte şi proiectele în fapte împlinite.

— Hai atunci să te iau mâine la şantier, ca să vezi totul cu ochiul tău critic!

— Da, poate… De fapt, mă gândeam să trec să o mai văd pe Carina. Sunt destul de îngrijorată din cauza ei: stă toată ziua şi pictează şi uită să mănânce şi, mă rog, nu e asta, dar ceva nu e în regulă cu ea… uneori rămâne minute în şir cu privirea aţintită într-un singur punct… nu ştiu deloc ce i se întâmplă. Chiar mă gândeam să ne luăm toţi trei o mică vacanţă… măcar câteva zile… o să fie un bun prilej să fim iar împreună şi să mai schimbăm peisajul… Pentru că – Doamne, mă termină copilul ăsta! – simt că are ceva pe suflet, dar evident că nu spune nimic, conform bunului ei obicei de a se sigila în sine şi de a nu comunica nicicum cu nimeni. Şi poate că dacă plecăm…

— Dragă, cred că exagerezi. Ea aşa a fost dintotdeauna, mai puţin vorbăreaţă, dar de unde ai scos-o că nu e în regulă?

— Nando, nu te întreb când ai văzut-o ultima oară, pentru că ştiu, dar când ai vorbit tu ultima oară mai mult cu ea?

— Azi. Am sunat-o să o mai aud… şi…

— Şi? Cum ţi s-a părut?

— Ca de obicei… nimic deosebit…

— Uite, ştii, aş vrea să îţi spun ceva… Când ea era încă la noi – după spital, adică –, mai exact acum trei zile, am trecut să văd ce mai e pe-acasă – în Lungarno Torrigiani, vreau să zic –, să mai strâng pe-acolo, ca să fie totul pus la punct pentru întoarcerea ei…

— Şi ?

— Ei, bine, pe noptiera de lângă pat era un carnet… Nu m-am putut stăpâni şi l-am…

— Anna, să nu-mi spui că era jurnalul fetei şi că te-ai apucat să îl citeşti!

— Ba da, exact asta am făcut, oricât de prost ar suna. Pierderea ei de memorie mă stresează într-un asemenea hal, încât aş face orice ca să înţeleg puţin cum a arătat, de fapt, viaţa ei în anul ăsta din care ea nu-şi mai aminteşte nimic…

— Bine, dar e viaţa ei! Carina nu mai e un copil! Nu pot să cred că ai făcut asta! Ce vrei tu să ştii, de fapt sau, mai bine zis, cum poţi s-o ajuţi acum, că ai aflat… habar n-am ce…

— Mda, tocmai asta e că nu pot s-o ajut şi abia că nici nu ştiu cum să procedez mai departe…

— Adică ? Hai că nu mai înţeleg nimic!

— Adică… stai să vezi! În primul rând, era într-adevăr un jurnal. Din ianuarie anul trecut. Adică de un an, opt luni şi trei zile. Destul de succint. De care ea se pare că a uitat… Ce e important şi îngrijorător, în acelaşi timp, e că, după incendiul de la cabană de anul trecut, în viaţa ei a apărut un personaj despre care noi n-am ştiut absolut, dar absolut nimic şi cu care ea a trăit o mare poveste de dragoste…

— Foarte bine, era şi timpul! Ce vezi tu îngrijorător sau rău într-asta?

— Stai, stai! Sigur că nu într-asta văd eu răul, ci în faptul că în excursia de anul ăsta a plecat cu el…

— Şi?

— Şi într-una din ultimele notiţe din jurnal, ea scrie că în excursie vor pleca patru persoane: Titina şi Alfio, prietenii cunoscuţi, apoi ea şi acest personaj, numit Michelangelo, despre care am aflat din paginile jurnalului. Se pare că el e tipul care a salvat-o atunci când cu incendiul, în cealaltă excursie. Doamne, *două accidente într-un singur an*! Mititica, prin ce trebuie să fi trecut! Mă rog, pe băiatul ăsta nu cred că l-am întâlnit atunci…

Dar nici după aceea! Nu-mi amintesc deloc de el. Din motive care îmi scapă cu totul, ea nu a vrut să îl cunoaştem…

— Tot nu înţeleg unde vrei să ajungi.

— Păi, din acel moment, adică după excursia asta, personajul care, aşa cum se-nţelege din jurnal, a existat pe aici, incognito, un an de zile, a ieşit din peisaj, de parcă l-ar fi înghiţit pământul… O fi plecat cu ceilalţi în excursie, n-o fi plecat… nu rezultă de nicăieri cu precizie. În orice caz, un lucru e clar: dacă îţi aminteşti, când au fost găsiţi pe micul platou din apropierea cabanei, în dimineaţa de după furtună, erau doar trei. Toţi inconştienţi. Şi am investigat: nici unul din ceilalţi doi – evident pe Carina nu am întrebat-o – nu îşi aduce aminte să fi cunoscut vreun Michelangelo, nici în excursie, nici altă dată. Şi nici ea nu vorbeşte, nu întreabă, nu pare să-şi aducă aminte de el! De bărbatul cu care a trăit mai bine de şapte luni şi de care a fost îndrăgostită până peste cap, aşa cum mărturiseşte chiar ea în jurnal!

— Dar poate că vorbeşte cu el direct şi vrea să îl ţină în continuare secret!

— Uiţi că telefonul ei mobil a fost la mine o săptămână, atâta cât doctorii i-au recomandat să nu îl folosească, să nu îi facă rău la cap, dar şi în speranţa că memoria îi va reveni în acest răstimp! Au căutat-o şi au vorbit atunci cu mine toate prietenele şi toţi prietenii ei, mai puţin el. El e, aşa cum îţi spun, dispărut. Iar eu nu ştiu ce să fac…

— Ei, asta-i bună! Ce să faci?! Să laşi lucrurile să se aşeze singure pe făgaşul lor! Nu ai să poţi să spui nimănui că ai citit jurnalul intim al fetei tale, ceea ce este îngrozitor, şi că ţi se pare că un personaj de acolo nu mai apare, nu? Anna, *please*!

— Mda, aşa e, nu sună bine. Dar mai e ceva: ştii, am luat jurnalul de acolo şi…

— Cum??? Nu te recunosc! De ce ai făcut asta?

— Pentru că m-am gândit că dacă îl citeşte, o să-şi amintească de el, de tipul ăsta şi că n-ar fi bine. Nu aşa trebuie să îşi amintească de el…

— De ce iei tu hotărâri pentru ea?

— Ca s-o protejez, fireşte!

— Fireşte… dar cred că ai procedat complet greşit! Las-o să trăiască pe spezele ei, e deja adultă! Parcă aşa deciseserăm acum un an şi jumătate, că dacă intră la Academie, se mută dincolo şi devine independentă, nu?

— Ba da, dar acum mi se pare prea fragilă. N-aveam de gând să îi dau jurnalul înapoi decât dacă mi-l cerea, adică dacă îşi amintea *ea* că a ţinut aşa ceva, înţelegi? Dar… între timp, s-a petrecut un lucru groaznic de neplăcut…

— Te rog nu mă mai speria! Ce lucru „groaznic de neplăcut“ s-a petrecut?

— Am pierdut jurnalul!

— L-ai pierdut? Cum să îl pierzi? Dar unde îl ţineai?

— În ziua în care l-am găsit, l-am luat de-acolo, de la Carina, după aceea m-am întâlnit cu ea şi am mâncat împreună în oraş, iar când am terminat, am pornit-o încet, pe jos, ca să îmi limpezesc puţin gândurile… Şi m-am gândit să intru în parc şi să mă aşez pe o bancă. Acolo am scos jurnalul în care pusesem şi o scrisoare pentru Irene, prietena mea din Spania – o ştii –, cu gândul să mai scriu două vorbe, fiindcă îi povesteam prin câte am trecut în ultima vreme, dar m-am răzgândit şi l-am aşezat alături de mine, pe bancă… Şi apoi am plecat, uitând totul… Abia a doua zi mi-am dat seama… Banca era însă goală…

— Groaznic de neplăcut, într-adevăr… groaznic de neplăcut şi fără soluţie…

— Da… Dar poate că aşa trebuia…

Sunetul prelung şi dogit al unui telefon din încăperea alăturată o făcu pe Anna să tresară şi să se precipite într-acolo. Se întoarse peste nu mai mult

de un minut, cu o figură pe care nu ştiai ce să distingi: surpriza sau nerăbdarea.

— Cine era? Arăţi de parcă ai fi aflat că ai câştigat la loto, dar nu-ţi găseşti biletul!

— Era Carina… M-a întrebat dacă mâine-seară cinăm împreună ca de-obicei…

— Şi?

— Şi dacă mai avem un loc liber la masă…

— Dacă ce?

— Ce nu-nţelegi? Adică dacă mai poate veni cu cineva!

— A! Asta ţi-a zis ea sau asta ai înţeles tu?

— Mi-a zis ea că vrea să vină cu cineva… Cineva cunoscut! Şi că a luat hotărâri esenţiale pentru viaţa ei pe care vrea să ni le spună…

— E, acum o să se lămurească, probabil, misterul. Dar pe tine nu te văd bine dacă te întreabă unde îi e jurnalul.

— Ce mister să se lămurească? Noi n-am cunoscut nici un Michelangelo!

— Dar cine ţi-a spus că vine cu Michelangelo?

— Of, Nando, tu chiar nu-nţelegi nimic!

…Şi mai departe

Ce se întâmplase fusese pentru el o mare încercare. Nu ştia să se mai fi petrecut vreodată aşa ceva. Avea de gând să fie mult, mult mai precaut în continuare… Dar faptul că încă se mai gândea la asta însemna că tot nu ajunsese să vadă îndeajuns de limpede lucrurile. Iată, nu reuşea deloc să descifreze ce fusese tot derapajul fantastic din care abia izbutise să scape.

Pentru cei ca el sarcinile erau precise şi fără echivocuri: era o călăuză. Avea de însoţit sufletele, anumite suflete despre care afla cu mult înainte şi pe care le prelua uneori de la alţii ca el, ca să le îndrume către locurile unde trebuiau să ajungă, către adevăratele lor limanuri. Nu era greu. De altminteri, problema nici nu se punea pentru el, pentru ei, în astfel de termeni: greu, uşor nu existau în lumea lor. Şi atunci, cu atât mai mult nu pricepea.

Hotărî să încerce să îşi amintească pas cu pas. Nebunia începuse, mai mult ca sigur, chiar în momentul în care dăduse cu ochii de ea, de făptura aceea, de fata aceea… Era ceva… era atât de graţioasă şi totodată atât de puternică, de neabătută de pe drumul ei, atât de splendid de pură şi atât de îndrăgostită de viaţă şi de ce făcea… Rămăsese pironit locului, privind-o ca bântuit de o foame necunoscută: fata răspândea în jur o lumină intensă, o aură strălucitoare şi curată, din care păreau să izvorască fără-ntrerupere muzici cristaline. Iar ea se mişca senină înăuntrul coconului luminos, ca o crisalidă aparent fragilă, dar care încerca statornic să-şi deschidă aripile transparente către lume. Uluitor! Cineva care să arate aşa era rarisim. Sigur nu-şi amintea de nimic asemănător. Sau, poate că îşi amintea din vremuri foarte, foarte îndepărtate, deja şterse din memoria lui. După ce o văzuse prima dată, descoperise imediat, cu un fel de stranie uşurare, că ea nu făcea parte din „lista“ lui. Şi, pe moment, din nici o listă. Nu-i fusese greu să afle asta. Deci putea fi, chiar trebuia să fie „salvată“, adică lăsată mai departe în

lumea ei, pe care o iubea atât. Şi atunci… atunci se transformase. Adică *fusese nevoie* să se transforme. Ca să o poată salva. Şi se prefăcuse în om – devenise un om oarecare. Făcuse asta în multe alte rânduri, când lucrurile păreau să scape de sub control sau ajungeau să fie, în vreun fel, urgente.

Ei bine, poate că atunci se declanşase cu adevărat drama: se îndrăgostise fulgerător şi atât de cumplit de fată, încât uitase de tot şi de toate. Nu mai putea ieşi din trupul de carne pe care şi-l crease decât pentru intervale scurte, prea scurte ca să mai ajungă să reacţioneze la mesajele din ce în ce mai grave pe care le primea continuu de la ai lui. Căzuse în ceva necunoscut, minunat şi teribil deopotrivă, care îl subjugase total, întunecându-i raţiunea şi topindu-i voinţa. Era pierdut: rămăsese, incrustat în coaja de materie, beat de bucurie că descoperise acest ceva atât de altfel decât tot ce ştiuse până atunci… Acest ceva din care nu mai izbutea să se smulgă cu nici un chip şi care, aşa cum avea să înţeleagă mai apoi, era chiar iubirea, iubirea pământeană, iubirea aceea dureros de dulce şi fără asemănare cu nimic, care purta cu ea perpetuu, inseparabile şi de neocolit, cohorte de spaime, de nelinişti, de îndoieli, dar şi, neştirbite, toate splendorile şi toate bucuriile lumii.

Însă, până la urmă, reuşise să scape şi să repare stricăciunile de parcă nimic nu s-ar fi petrecut vreodată. E drept că lăsase în urmă o fiinţă ale cărei drumuri îşi schimbaseră complet traiectoria, pentru tot restul vieţii ei, chiar dacă ea nu avea să fie niciodată cu adevărat conştientă de asta. Doar în vis va putea străvedea – ca privite cu coada ochiului –, crâmpeie inexplicabile de imagini dintr-o existenţă care nu va mai aparţine nici măcar memoriei ei. Căci el ştersese cu minuţie orice urmă şi orice amintire. E drept, când aproape că se făcuse prea târziu! Ce cataclism s-ar fi declanşat! Pentru că lumea lui şi lumea oamenilor erau ca apa şi uleiul: *nu se puteau amesteca!*

Şi abia acum, ajuns din nou la adăpost, în spaţiul perfect al echilibrului şi al întregimii desăvârşite, în dimensiunea fără fisură şi fără egal a Totului în

Tot, abia acum începea să îşi ia seama şi să revină încet în contururile cunoscute ale spiritului înalt care fusese dintotdeauna. Abia acum ajungea să îşi înţeleagă cu-adevărat puterile şi misiunea. Da, abia acum, îmbăiat în lumina clară şi tare a Divinului Absolut, privind cu ochi profund la furnicarul uman bezmetic şi impur din care evadase cu eforturi incomensurabile, înţelegea că *trebuise* să treacă prin purgatoriul iubirii lumeşti ca să poată purta cum se cuvine către izvoarele lor sufletele încă torturate de doruri, de dureri şi de neputinţe ale celor care trecuseră – aşa cum spuneau chiar oamenii înşişi –, „la cele veşnice“. Sufletele celor care tocmai se izbăviseră de chin.

Căci, ce chin, ce zbatere şi ce luptă fără odihnă părea să fie viaţa lor, petrecută în capcana de carne în care fuseseră ferecaţi pentru o vremelnică şi, adesea, de neînţeles pentru ei, peregrinare prin aerul înşelător al unei lumi minuscule şi ciudate, pierdută undeva, într-un bizar univers cu doar trei dimensiuni…

PEREGRINĂRILE PRINCIPELUI BALDINARRI

Într-o zi am visat că visam
Şi-n visul visului visam că visam.
Alvaro Mendez Leal

Bineînţeles că am recunoscut-o imediat: domina cu profilul ei semeţ întreaga sală care se deschidea la picioarele scării. Era statuară, aşa cum bine mi-o aminteam, şi privea detaşată, cu un aer mândru, pe deasupra mulţimii care roia în încăpere. Dar invitaţii care se mişcau prevenitor de ici-colo, în ritmul de mică vânătoare convivială a seratei, nu păreau să o observe. M-am precipitat către ea, nevenindu-mi să cred şi fără să îmi pot lua ochii de la chipul cunoscut şi străin totodată, aflat la câţiva metri distanţă. În strădania mea năucă de a ajunge cât mai repede, m-am lovit de cei din jur, m-am împiedicat de picioarele lor, le-am vărsat paharele de şampanie, fără să mă opresc, fără să bag de seamă. Dar, în vreme ce îmi făceam loc cu greu prin mulţimea însufleţită, începeam să am îndoieli: dacă mă înşelam, dacă mi se părea? Pentru că, dincolo de figura de împărăteasă romană, ce altceva mai semăna cu ce îmi aduceam eu aminte? Părul sălbăticit, de gorgonă tânără şi aprigă dispăruse, înlocuit de o tunsoare măruntă, absolut albă şi de-a dreptul fosforescentă, care părea că luminează întregul spaţiu… Însă ochii…

Abia când am izbutit să urc cele câteva trepte până la palierul pe care se afla, am observat scaunul cu rotile şi femeia în halat alb stându-i alături. Şi, tot atunci, tabloul de pe peretele din spatele ei, primul din galeria strămoşilor iluştri care te însoţeau în timp ce urcai: era portretul unei tinere de şaisprezece-optsprezece ani, într-o rochie complicată, din brocart albastru cu auriu, înfoiată impunător. Nu avea nici o altă podoabă decât un inel împletit în jurul unui smarald uriaş pe care îl purta pe degetul arătător al mâinii drepte. Fata, al cărei păr – o spumă de bucle arămii, strălucitoare – era prins într-un coc gigantic, privea undeva, în depărtare cu nişte ochi transparenţi, de culoare cenuşie, sclipitori ca solzii de mreană. Am rămas cu gura căscată. Cum era cu putinţă? Cred că am stat aşa, pierdută în faţa tabloului, multă vreme, până când, poate că intrigată, ori pur şi simplu cu chef de vorbă, asistenta m-a întrebat cu voce domoală:

— E prima dată când intraţi aici?

— Ăăă… nu, nici vorbă…

— Dar e prima dată când vedeţi tabloul, nu-i aşa?

— Mda, asta da.

— A fost pus acolo acum câteva zile. Aşezământul l-a primit recent ca donaţie din partea contelui Baldinarri. E stră-străbunica excelenţei-sale… mireasa moartă, dacă ştiţi povestea.

Nu, n-o ştiam şi nici nu doream să o aflu în clipa aceea. Nu puteam să fac altceva decât să mă uit fascinată când la tablou, când la femeia cu chipul încremenit într-o nemişcare minerală, care stătea aşezată în dispozitivul cu rotile ca pe un tron adevărat. Din neant, se năpusteau şi se amestecau de-a valma în capul meu tot felul de amintiri, frânturi de imagini, chipuri, sunete, întâmplări… O secundă am crezut că îmi pierd minţile… căci ochii transparent-cenuşii ai femeii din scaun păreau, în lumina candelabrelor de cristal, cu desăvârşire goi, orbi la tot ce se întâmpla în jur, vădind viaţa care se ascundea în spatele lor doar atunci când, îngrozitor de rar, se osteneau să clipească… Altfel, puteai crede că te afli în faţa unei statui de bronz, pictată îngrijit şi îmbrăcată în hainele azilului. Cât despre ochii tinerei din tablou… ochii tinerei din tablou străluceau vii şi calzi, hrăniţi de un tainic clocot interior…

— Vă miră asemănarea? a continuat asistenta. Şi noi am fost uluiţi cu toţii…

— Într-adevăr!

Într-adevăr, într-adevăr… Părea că în scaun se afla un trup al cărui conţinut de spirit migrase cândva, prin cine ştie ce mijloace nepământene, într-o alternativă a lui sublimă dintr-o pânză renascentistă… Cum era cu putinţă?

* * *

Drumul către casă era, în fiecare seară, un prilej de încântare. Florenţa, împăcată cu sine, strălucea stins sub soarele obosit care pleca să se culce după coline, dincolo de Montelupo Fiorentino. Mergeam încet, căscând gura la casele care se înşiruiau una după cealaltă, egale, lipsite de ostentaţie şi împrietenite, deşi construite la secole distanţă, la oamenii care îşi vedeau, fără grabă, de drumurile lor, la cerul care devenea din ce în ce mai intens, până când dobândea o nuanţă insuportabilă de indigo. Era crepusculul, iar mie mi se părea că trăiam momentul suprem al zilei când, dacă aveam noroc şi dacă pândeam cu destulă ardoare, puteam surprinde clipa în care timpul se oprea în loc şi mă lăsa să întrevăd cu coada ochiului zarea eternităţii.

Locuiam în cartierul Gavinana, aproape de Piazza Gualfredotto da Milano, într-o casă veche în care aveam un etaj întreg doar pentru mine. O înlănţuire de întâmplări faste pe care nu le pot numi altfel decât „destin“ mă împinseseră decisiv în aventura pe care o trăiam. Eram în vacanţa de după anul trei la arhitectură şi fusesem acceptată să lucrez alături de o întreagă echipă la un proiect de restaurare destul de important. În plus, mai avusesem norocul să primesc din partea familiei Petri, prieteni ai părinţilor mei, propunerea să locuiesc în vila lor din sud-estul oraşului care stătea goală mai mereu. Ei, trăitori la Nissa şi având proprietăţi în toată Europa, ajungeau acolo doar uneori, primăvara sau pe la începutul toamnei, aşa că erau bucuroşi să poată oferi unor apropiaţi posibilitatea de a sta civilizat în Florenţa atunci când aveau nevoie.

Aşa că, într-o seară de iunie, după ce îmi descărcasem din Fiatul lui Niccolò care mă luase de la aeroport – Niccolò era portarul, administratorul şi şoferul familiei Petri – valizele mari cât nişte magazii, tot cu ajutorul lui, m-am apucat să le urc la ultimul din cele trei etaje ale vilei, pregătit anume pentru mine.

Era, cred, locul cel mai bun ca să poţi simţi cu-adevărat respiraţia oraşului, aerul lui deconcertant de fiinţă multiseculară, etern viguroasă şi

fremătătoare: avea o terasă neobişnuit de largă, deschisă asupra grădinii din spate – unde, într-o dezordine de parc englezesc, creşteau tot felul de copaci şi flori – şi asupra cerului de miazăzi care îşi trimitea lumina până şi în ceaiul din ceştile de pe masa din bucătărie. În depărtare, orizontul se pierdea dincolo de acoperişurile pestriţe care purtau către infinit pe coamele lor mirosul aspru al râului Arno.

O vreme, am stat aproape singură în toată casa aceea mare în care mai locuiau undeva, la demisol, doar Niccolò şi soţia lui. Dar eram prea tânără ca să îmi pese de tăcerea din jur, întreruptă doar de strigătele ciudate ale unor păuni imperiali care îşi răsfăţau somptuos cozile albe-argintii în grădina din spate. Şi-apoi, lucram mult la ceva ce îmi plăcea nespus: reamenajarea unui mic palat de secol XVI care urma să se transforme într-un fel de spital.

Munca era pasionantă şi se petrecea într-un grup de studenţi şi arhitecţi coordonaţi de un designer florentin foarte cunoscut. Eram acolo trei fete şi cinci băieţi, veniţi din diverse părţi ale Europei, cu toţii doldora de entuziasm şi de imaginaţie.

Dintre ei toţi, atunci când am ajuns, Jadviga a fost cea desemnată să mă pună în temă cu toată povestea şi cu lucrurile – nu prea complicate – care îmi reveneau în desfăşurarea ei. Jadviga era arhitectă, avea spre 30 de ani şi, aşa cum am observat imediat, era în echipă o autoritate clară. Nu ştiu cum de reuşise asta atât de repede – era venită de numai două săptămâni –, ştiu doar că eu, când am văzut-o, am crezut că visez şi că m-am pomenit faţă în faţă cu Venus de Knide însăşi: o femeie înaltă, cu siluetă atletică, deşi graţioasă şi plină de feminitate, cu un chip fără cusur. Am privit-o multă vreme pe furiş ca să înţeleg cum apare în lume perfecţiunea: nasul drept, fin, de patriciană, dădea relief ovalului dulce al feţei acoperit cu o piele netedă ca mătasea şi veşnic uşor îmbujorat; gura, destul de mică, era conturată de o linie palidă, care o scotea subtil în evidenţă, iar sprâncenele, nişte arce înalte, însoţeau cu fermitate suavă conturul celor mai stranii ochi

pe care i-am văzut vreodată – enormi, cenuşiu-transparenţi, limpezi şi adânci ca apele oceanelor lumii în calmul amiezii. Însă nimic din toate astea nu m-ar fi intrigat, poate, atât de mult, dacă nu ar fi fost părul gofrat în bucle mărunte şi roşu ca arama lustruită, care îi învăluia capul într-un nor plin de vibraţie. Jadviga avea un păr lung şi puternic pe care şi-l lăsa liber destul de rar, pentru că o invada insidios şi acaparator, împiedicând-o să lucreze. Aşa că îl prindea cu diverse agrafe şi chiar cu andrele sau creioane. De multe ori purta pe cap o cordeluţă elastică, îmbrăcată în piele sau catifea, cu care îşi îndepărta de pe faţă şuviţele rebele. Se străvedea atunci, dincolo de blugii spălăciţi şi de cămaşa în carouri, chiar Venus de Knide, colorată şi vie, aşa cum trebuie să fi apărut ea, la începutul începuturilor, în mintea celui care se pregătea să o scoată la lumină din materia amorfă.

Apoi, în zilele următoare, am înţeles. Jadviga era, de fapt, mult mai mult decât un chip căruia Providenţa îi dăruise trăsături atât de aproape de desăvârşire. Adică, dincolo de faptul că era un om fundamental bun şi generos, se dovedea şi un coechipier grozav, fără de care aproape că n-am fi putut lucra, fiindcă se întâmpla să fie organizată, echilibrată şi meticuloasă, cu o minte iute şi limpezitoare şi cu o determinare ieşită din comun. Asta o ajutase să ajungă un fel de mână dreaptă a şefului de proiect, de la care prelua tot felul de sarcini grele, ingrate sau de-a dreptul imposibile. Iar pe deasupra, îşi asumase în mod inexplicabil şi rolul de a ne scoate pe noi, începătorii, din cele mai diverse impasuri.

E drept, avea şi ea ciudăţeniile ei. Una din ele era aceea că râdea rar şi râsul părea că nu-i vine niciodată dinăuntru, ci, mai curând, de undeva din straturile epidermei. De fapt, părea aşezată în lume la distanţă de toate lucrurile, într-un loc unde simţul umorului nu putea să ajungă. Astfel, în grupul nostru vesel, ea rămânea mai mereu serioasă, dreaptă şi frumoasă ca o cariatidă, dar eficientă ca o maşinărie impecabilă… Era, evident, o fiinţă misterioasă şi stranie, cumva contradictorie şi totuşi perfect coerentă cu ea însăşi, mereu prezentă şi totuşi departe…

Oricum, dacă ar fi fost numai faptul că ne tolera cu îngăduinţă, ba chiar cu drag, glumele mai bune sau mai proaste cu care ne presăram cele aproape zece ore de stat împreună şi deja ar fi fost de ajuns.

Foarte repede am descoperit apoi că era singură ca şi mine şi, cum ea locuia într-o pensiune micuţă, ceva mai încolo de strada mea, la plecare o porneam de multe ori împreună pe jos, iar în drum, ne opream din când în când în vreo locantă modestă, ca să luăm un ceai ori să cinăm. Şi în acest răstimp vorbeam de toate lucrurile de pe faţa pământului.

Aşa am aflat, de-a lungul câtorva săptămâni, spusă discret şi fără vorbe multe, povestea tulburătoare a vieţii ei, petrecută într-un oraş de pe Coasta Dalmată numit Zadar, o aşezare veche, decupată de străzi înguste şi drepte, cu trotuarele umbrite de chiparoşi, palmieri şi pini, cu case curate, nu prea înalte, ascunse sub învelitori grele de olane.

Acolo se născuse cu 27 de ani în urmă, în aerul dens şi sărat al Adriaticii, sub un soare exploziv de miez de iulie. Tatăl, psihiatru faimos, era cu mult mai în vârstă decât mama ei. Ca în scenariile arhicunoscute din telenovele, ea, mama, fusese studenta eminentă de care el se înamorase nebuneşte, în pofida celor 32 de ani care îi despărţeau. Aşa s-a făcut că a putut trece peste toate piedicile care stăteau în calea iubirii lor, inclusiv peste căsnicia lui de trei decenii şi, lăsându-şi nevasta cicălitoare şi sluţită de trecerea timpului, s-a însurat cu iubita cea tânără. Şi totul părea să consacre alegerea lui. Jadviga fusese, atâta cât îşi mai aducea aminte, un copil nespus de fericit până în momentul când, puţin după ce împlinise patru ani, tatăl său fusese ucis în spitalul de psihiatrie unde lucra, de un tânăr pacient, internat de curând – un italian fără familie, fără istorie, nimerit acolo nu se ştie cum.

După grozăvia asta, mama Jadvigăi nu-şi mai revenise, ajungând ea însăşi pacientă a spitalului. Dar nu pentru prea multă vreme, fiindcă trecuse în lumea drepţilor după trei ani de delir fără remediu. Şi pentru că bunici nu existau din nici o parte, de la moartea tatălui, Jadviga rămăsese în grija unicei rude găsite, sora mamei: o femeie singură, taciturnă şi plină de ticuri,

de profesie arhivar, care o creştea cu grijă şi simţ de răspundere, dar, e adevărat, fără prea multă afecţiune ori înţelegere.

Au trecut aşa cam opt ani, până când, într-o dimineaţă de vară dalmată care nu prevestea nimic rău, mătuşa a fost descoperită în patul ei de domnişoară, impecabil de alb, adormită pe veci cu o supradoză de narcotice. Nu lăsase în urmă nici un mesaj, iar înainte nu dăduse nimănui nici un semn că ar plănui aşa ceva. Poate că nici nu avusese cui, pentru că în afară de fetiţa de 12 ani, în casa ei modestă nu intra, niciodată, nimeni.

Din acel moment Jadviga a rămas chiar singură pe lume, iar de creşterea şi de educaţia ei s-a ocupat o vecină, nemţoaică de origine, care avea o familie mare şi care a fost acceptată să îi devină tutore. Era bine la Frau Hanne, şi Jadviga s-a înţeles întotdeauna cu surorile ei vitrege, în număr de patru, care erau fete cuminţi, harnice şi silitoare. Iar Frau Hanne nu părea să facă nici o diferenţă între ea şi fetele ei: era la fel de aspră şi de neînduplecată cu toate cinci.

Aşa au mai trecut nişte ani, a venit facultatea, apoi s-a terminat şi ea a ajuns pe picioarele ei, lucrând în birouri de arhitectură – întâi în Croaţia, iar de curând, în Italia.

Şi zilele păreau să se petreacă una pe cealaltă, pline şi fără umbre. Jadviga nu se plângea niciodată de nimic, nu era tristă, nu dispera, nu cădea în melancolie. Egală cu sine, îşi strunea viaţa cât putea de atent şi de eficace, iar povestea ei rămânea o taină pentru toţi cei care o cunoşteau mai puţin. Doar uneori, foarte rar, o surprindeai cu privirea aninată de un punct din podea, cu ochii ei cenuşii la fel de limpezi ca întotdeauna, dar parcă goliţi dintr-odată de viaţă.

— Hei, Jadviga, la ce te gândeşti? o întreba atunci vreunul din băieţi – toţi erau îndrăgostiţi de ea, dar nici unul nu îndrăznea să se apropie de fiinţa puternică, dar enigmatică şi închisă în sine cu care îşi împărţeau ziua de muncă. E drept, doi dintre ei erau căsătoriţi, alţi doi – logodiţi, doar unul părea să nu îşi fi găsit încă perechea, dar, fiind un timid incurabil, n-ar fi

suflat vreo vorbă despre aşa ceva nicicum. Cât despre Jadviga, ea nu părea să se preocupe de astfel de lucruri confuze şi fugace, cum ar fi iubirea.

— Bine, Jadviga, dar nu te-ai gândit niciodată să te căsătoreşti, să ai copii?

— Ba da. Am fost chiar aproape căsătorită… În anul întâi de facultate m-am îndrăgostit de un asistent care lucra cu noi.

— Repetai povestea părinţilor tăi… m-am înfiorat eu.

— Da, dar nu mi s-a părut nimic rău în asta. El era bun şi blând şi, pe deasupra, arăta şi foarte bine: înalt, sportiv, brunet, cu ochi negri ca nişte pietre de onix… Ne pregăteam să ne căsătorim când, ca în fiecare toamnă, a plecat să facă o ascensiune în Alpi, din care nu s-a mai întors… Nu a fost găsit niciodată…

— Nu pot să cred!

— Mă rog, poate că e mai bine aşa, fiindcă n-am avut vreme să mă obişnuiesc prea mult cu el… Jadviga privea hipnotic punctul din podea.

— Bine, dar cum… Pari să te fi împăcat cu toate astea…

— Cum să spun? Într-un fel, da. Pentru că, după ce a dispărut Aaron, am înţeles, în fine, că în viaţa mea se petrece ceva… ceva ce eu nu înţelegeam, dar care îmi răpea din jur toţi oamenii dragi. Nu ştiu de ce… dar încerc să aflu de-atunci din fiecare lucru, din fiecare întâmplare… Oricum, din momentul acela am hotărât că nu mai trebuie să mă apropii de nimeni până nu dezleg misterul… aşa că… am rămas singură… Dar sunt bine. M-am învăţat cu singurătatea şi-apoi n-am nici o îndoială că, la un moment dat, totul o să se limpezească şi o să apară omul potrivit, iar lucrurile, mă rog… lucrurile o să intre în matca lor, aşa cum au fost când eram eu mică-mică…

Jadviga avea un fel nefiresc de a vorbi despre viaţa ei: alb, fără patimă, de parcă ar fi povestit ceva ce citise de curând, care nu o afecta direct. Era imposibil să ştii ce se petrece cu adevărat în sufletul ei, aşa că tot ce îţi rămânea de făcut, dacă voiai să îi fii aproape, era să te porţi de parcă trecutul ăsta al ei de fapt nici n-ar fi existat. Ceea ce nu era uşor…

Şi atunci mi-a venit în minte să îi rog pe ai mei să întrebe familia Petri dacă ar fi de acord să stea şi ea cu mine în casa lor. Apartamentul era mare, bine organizat şi aranjat cu un gust impecabil. Avea două dormitoare de aproape 20 de metri pătraţi fiecare, trei băi, o cameră de zi cât cele două dormitoare la un loc, o bucătărie spaţioasă şi ea, şi-apoi terasa aceea minunată, nu mult mai mică decât camera de zi. Mă gândeam că ar fi fost plăcut să locuim împreună şi eram sigură că şi ei i-ar fi făcut bine.

Caterina şi Hans Petri erau oameni cu dare de mână şi generoşi, aşa că n-au ezitat nici o secundă să accepte. Prin urmare, luna august a găsit-o pe Jadviga instalată în casa veche şi frumoasă din Gavinana, cu tavanele ei înalte susţinute de grinzi solide de stejar şi cu pardoselile din calcar verzui de Dolomiţi. E drept, nu în apartamentul în care locuiam eu, ci la etajul de dedesubt. Cuplul Petri fusese foarte impresionat de istoria vieţii ei şi ţinuse morţis să îi ofere găzduire în cel mai elegant mod cu putinţă, punându-i la dispoziţie, la fel cum procedaseră cu mine, un etaj întreg.

De ce să nu recunosc, mi se părea extraordinar! Aveam impresia că reuşisem să aduc un strop de lumină în viaţa atât de încercată a Jadvigăi şi, pe deasupra, mă simţeam foarte bine petrecând mai mult timp pe lângă ea. Ştia o groază de lucruri despre arhitectură şi trăia, ca şi mine, o adevărată obsesie pentru profesia asta greu de înţeles şi infinit mai greu de practicat. De fapt, mi-era cât se poate de clar că îmi devenise un fel de model şi că o urmăream mereu, plină de curiozitate, încercând să învăţ din tot ce făcea. Aşa că, să stau cu ea… ce putea fi mai grozav?

* * *

În seara aceea de vineri, nişte prieteni veniţi din Elveţia, studenţi-arhitecţi, ca şi mine, mă invitaseră la o cină târzie undeva în centru. Mai erau câteva zile până la terminarea vacanţei, iar ei îşi propuseseră să şi le petreacă la Florenţa, pe care sperau să o descopere cu ajutorul meu. O invitasem şi pe Jadviga, care ştia oraşul mai bine decât mine, să participe la

excursia „iniţiatică“, dar ea îmi spusese că are prea mult de lucru – mai rămăseseră trei zile până la inaugurarea palatului şi o grămadă de detalii de pus la punct – şi că va fi nevoită să stea la birou tot sfârşitul de săptămână. Urma să ne revedem doar luni.

Cu elveţienii mei m-am întâlnit lângă Ponte Amerigo Vespucci (un pod destul de banal, trebuie să mărturisesc), de unde am pornit împreună în căutarea unei trattorii pe care o descoperiserăm mai-nainte într-un ghid. Ne inspirase numele: „Il Profeta“. Era pe Borgo Ognissanti. Am găsit-o destul de repede şi am petrecut acolo o seară drăguţă, mâncând paste gătite în buna tradiţie toscană şi bând un chianti adevărat. Am ajuns acasă după douăsprezece, venind pe jos, în plimbare, în compania prietenilor mei care voiau să profite chiar şi de noapte ca să vadă cât mai mult din Florenţa. Ne-am despărţit în faţa vilei, nu înainte de a ne minuna împreună de uşa de intrare de lemn masiv, sculptată cu motive geometrice şi montată într-un ancadrament sobru, de piatră, cu partea de sus în formă de arc rotund. Semicercul acesta era închis cu o dantelărie complicată de fier forjat, care arăta ca o bijuterie sofisticată, prinsă în mijlocul faţadei simple, de piatră cioplită.

Apoi ei au plecat, iar eu am intrat în holul pardosit cu dale de calcar bej-verde, străbătut de vinişoare din calcit alb, şi m-am pornit spre apartamentul meu pe scara lucrată şi ea din aceeaşi piatră de Alpi. Eram destul de obosită după ziua lungă pe care o lăsam în urmă, aşa că urcam încet, înotând în gândurile mele ca într-o apă liniştită şi călduţă.

Dar, în lumina slabă de pe casa scării, dâra albă de sub uşa Jadvigăi se vedea de la distanţă. Tocmai mă gândeam dacă să bat sau nu, când dinăuntru a răzbătut până la mine, ca de la mare depărtare, un murmur de conversaţie. Dacă n-ar fi fost şi un glas bărbătesc alături de cel al Jadvigăi, n-aş fi stat pe gânduri, dar aşa… Nu obişnuiesc să trag cu urechea pe la uşi, însă atunci cred că mi-au trebuit mai bine de cinci minute ca să parcurg micul palier de etaj, tot încercând să identific cealaltă voce. N-am izbutit, în

schimb m-am simţit teribil de frustrată. Credeam că o cunosc destul de bine pe Jadviga, că între noi era o relaţie deschisă şi absolut onestă şi de asta aveam impresia că nu meritam ceea ce se petrecea acolo – orice se întâmpla să se petreacă. În mintea mea, la ora aceea, ori ea ar fi trebuit să doarmă tun, ori eu ar fi trebuit să ştiu cu cine era. Aşa arăta, după mine, o prietenie adevărată.

Până la urmă, însă, cu toată tristeţea şi sentimentul de abandon care mă cuprinseseră, a trebuit să redevin realistă şi să accept că, în fond, Jadviga avea viaţa ei de care nu trebuia deloc, dar absolut deloc, să îmi dea mie socoteală. Sigur, nici nu aşteptasem efectiv ceva de genul ăsta, ci aş fi sperat doar să îmi spună, aşa, ca între prietene, ce program avea. Ei bine, uite că ea vedea lucrurile altfel.

M-am dus la culcare cu capul plin de gânduri, care mai de care mai sucite.

A doua zi, sâmbătă, şi apoi şi duminică, am bătut Florenţa în lung şi-n lat împreună cu amicii elveţieni, apucând, totuşi, să încerc de mai multe ori să o găsesc pe Jadviga la telefon – fie peste zi, la birou, fie seara, acasă. N-am izbutit, iar la orele la care mă adunam din plimbări, nu se mai punea problema să îi bat la uşă.

Apoi, luni dimineaţă am reuşit să mă trezesc mult după ce sunase ceasul, când Jadviga era, probabil, deja în drum spre birou. Urma să o întâlnesc deci abia acolo, aşa că m-am străduit din răsputeri să nu întârzii prea mult.

Când am ajuns, toată lumea lucra concentrată, iar ea nu se zărea nicăieri.

— Unde e Jadviga?

— Nu ştii? Tocmai tu să nu ştii?

— Ce să ştiu?

— Că a plecat!

— Ce-a făcut? Când? Şi acum unde e?

Aveam în minte o mie de întrebări şi, în acelaşi timp, un blocaj ciudat care mă împiedica să gândesc limpede.

— Bine, dar trebuia să termine diferite lucruri în weekendul ăsta…

— Da, dar se pare că nu a avut timp! Portarul ne-a spus că a ajuns doar aseară aici şi că a lăsat pe biroul lui Bruno – Bruno era şeful nostru – o cerere de demisie imediată, indiferent de consecinţe.

Cei din grup vorbeau când unul, când altul şi o stânjeneală penibilă părea că pluteşte printre noi.

— Bine, şi unde e acum? Văd că are lucrurile pe planşetă…

— Ăăă… în cerere scrie că, trebuind să plece de urgenţă ca să îşi rezolve nişte probleme care nu suportă amânare, nu îşi poate lua, deocamdată, lucrurile…

— Aha…

Ei, bine, trebuie să recunosc că am primit destul de prost vestea asta. Nu mi-am revenit tot restul zilei şi n-am izbutit să lucrez mai nimic. Singurul lucru care mă consola era gândul că o s-o găsesc sigur acasă, strângându-şi bagajele şi că o să aflu direct de la ea ce e cu această plecare intempestivă. Aşa că, la şase, când ni s-a terminat programul de lucru, am pornit literalmente în goană spre vila noastră din Gavinana.

Doar că acolo mă aştepta o şi mai mare decepţie: la uşa de la etajul întâi nu răspundea nimeni, cum de altfel nimeni nu îmi răspunsese toată ziua nici la telefon. Am urcat la mine neştiind ce să cred şi ce să fac cu fiinţa mea rănită şi îngrijorată. Dar n-am avut prea multă vreme să îmi pun întrebări, pentru că, la doar câteva minute după ce am ajuns, am auzit o bătaie în uşă. M-am repezit să deschid, gata să îi sar de gât Jadvigăi, de bucurie că o revăd, dar în cadrul de lemn patinat de vreme s-a arătat cu totul altcineva, şi anume Niccolò. După ce şi-a cerut iertare în stilul lui întortocheat, de ţăran rătăcit la oraş, mi-a înmânat un plic mare pe care era scris numele meu.

— L-am găsit de dimineaţă la mine sub uşă, împreună cu un altul care conţinea cheia de la apartament şi un bileţel cu mulţumiri şi cu urări de bine. Înţeleg că domnişoara Jadviga a plecat…

— Da, aşa se pare…

— Să îmi fie iertat că îmi îngădui să întreb… dar *signorina* nu a ştiut de această plecare?

Aşa îmi spunea Niccolò – *signorina* –, făcându-mă să mă simt, astfel, stăpâna absolută a acestui mic univers locuit temporar doar de noi trei: eu, el şi soaţa lui, altminteri absolut absentă din peisaj.

— Nu, Niccolò, îmi pare rău.

Nu, nu avusesem habar şi nu pricepeam nimic din tot ce se petrecea. Dar aveam scrisoarea! Am desfăcut plicul cu o nerăbdare care îmi paraliza degetele şi m-am apucat să-o citesc. Era scrisă de mână, evident în mare viteză, cu multe ştersături şi destul de greu descifrabilă:

Draga mea,

E ora trei dimineaţa. N-am apucat să dorm pentru că am avut de terminat bagajele, însă, din fericire, mi-a rămas *ceva timp, sper că de ajuns cât să îţi pot explica ce se întâmplă. Pentru că îmi închipui că eşti îngrozitor de supărată pe mine şi te rog să mă crezi că îţi dau dreptate. Dar, uite, o să-ţi povestesc cât pot de amănunţit ce s-a petrecut, iar tu, cu inima ta bună, o să mă înţelegi, sunt sigură.*

Totul a început în noaptea de vineri spre sâmbătă. Făcusem o baie şi apoi aţipisem în fotoliu, uitându-mă la un film cam siropos. M-au trezit nişte bătăi în uşă. Am fost sigură că eşti tu, întoarsă din plimbarea cu prietenii din Lausanne, drept care m-am precipitat să deschid. De pe palier mă privea cu ochi calzi Aaron! Adică, aşa am crezut eu pentru o fracţiune de secundă, că era Aaron şi a fost cât pe ce să mor!

Dar domnul din faţa uşii nu părea să mă recunoască şi, după ce şi-a cerut un milion de scuze că mă deranjează la o asemenea oră, mi-a spus dintr-o suflare că e un prieten al familiei Petri, că locuieşte pentru două zile dedesubt, la parter, că are baia inundată de apă fierbinte şi că, ştiind din alte vizite care e problema, s-a gândit să nu îl mai trezească şi pe bietul Niccolò, ci să încerce să o rezolve el singur. În timp ce îşi recita povestea,

m-am lămurit, în fine, că era cineva care semăna foarte bine cu Aaron, dar că nu era Aaron. Bineînţeles că nu era! Aaron nu mai e pe lumea asta de şapte ani! Dar asemănarea era izbitoare! Şi statura, şi trăsăturile, şi tot. Doar hainele erau mai ciudate: o cămaşă albă, largă, fără guler, pantaloni negri şi nişte botine înalte, tot negre. În rest, era portretul lui Aaron: barbă, ochi negri, sprâncene dese, lungi şi îmbinate, mă rog, ai văzut fotografia şi poate ţi-l aminteşti.

M-am adunat puţin ca să înţeleg mai bine ce vrea. Tocmai îmi explica schema instalaţiei din baia mică, rugându-mă să merg să închid nişte vane. Nu ştiu ce sunt alea vane, adică ştiu, dar nu mă prea pricep să le manevrez, aşa că l-am poftit să intre şi să le închidă singur. Introducerea despre familia Petri, Niccolò etc. fusese de natură să-mi inspire o încredere totală. Şi-apoi, eram şi groaznic de obosită…

După ce s-a prezentat foarte ceremonios, spunându-mi că se numeşte Arnolfo – Arnolfo Baldinarri, dacă poţi să îţi închipui –, ne-am dus împreună în baia mică, unde, trebuie să îţi spun că era ca într-o etuvă, plus o groază de apă pe jos, iar el s-a apucat să scoată nişte şuruburi ca să poată deschide o uşiţă de vizitare de la o ghenă de instalaţii. Totul părea destul de simplu, doar că trebuiau diverse şurubelniţe şi chei pe care domnul ştia exact de unde să le ia din casă. Aşa că, după ce îmi cerea voie cu maximă politeţe şi cu un şir de plecăciuni, se ducea să le caute. Când, în fine, a izbutit să deschidă uşiţa, în baie a ţâşnit un şuvoi de apă clocotită. El a luat un prosop şi a început să manevreze prin norii de vapori şi de apă fierbinte, nişte robineţi mari, care erau însă înţepeniţi. Între timp s-a făcut fleaşcă din cap până-n picioare. Când am văzut că lucrurile ameninţă să dureze, mi-am cerut scuze şi am fugit să îmi trag pe mine ceva mai decent, fiindcă rămăsesem în halatul de baie. Apoi m-am întors „la locul dezastrului“, tocmai la timp ca să asist la marea scenă a opririi cascadei care părea gata să dea în fiert.

Ne-am bucurat amândoi enorm de reuşita operaţiunii, atâta doar că eu nu îmi puteam lua ochii de la el, pentru că sentimentul sâcâitor că e chiar Aaron, transpus într-un trup mai bătrân, poate chiar exact atât de bătrân cât ar fi fost el dacă ar mai fi trăit, era de nealungat. Până şi timbrul vocii era îngrozitor de asemănător, până şi felul în care se mişca, un pic rigid, de parcă ar fi fost tot timpul în mijlocul unei ceremonii de încoronare…

Nu ştiu ce mesaje transmiteam în mod inconştient, cert e că domnul Baldinarri, foarte drăguţ şi curtenitor, m-a întrebat dacă poate să se revanşeze pentru deranj, invitându-mă la o cupă de şampanie. La el, la parter, unde era găzduit. Cu ocazia asta puteam să văd şi apartamentul, care mă asigura că e deosebit, fiind cel în care familia Petri locuieşte atunci când vine la Florenţa.

N-am refuzat: îmi era perfect clar că nu doream decât să mai petrec puţin timp în preajma acestei persoane care îmi trezea nişte amintiri foarte, foarte puternice, aşa că am coborât împreună şi vreau să îţi spun că, dacă o să ai prilejul, trebuie să vizitezi şi tu locul ăsta. Fiindcă nu e un simplu apartament, e un loc. Nu am acum vreme să îţi povestesc, dar vom mai vorbi, poate, despre asta.

Una peste alta, am ajuns şi la piscina aflată sub terasa ta, şi pot să bag mâna-n foc că habar nu aveai de existenţa ei. Acolo a adus Arnolfo şampania – franţuzească, rece, seacă şi excepţională. Cred că se chema Taittinger – Comtes de Champagne.

Apoi, cu gesturi care vădeau o lungă practică, a deschis peretele exterior şi grădina a invadat spaţiul piscinei cu miros de caprifoi şi de iarbă proaspăt tunsă. Stăteam nemişcată, pe un fotoliu de pai, într-o lumină dulce, cu irizaţii de curcubeu, venită de la nişte globuri de cristal de pe tavan, şi trăiam o acută senzaţie de déjà vu, *cu Arnolfo care era Aaron şi cu locul acela care trebuie să fi fost paradisul. Un paradis de unde urma să cad groaznic, ca de fiecare dată în viaţa mea când îmi fusese bine. Mă*

locuia ceva ameţitor, între reverie şi spaimă, de care încă n-am scăpat cu totul. (De fapt, nici nu sunt încă sigură-sigură că n-am visat toate astea!)

Ce să-ţi mai spun acum, în graba mare, decât că am rămas cu Arnolfo toată noaptea şi apoi toată ziua şi toată noaptea următoare, şi duminică, şi o parte din noaptea de-acum. Şi să nu crezi că s-a întâmplat asta fiindcă m-am nimerit să fiu singură când un bărbat fermecător s-a intersectat cu traiectoria secată a vieţii mele, nu! Asta s-a putut întâmpla numai pentru că, de fapt, am întâlnit pe cineva care a izbutit într-un fel absolut miraculos şi aproape instantaneu să mă facă să-mi dărâm singură baricadele pe care le-am construit împrejurul meu de când mă ştiu, şi apoi, să scoată la iveală din mine lucruri îngropate acolo de la începuturile lumii… pentru că el e cineva care pare să fi aflat marele mister al vieţii, cineva de care, uite, mă agăţ disperată, sperând că mă poate ajuta să îl înţeleg şi eu şi să ies în felul ăsta din capcana în care am căzut cândva, poate din greşeală sau poate tocmai ca să fiu salvată… De el?

Să ştii, draga mea, că mi-e frică de tot ce se întâmplă şi, în acelaşi timp, îmi dau foarte bine seama că nu mă pot feri. Chiar nu pot! Mi-e frică de Arnolfo – pe scurt, Arno, adică, aproape anagrama lui Aaron! –, mi-e frică de chipul lui şi nu doar pentru că seamănă leit cu Aaron, ci pentru că sunt sigură că l-am mai întâlnit cândva, mult mai demult, poate într-o altă dimensiune! Aberez, iartă-mă! Dar mă tem, mă tem chiar şi de acest nume – Baldinarri – care a apărut şi el mai mereu în calea mea în ultima vreme…

Şi totuşi, în pofida tuturor spaimelor care mă bântuie şi în pofida oricărei raţiuni, acum tocmai mă pregătesc să plec în lume alături de acest personaj despre care nu ştiu mai nimic decât că mă fascinează şi mă sperie şi că m-a făcut să vreau să îmi caut alături de el un viitor aflat, deocamdată, într-o ceaţă desăvârşită. Cum sună asta pentru o minte întreagă? Nu mă pot gândi. Ce-aş mai avea, în fond, de pierdut?!

Asta e! Aşadar, nu ştiu să îţi spun unde plec, nici unde ar trebui să ajung şi nici dacă o să ne mai revedem vreodată… Pot să îţi spun sigur însă că

are să îmi fie tare dor de tine, de bunătatea şi de seninătatea ta, şi că o să te am mereu în minte cu mutrişoara ta de înger curios şi niţel melancolic.

Aşa că, ai grijă de tine şi, când îţi aduci aminte, roagă-te pentru mine!

Cu drag,

J

Când am terminat de citit, foile mi-au căzut din mână şi am rămas cu mintea golită de gânduri, privind spre nicăieri – exact aşa cum i se întâmpla uneori Jadvigăi –, fără să ştiu de ce să mă agăţ ca să mă pot întoarce la realitatea acelei seri destrămate de luni.

Cândva, a doua zi, l-am rugat pe Niccolò să îmi arate şi mie piscina soţilor Petri. A fost evident uluit de faptul că ştiam de ea, dar şi-a stăpânit orice reacţie, ca un slujitor devotat şi cu experienţă ce se afla. Când am intrat acolo, trecând pe lângă baia mică, am zărit parchetul încă ud şi covoarele trase deoparte. L-am întrebat pe Niccolò ce se petrecuse. Mi-a răspuns încurcat şi cu voce scăzută, că fusese o mică inundaţie. Era clar că nu mai trecuse pe-acolo de zile bune şi că habar nu avea de nimic. A deschis apoi uşa de cristal de la piscină şi primul lucru pe care l-am observat amândoi a fost o sticlă de şampanie franţuzească, care stătea desfăcută pe pardoseala de mozaic veneţian placat cu foiţă de aur. Cred că se chema Taittinger – Comtes de Champagne. În spaţiul amenajat perfect şi strălucind de curăţenie, sticla abandonată părea un accident de neînţeles. Nici unul din noi nu a făcut vreun comentariu, dar stânjeneala lui Niccolò era evidentă.

— Niccolò, mai stă cineva, vreodată, în apartamentul ăsta?

— Nimeni, absolut nimeni, *signorina*… Doamna şi domnul Petri sunt foarte stricţi când vine vorba de acest loc, vorbi el mai departe, părând să ştie exact la ce mă gândesc.

* * *

În perioada care a urmat, am revenit de multe ori la Florenţa, dar n-am mai stat niciodată la familia Petri până când am fost invitată la petrecerea de

la palat. Se împlineau 25 de ani de când construcţia la a cărei amenajare lucrasem în studenţie – grandiosul palat Baldinarri fusese donat unei organizaţii de caritate şi devenise azil pentru bolnavi psihic. Ultimul conte Baldinarri făcuse donaţia în amintirea soţiei lui, răpusă de tânără de o foarte gravă afecţiune mintală.

Atunci, în seara aceea, am văzut-o pe femeia din scaunul cu rotile care semăna uluitor de bine cu Jadviga. Părea să fie chiar ea, cea de acum 25 de ani, doar că avea părul complet cărunt şi era total retrasă într-un univers doar al ei: nu vorbea şi nu dădea nici un semn că ar înţelege ceva din ce se petrece în jur. Am încercat să aflu de la asistenta de lângă ea care îi era istoria. Mi-a răspuns că nu ştie decât că a fost prima pacientă a stabilimentului şi că fusese găsită pe stradă, în faţa intrării, chiar în preziua deschiderii. Fără cunoştinţă, fără acte şi – aşa cum s-a constatat după ce a deschis ochii –, fără nici o reacţie la lumea în care revenea. Căruntă, dar splendidă, cum de altfel şi rămăsese chiar după 25 de ani… În spital i se spunea la Contessina.

Cu câteva zile în urmă, la primirea tabloului venit tot din partea ultimului conte Baldinarri, bineînţeles că observaseră cu toţii cât de tare semăna cu tânăra înfăţişată acolo, dar nu putuseră să afle nici o explicaţie pentru asta.

M-am întors acasă îngrozitor de răvăşită: mi-am amintit că, în urmă cu 25 de ani, inaugurarea avusese loc în vinerea din săptămâna plecării Jadvigăi, iar asta însemna că femeia fusese găsită în faţa intrării palatului joi, adică la trei zile după ce Jadviga părăsise casa familiei Petri…

În hol, robotind ceva la balustrada impecabil lustruită, l-am descoperit pe bunul Niccolò, acum aproape octogenar, dar credincios în continuare stăpânilor lui de-o viaţă, şi ei tot atât de în vârstă. După ce ne-am salutat, am trecut direct la subiectul care mă frământa:

— Niccolo, ştii, nu am mai întâlnit-o pe Jadviga niciodată de când a plecat de aici… Dumneata ai mai auzit ceva de ea?

— Nuu, *signorina*, eu trăiesc aici foarte retras… Întâlnesc doar doi-trei oameni, nu citesc ziare, nu am televizor… Cum aş mai fi putut afla ceva, când singurul lucru care mă mai leagă de ceilalţi e telefonul, şi el doar ca să pot şti din timp când urmează să vină *signor* Petri cu doamna…

— Dar, ştii, în scrisoarea pe care mi-a lăsat-o, ea povestea ceva despre un domn care a locuit două zile în apartamentul soţilor Petri, chiar atunci, înainte de plecarea ei. Un domn pe care ea l-a şi întâlnit…

— Un domn, s*ignorina*? Un domn care a locuit în apartamentul lui *signor* Petri? Hm… Nu ştiu ce să spun!

Niccolò a părut întâi foarte nedumerit, iar apoi, din ce în ce mai încurcat, ca atunci, demult, când dăduse cu ochii de sticla de şampanie de pe pardoseala de aur a piscinei. Şi se tot lăsa de pe un picior pe altul, frecându-şi mâinile aspre.

— Nu ai ştiut de el?

— Nuu, şi asta nu se prea putea… adică se putea doar dacă… Niccolò lăsă fraza neterminată, părând cu totul confiscat de lustrul imperfect al balustradei.

— Doar dacă ce, Niccolò? am insistat eu agasată de tăcerea lui.

— Ăăă, cum să vă spun, ar fi o posibilitate, dar nici nu îndrăznesc să mă gândesc…

Niccolò vorbea tot mai încet, de parcă i-ar fi fost teamă să nu îl audă cineva sau, mai bine zis, de parcă i-ar fi fost, pur şi simplu, teamă! Se comporta absolut altfel ca de obicei.

— Niccolò, nu pricep. N-ai vrea să fii mai explicit, te rog?

— *Signorina*, e o poveste ciudată pe care o ştiu de când eram mic de tot; mi-o povestea bunicul… dar n-aş îndrăzni să vă reţin… e doar o poveste… şi – ca să vezi ce întâmplare! – mi-a venit acum în minte, aşa, deodată, deşi nu m-am mai gândit la asta de zeci şi zeci de ani…

— Bine, hai la mine, să stăm jos şi să mi-o povesteşti. Am un Chianti bun şi îţi promit să nu fiu zgârcită cu el.

Ştiam de mult că Niccolò e mare amator de vinuri adevărate, iar acum, rămas fără soţia lui care, aşa cum aflasem când am sosit, se prăpădise de un an, probabil că nu se mai sfia să se bucure de ele oricând avea prilejul.

Şi astfel, instalat pe un fotoliu alb din livingul apartamentului în care locuiam, acelaşi de acum 25 de ani, şi având în faţă o sticlă de vin roşu, proaspăt desfăcută şi un pahar mare, de cristal fin, Niccolò şi-a început istorisirea:

— *Signorina,* bunicul meu a lucrat toată viaţa la o mare familie florentină şi ştia, aşa cum se transmisese din gură-n gură, povestea ei care începea cu mulţi, cu foarte mulţi ani în urmă, să tot fie mai bine de patru veacuri. E vorba despre nişte stră-strămoşi ai familiei Petri. Aşaaa…

Niccolò îşi scosese din buzunarul jiletcii înflorate o batistă albastră cu care îşi tampona din când în când fruntea, voind parcă să scoată din ea, cât mai fidel, amintirea lucrurilor pe care le istorisea.

— Ei… bunicul povestea că, la vremea aceea adică, mă-nţelegeţi, acum vreo patru sute de ani, contele cel bătrân, întemeietorul familiei, cel care se îmbogăţise şi căpătase titlul, avea şase fete şi un singur băiat. Băiatul ăsta care se lăsase destul de mult aşteptat, că venise pe lume ultimul, după cele şase fete, ajunsese un bărbat falnic, foarte arătos, şcolit cum puţini erau la vremea aceea şi bun mânuitor de arme… dar avea o meteahnă care îl supăra grozav pe tatăl lui: era tare… ăăă, cum să vă spun eu… fustangiu… să mă iertaţi, *signorina*, dar chiar aşa era: un fustangiu.

Niccolò povestea cu capul plecat şi cu ochii aproape închişi de greutatea aducerii aminte.

— Şi nimic nu se lega în viaţa lui pentru că el umbla fără linişte după fuste, ori de care ar fi fost ele: de slujnice sau de prinţese, pentru pofta lui era totuna. Asta a fost însă până într-o zi când a văzut-o pe fata doicii care îl crescuse – un boboc de fecioară, ajunsă deja la vârsta măritişului, pe care el se vede că n-o mai zărise până atunci şi de care se spune că s-a îndrăgostit pe loc, ca lovit de trăsnet. Lulea, ce mai! Şi a tot căutat să o întâlnească, să

o facă a lui, aşa cum îi era obiceiul… Dar fata asta, care era şi ea de neam, doar că familia ei scăpătase şi ajunsese să fie ţinută de milă pe lângă casa bătrânului conte, ştia cu cine are de-a face, aşa că se ascundea cum putea. Că nu-l voia, cu patima asta a lui! Şi zilele treceau şi contele cel tânăr se frământa în fel şi chip cum să facă să fie cu fata cea frumoasă a doicii. Până când s-a hotărât că, dacă altfel nu se poate, o s-o ceară de nevastă. Contele cel bătrân s-a făcut foc atunci când a auzit o asemenea hachiţă şi l-a ameninţat că îl dezmoşteneşte. Ce-i trebuia lui o sărăntoacă în familie? Aşa se face că, la o beţie, tânărul, cu minţile încinse şi sfătuit de nişte aşa-zişi prieteni, a plătit o slujnică să o adoarmă pe domniţa încăpăţânată şi să i-o aducă în pat. Şi chiar aşa a şi fost. Doar că, trezindu-se dimineaţa, singură, în patul străin, fata a înţeles ce s-a petrecut şi, după ce s-a spălat şi s-a îmbrăcat în haine curate, dusă a fost, de n-a mai aflat-o feciorul contelui nicicum. Nici-cum! Că vezi, fata asta era tare mândră şi n-a putut să îndure umilinţa la care a supus-o el. Şi degeaba a căutat-o el de nebun prin toată Florenţa, prin împrejurimi, prin munţi, peste tot pe unde ştia şi putea, că n-a fost chip să îi dibuiască ascunzătoarea. Atunci a făgăduit un preţ mare găsitorului şi, într-o zi, peste mult timp, a venit la el o femeie zdrenţăroasă care i-a spus că ştie unde îi e iubita şi că îl duce la ea, fiindcă iubita lui e pe moarte. Şi l-a dus la un bordei, unde, pe o grămadă de paie şi de cârpe, zăcea, aiurând, fata cea frumoasă, care ajunsese o mână de oase cu o burtă uriaşă, că, înţelegeţi, rămăsese însărcinată în noaptea aceea când fusese furată.

Batista lui Niccolò ajunsese un ghemotoc ud, dar el părea că nu mai simte nimic, complet absorbit cum era de povestea uşor copilăroasă pe care mi-o împărtăşea.

— Şi povestea spune mai departe că tânărul a luat-o şi a dus-o la palat şi a chemat toţi doctorii şi vracii pe care îi cunoştea şi le-a promis averi uriaşe, numai să o facă bine. Dar ea nu dădea semne de însănătoşire. Şi se zice că atunci el i-a comandat o rochie preafrumoasă şi un inel aşijderea şi a chemat

preoţii să îl cunune cu ea, aşa fără cunoştinţă cum se afla… Şi poate că se gândea, bietul de el, că în felul ăsta Dumnezeu o să se îndure măcar de ea şi de pruncul nenăscut, şi că, poate, aşa o să-l ierte şi pe el… cine ştie… Dar Dumnezeu nu s-a îndurat şi pe ea au apucat-o durerile facerii chiar înainte să vină alaiul de nuntă, şi numai ce a ieşit copilul din burta ei, că ea şi-a şi dat duhul…

Niccolò privea în depărtarea amintirilor cu ochii lui tulburi şi lăcrămoşi, frământând batista în mâinile bătrâne, de parcă ar fi încercat din răsputeri să îşi aducă aminte fapte la care fusese el însuşi prezent.

— Dar contele cel tânăr se vede că, de disperare, cam înnebunise, fiindcă a cerut slujnicelor să spele fata şi să o îmbrace în rochia de nuntă şi apoi, preoţilor să îl cunune cu ea, aşa moartă…

Şi apoi, o vreme, s-a închis la el în odaie, în castel, şi n-a mai vrut să vadă pe nimeni, nici măcar pe fiul lui, care venise pe lume vioi şi sănătos şi care, ca să vezi cum e şi cu viaţa asta, a fost să fie unicul lui copil… Şi chiar el, micuţul ăsta, a fost cel care a dus mai departe numele şi averea părintelui său. Că, până la urmă, văzându-l aşa distrus, tatăl tânărului păcătos – contele cel bătrân – nu l-a mai dezmoştenit, fiindcă nici el nu avea alţi urmaşi băieţi decât pe Arnolfo cel fustangiu…

— Cum i-ai zis? Arnolfo? De unde ştii de numele ăsta?

— Cum de unde? De la bunicul meu! Aşa îl chema pe tânăr, Arnolfo. Acum mi-am adus aminte: Arnolfo. Care era, cum vă spuneam, un Baldinarri…

— Arnolfo Baldinarri???

— Da! E un portret de-al lui în azilul de lângă Bagno a Ripoli, şi am auzit că acolo e acum şi un portret de-al ei, al fetei de care vă zic. O fi, nu l-am văzut. Dar pe cel al tânărului conte îl ştiu bine, că mergeam pe la palat când tata încă mai lucra – fiindcă şi tata a lucrat acolo, ca şi bunicul –, aşa că l-am văzut… era un bărbat tare, tare arătos, cu ochi negri care te

străpungeau şi cu nişte sprâncene dese şi îmbinate deasupra nasului… tare, tare arătos!

— Bine, şi cum de ţi-a venit în minte povestea asta când ţi-am vorbit de domnul care a stat aici acum 25 de ani?

— Păi, simplu: bunicul meu zicea că Arnolfo a rămas nemângâiat de moartea fetei de care chiar se îndrăgostise cu tot sufletul lui şi că a murit pe la treizeci şi ceva de ani, suferind de dorul ei ca de-o boală, şi că – aici Niccolò a început din nou să vorbescă încet, de abia îl auzeam – o urmăreşte pe iubita asta a lui şi dincolo de moarte. Că adică chiar se întoarce aici, în lume, când îi pare că vede o femeie care seamănă cu ea sau, mai ştii, una care o fi chiar ea, venită pentru o vreme iar pe aici, şi că încearcă mereu să o înduplece să fie cu el, să o ia cu el dincolo, că nici acolo, pe lumea cealaltă, lui nu i-a trecut iubirea, ba chiar mai mult, că e gelos pe toţi cei care îi sunt ei dragi aici şi că încearcă să îi îndepărteze în orice fel… Iar bunicul ştia ce ştia, pentru că el l-a întâlnit de două ori pe Arnolfo, o dată când avea doar vreo cinci-şase anişori şi când n-a prea priceput cu cine are de-a face, şi altă dată, acum să tot fie vreo 40 de ani, într-o noapte, chiar în casa asta, care, cum vă spuneam, e tot a familiei. Şi când şi-a dat seama cine e – fiindcă văzuse portretul şi aflase povestea –, a încărunţit pe loc! Aşa că, dacă a fost cineva aici în vreo noapte şi eu nu ştiu, numai el putea fi!

* * *

Poate că trebuie totuşi să adaug că, până să fi aflat toate astea, după ce am plecat din Florenţa, atunci, în studenţie, am căutat-o – întâi cu încăpăţânare şi apoi, cu o nostalgie de-a dreptul dureroasă – multă vreme pe Jadviga. La un moment dat am ajuns chiar la Sarajevo şi, acolo, la Facultatea de Arhitectură unde îmi spusese ea că îşi luase diploma, am întrebat de numele ei. Nu se regăsea însă nicăieri în registrele lor. Dar poate

că mă înşelasem, poate că înţelesesem greşit şi că, de fapt, ea îşi făcuse prin alte părţi şcoala…

Apoi, mai târziu, trecând pentru câteva zile prin Zadar, m-am apucat să cercetez trecutul familiei. La o bibliotecă, am izbutit să găsesc un ziar din vremea când se petrecuse crima şi trebuie să recunosc că am avut un şoc: am văzut cu stupefacţie în paginile lui o fotografie îngălbenită care îl înfăţişa pe făptuitorul cel nebun: un tânăr brunet, cu barbă, cu ochi negri, mistuiţi ca de febră… leit Aaron, aşa cum mi-l aminteam din fotografia pe care mi-o arătase mai demult Jadviga…

Şi am continuat: i-am căutat, după aceea, prin arhive, pe cei doi soţi medici, am citit despre tragedia lor, iar într-o seară târzie, am descoperit, aproape din întâmplare, un lucru absolut înmărmuritor care m-a făcut să încetez complet şi pentru totdeauna să mai întreprind ceva legat de istoria ciudată şi plină de mistere cu care avusesem, destul de vag, e drept, de-a face mai demult: undeva, în dosarul dramei, se povestea că nenorocirile din familie începuseră, de fapt, chiar înainte de moartea doctorului, şi anume, atunci când unicul copil al lui şi al tinerei lui soţii, o fetiţă de patru anişori, se prăpădise pe neaşteptate de o boală a copilăriei. Fetiţa purta numele Jadviga…

NUNTA DE ARGINT

Dacă gândurile mele ar avea aripi,
Într-o zi ai fi fost ridicat fără veste la cer.
Şi atunci, iubitule, ai fi rămas în lume
doar prin gândurile mele…

Anonim, sec. XX

— Uite-o!

— Unde?

— La capătul peronului… O vezi? E tot cu rochia aia neagră de dantelă…

— Tot cu rochia aia blestemată?

— Daa… şi cu aceiaşi pantofi, cu aceeaşi geantă, cu perlele la gât… Exact ca în seara aia.

— Trebuie să fie dusă rău să se îmbrace aşa la şase dimineaţa, pentru o călătorie de aproape două ore cu trenul! Unde mai pui că e şi răcoare, iar la fermă o să fie şi mai şi…

— Ştii ceva? Eu cred că tre' să anunţăm Poliţia.

— Ba eu cred că eşti chiar proastă! Şi ce să spunem, mă rog, la Poliţie? Că ni se pare nouă că…

— Nu ni se pare! Chiar vedem o femeie care e leit coniţa noastră şi care merge de cinci săptămâni, sâmbătă de sâmbătă, cu trenul ăsta, îmbrăcată aiurea şi asta exact de când conaşu' a…

— Şi ce, mă rog, crezi că o să se întâmple la Poliţie? O să te întrebe ce ţi-a făcut femeia asta? Ţi-a dat în cap? Ţi-a furat ceva? Ce ţi-a făcut? Nu vezi că n-ai minte? Ce-i interesează pe ei povestea cu conaşu' nostru? Alta e chestia acum: ieri i-am luat rochia neagră din dulap şi o am aici, la mine în valiză!

— Cuuum?

Făpturile care se agitau de zor la fereastra compartimentului de clasa a doua a trenului accelerat tras la peron aduceau leit cu două maimuţe mititele îmbrăcate în haine femeieşti. Nu aveau mai mult de 1,30 înălţime şi erau absolut identice. Cu ţestele cât pumnul abia acoperite de câteva firişoare subţiri de păr cenuşiu, sub care se mişcau vioi ochii lor negri, enormi, cu pielea maronie, uscată şi ridată ca o scoarţă de copac, purtând rochii la fel, croite dintr-o stofă ecosez în nuanţe pământii, peste care îşi puseseră

hăinuţe negre de postav, încălţate cu botine tot negre, de piele groasă, la fel de ponosite precum stăpânele lor, cele două aveau aerul că sunt nişte extraterestre travestite în humanoizi şi paraşutate pentru cine ştie ce misiune secretă fix în mijlocul Gării Centrale din Florenţa. Atâta doar că, fiind sâmbătă şi destul de dimineaţă, călătorii din tren şi de pe peron nu păreau să observe prea multe în jurul lor.

— Vrei să spui că rochia coniţei e la tine şi că persoana asta, îmbrăcată cu ea, adică, mă rog, cu una ca a ei, nu e coniţa?

— Vreau să spun… nu vreau să spun! Habar n-am ce vreau să spun! Atâta îţi zic: că rochia coniţei e la mine.

— Nu, că eu mai am puţin şi o iau razna! Mai ales dacă la fermă o s-o văd iar umblând noaptea pe holuri ca o nălucă şi lăsând în urmă mirosul ăla de fum de pipă… de ziceai că e şi conaşu’ chiar acolo, lângă ea…

— Cin’ te pune să ieşi noaptea din cameră?

— Aveam nevoie la…

— Mă laşi?! Ce crezi, că nu ştiu cum te mână curiozitatea?

— Da’ ce? Vrei să zici că pe tine nu te roade chestia asta deloc, ha?

În timp ce gemenele se ciondăneau gata să se încaiere, femeia despre care vorbeau tocmai ajunsese sub fereastra lor. Cele două se opriră instantaneu din ceartă şi întinseră către ea gâturile lungi şi golaşe, ca de găini jumulite, urmărind-o cu ochi hulpavi. Era potrivit de înaltă, trecută de 40 de ani, dar cu forme atrăgătoare, bine puse în evidenţă de rochia strâmtă, de dantelă neagră. Pe faţa frumoasă, ovală şi uşor măslinie i se citea o ciudată determinare care se vădea până şi în felul destul de apăsat de a păşi. Părul bogat, întunecat ca un val de umbră, îi acoperea amplu spatele şi sălta, unduindu-se în ritmul mersului, devenind astfel un fel de trenă care îi dădea un aer impunător.

— Coniţă! Coniţă! strigă una din gemene, în vreme ce soră-sa îi trăgea pălmuţe îndârjite peste scăfârlia cheală.

Femeia, continuându-şi în acest timp mersul solemn, îşi ridică ochii spre fereastra lor, privindu-le o secundă cu o căutătură goală. Urcă apoi în vagonul de clasa întâi de mai încolo, lăsând în urmă o undă de parfum greu în care se amestecau efluvii din cele mai diferite: tutun de pipă bun, poate olandez, colonie scumpă, miros înţepător de trup încă tânăr, mişcându-se ritmic în dimineaţa de toamnă…

* * *

Îi plăcea nespus să prelungească clipa suavă când spiritul încă adormit se întorcea leneş în trup după somnul de noapte, înţesat de căutări, de întâlniri şi de revelaţii zănatice. Plutea cu voluptate indicibilă în spaţiul dilatat al dimineţii care, cu lumina ei limpede poleind toată încăperea, i se vestea deja prin pleoapele închise. Abia dacă mai ştia unde se află. I se părea că e tot copil şi că aroma de pâine proaspăt scoasă din cuptor venea din bucătăria largă şi solemnă a bunicii Zetta, din conacul de la poalele Apeninilor, unde crescuse. Apoi, coborând încet în timp, plutind peste lume şi peste viaţă ca şi când s-ar fi aflat într-un dirijabil invizibil, îşi aduse aminte că acela care cocea acum pâinea era Cesare, soţul ei. Se întinse moale, fără să deschidă ochii, regăsindu-şi braţele şi picioarele care se desprindeau fără grabă din năvodul somnului. În minte i se contura din nou, ca în fiecare dimineaţă, chipul oraşului de afară. Era toamnă, o toamnă caldă şi neînchipuit de senină, care aurea până şi albastrul inconfundabil al cerului Florenţei şi, mai departe, acoperişurile ei cu olane curate, panglica şerpuitoare a râului Arno, ba chiar şi feţele oamenilor care treceau pe stradă.

Dar, Doamne, cum mai mirosea în casă a pâine proaspătă! Se vede că era sâmbătă – ziua în care Cesare, de când crescuseră copiii, i se dedica ei în totalitate, şi ziua în care cocea pâine pentru săptămâna următoare. De ani buni preluase de la bunica Zetta tradiţia coptului pâinii şi se ţinea de ea sâmbătă de sâmbătă, aproape fără abatere, transformând-o într-un fel de ritual sacru. Însă Agostina, cu oreionul ăsta – sau ce-o fi fost – făcut la

bătrâneţe, pierduse socoteala zilelor. Mă rog, bătrâneţe – vorba vine: avea 47 de ani şi dacă cineva i-ar fi spus că e bătrână, l-ar fi strâns de gât. Pentru că era, de fapt, într-o formă de zile mari, avea o energie inepuizabilă, iar când se examina în oglindă, i se părea că arată la fel ca în urmă cu 25 de ani. Pe faţa ovală şi uşor măslinie nu îi apăruse nici un rid, iar părul bogat, întunecat ca un val de umbră care îi acoperea amplu spatele, nu părea deloc să aibă de gând să încărunţească. Şi silueta – e drept, niciodată prea suplă –, îi rămăsese tot bine potrivită, ascunzând sub pielea netedă muşchi bombaţi şi elastici. Era deci, fără-ndoială, încă tânără. Şi-apoi, nici bărbatul ei nu o trata altminteri: nopţile lor de amor izbuteau să fie şi acum tot atât de nestăvilite şi de pline de răsfăţ ca în primele luni de căsnicie. Sau poate că doar i se părea? Însă chiar şi în zilele din urmă, cu tot oreionul ei bizar, luat probabil de la turiştii care năvăleau în cohorte să viziteze bazilica – ce ciudăţenie: lucra acolo ca muzeograf de o groază de vreme şi niciodată, dar absolut niciodată, nu se îmbolnăvise de vreo boală, iar acum dăduse peste ea povestea asta care o ţinea la pat, cu febră, cu dureri de cap şi cu răuri de toate felurile, de aproape o lună şi jumătate –, da, chiar şi în zilele astea de boală, el nu rezistase să se ţină departe, ci se furişase noapte de noapte în patul ei, numai ca să o cuprindă cu braţele lui ocrotitoare şi calde şi, cu palma stângă strecurată între sâni, să îi simtă mai bine bătăile din colivia pieptului. Iar astă-noapte… astă-noapte, când înţelesese că îi e mai bine, fiindcă se unduia neliniştită şi udă de poftă, n-o mai cruţase. O posedase abrupt şi tăcut, într-un fel care nu îi semăna deloc, dar care izbutise să o facă, totuşi, foarte fericită. El desfăcuse apoi o sticlă de şampanie din rezervele pentru împrejurări speciale pe care le avea întotdeauna în pivniţa casei şi rămăseseră aşa, goi, îmbrăţişaţi şi tăcuţi, sorbind din băutura aceea până spre dimineaţă.

Acum că Daria şi Antonio, copiii, plecaseră amândoi la casele lor, nu mai trebuiau să-şi tăinuiască pornirile amoroase atât de neobişnuite pentru nişte oameni trecuţi de mijlocul vieţii şi, pe deasupra, căsătoriţi de 25 de ani.

Rămaşi doar ei doi, se puteau iubi fără oprelişti în orice moment şi în orice loc din vila uriaşă de pe Vicolo di San Marco Vecchio, mai liberi şi mai nebuni ca oricând, în feluri pe care ea nu le-ar fi putut mărturisi nici celor mai apropiate prietene.

Da, de multe ori se gândea că avusese mare noroc să îl întâlnească pe Cesare: contragreutatea ei de pe talerul celălalt al balanţei pasiunii, al căsniciei şi al vieţii înseşi, lentila prin care ea îşi putuse asuma universul, făcându-şi-l pe înţeles şi pe măsură: un bărbat puternic şi bun, care – era sigură de asta, aproape sută la sută sigură – o iubise mereu mai presus de orice. Şi, pe deasupra, un bărbat atât de frumos! De fiecare dată când se gândea la el, aşa cum era clădit – ca o stâncă, înalt, brunet, cu eterna lui barbă de trei zile şi cu ochii verzi, profunzi şi scrutători, simţea cum i se întăresc sfârcurile de drag şi de dor. De altminteri, îi plăcea totul la el: şi felul enervant de a-şi ronţăi pipa, la care nu renunţa decât în somn, şi stilul de a nu-i răspunde la întrebări, până o scotea din minţi, şi târşâitul sâcâitor al papucilor când umbla de colo-colo prin casă, şi încă o groază de alte ticuri pe care trecerea anilor i le incrustase în obişnuinţă. Totul i se părea că îl reprezintă pe el aşa cum e, adică obiectul obsesiilor şi al veneraţiei ei pe care ea le ţinuse, de altfel, întotdeauna destul de ascunse.

Nu înţelesese însă nici până în ziua de azi pentru ce calităţi anume, atunci, cu ani în urmă, o alesese el tocmai pe ea dintre toate femeile care i se perindau primprejur. Şi nu erau puţine… Da, nu fuseseră niciodată puţine şi nici lipsite de tenacitate. Nu mai departe acum aproape două luni, când îşi sărbătoriseră nunta de argint, arătarea aceea, Lucilla sau cum o mai fi chemat-o – o uscătură negricioasă, hămesită, vicleană şi vulgară, cine ştie cum ajunsă la petrecerea lor –, care îl fixase insistent cu privirea întreaga noapte şi care, atunci când crezuse că nu-i vede nimeni, se lipise de el şi îi şoptise ceva la ureche. E drept, în clipa aceea, el nu păruse să răspundă nicicum gestului ei neruşinat. Dar, ea, Agostina, rămăsese toată seara cu ochii pe ei; nimic nu îi scăpase: nici privirea lui care se înfigea din când în

când, ca din întâmplare, în decolteul nepotrivit de generos al acestei străine şi nici mica strângere de mână cu care se despărţiseră la plecare… Era să moară de enervare atunci, ei, da, şi de gelozie, dar era, de felul ei, foarte stăpânită, aşa că nu lăsase să se vadă asta în nici un fel. Nici nu voise să îi strice seara, mai ales că el se plânsese tot timpul de o sâcâitoare durere de cap. Şi-apoi, Cesare rămânea în continuare al ei şi încă nu arăta nicicum că s-ar plictisi, deşi doar ea ştia cât îi fusese de frică de sabia asta care păruse tot timpul să îi stea deasupra capului. Dar uite că, de 25 de ani, nici una din prădătoarele fără scrupule care dădeau târcoale pe orbita lui nu reuşise să i-l răpească. Deşi, despre cruciadele tăcute, camuflate în catacombele unei căsnicii, nu se poate spune decât că nu sunt niciodată, până la sfârşitul sfârşitului, încheiate cu-adevărat.

Acum îl aştepta din clipă în clipă să deschidă uşa încet, ca să vadă dacă s-a trezit şi să îi aducă, pe tipsia veche de argint moştenită de la o străbunică, micul dejun de sâmbăta: suc proaspăt de portocale cu ghimbir şi mentă din grădină, ouă moi de bibilică, presărate cu caviar de Avrugas şi *lentilles au Bleu d'Auvergne* pe felii subţiri de pâine caldă.

Mâncau amândoi în pat, vorbind puţin şi privind prin uşa deschisă către terasa largă, pavată cu dale mari de travertin pe care erau aşezate ordonat ghivece enorme cu rododendroni înfloriţi şi chiparoşi pitici. Dincolo de ea, proprietatea cobora mult către sud, lăsând vederii desenul complicat al grădinii care amesteca savant plante de tot soiul, colorate divers şi ţesute într-o urzeală vegetală neverosimil de verde de gazon întreţinut cu înverşunare. Departe, către stradă, răsărind din gardul viu, se zărea căsuţa ca de păpuşi a surorilor Bova, cele două gemene care, deşi octogenare, încă vedeau cu mare râvnă şi vioiciune de toate ale gospodăriei. Le moştenise de la bunica Zetta, la care lucraseră întâi părinţii lor, apoi ele şi acum după ce, de aproape 80 de ani participaseră la toate morţile, la toate naşterile, botezurile, nunţile, în general, la toate bucuriile şi necazurile din familie, ajunseseră să facă, într-un fel, parte din ea. De fapt, chiar în căsuţa aceea se

născuseră şi tot acolo voiau să sfârşească atunci când bunul Dumnezeu avea să se îndure de ele. Sâmbetele şi duminicile şi le petreceau însă la fermă, unde, pasămite se odihneau, dar, în realitate, mereu în mişcare, ca argintul viu, dădeau câte-o mână de ajutor şi la treburile de acolo.

Abia atunci casa intra cu-adevărat în stăpânirea absolută a lui Cesare şi a Agostinei. Unui străin, mai cu seamă unuia care nu îi cunoştea prea bine, i s-ar fi putut părea cât se poate de neobişnuit faptul că un bărbat cum era Cesare, cu aerul lui atât de viril, ba chiar, aparent, uşor misogin şi, altminteri, o persoană îngrozitor de ocupată şi prinsă cu mii de lucruri mai importante, avea apucături din astea casnice, cum era coptul pâinii ori pregătirea mesei. Şi numai pentru ea. De copii, care veniseră pe lume unul după altul, Daria la puţin timp după căsătorie, iar Antonio peste un an, el nu se ocupase niciodată mai mult decât strictul necesar. Cu toate astea, avea cu ei o comunicare specială şi legături foarte strânse. Ea, Agostina, fusese cea care trebuise să îi strunească şi să îi ţină pe drumul cel bun de la început, şi o făcuse cu afecţiune fermă, dar fără prea multe dulcegării. Deşi copilăria ei, la bunica Zetta, altfel arătase… Da, dar ea rămăsese orfană de mică – părinţii ei se prăpădiseră stupid, într-un accident casnic, mâncând ceva otrăvit sau amestecând din greşeală nişte medicamente –, Agostina nu aflase niciodată prea multe sau poate că uitase. Astfel că bunica – bună, caldă, luminoasă şi mereu prezentă – îi fusese, în acelaşi timp, şi mamă, şi tată, toată viaţa.

Cu Daria şi cu Antonio, lucrurile stătuseră altfel, aveau ambii părinţi lângă ei, de aceea nu-i fusese uşor să îi crească fără greşeală, adică fără să îi cocoloşească inutil ori să îi scape de sub control. Aşa se făcea, probabil, că ea rămăsese pentru ei o persoană de care părea că trebuie mai curând să te fereşti, decât să-ţi doreşti să te apropii…

Dar ce mai contează? Important e că deveniseră oameni întregi, bine aşezaţi în lumea de azi, atât de încâlcită şi de tulbure.

Dusă pe gânduri, Antonia ciulea, din când în când, urechea la zgomotele casei, tot mai mirată de întârzierea lui Cesare. Se întorcea însă repede la amintirile care o invadau ca o maree.

De pildă acum, privind în urmă, trebuia să recunoască faptul de a nu se fi dumirit încă dacă el fusese tot timpul cu-adevărat fericit alături de ea sau dacă nu cumva trăise momente în care îşi dorise altceva, dacă nu regretase uneori că atunci, demult, în învălmăşeala de întâmplări care le precedase căsătoria, cedase presiunilor ei. Un lucru ştia însă cu absolută certitudine: pentru ea, Cesare, şi nimeni ori nimic altceva pe lume, era rostul şi finalul tuturor lucrurilor, miezul şi muzica lor ascunsă. Dincolo de datoria şi de sentimentele pe care le avea, evident, faţă de copii, sensul adevărat şi ultim al existenţei ei pe pământ rămânea, de fapt, doar el. Chiar dacă s-ar fi putut dovedi greşit şi păcătos ce simţea, era peste puterile ei să schimbe ceva. Devenise un dat.

Îi şi scrisese asta acum, la nunta lor de argint. Ştia pe de rost textul acela pe care îl descoperise cândva, aproape din întâmplare, într-o carte, şi pe care îl preluase apoi, trecându-l la persoana întâi, ca şi când i-ar fi aparţinut: *…unicornul meu cu dungi albastre, dubla mea lentilă de convergenţă a razelor solare, consultantul meu genial, conştiinţa mea portabilă, supraveghetorul încărcăturilor mele, unicul meu poet total şi inevitabil*[16]… exact aşa scrisese, pe o coală de hârtie albă, chiar cu stiloul lui Mont Blanc, pe care îl primise de la părinţi când împlinise 18 ani, mai adăugase câteva rânduri şi citise apoi totul la sfârşitul ceremoniei, stârnind uimirea şi suspinele asistenţei luate pe nepregătite: nimeni nu o bănuise atât de sentimentală, nici măcar Cesare!

16 Adaptare după J.D. Salinger, *Dulgheri, înălţaţi grinda acoperişului* şi *Seymour: o prezentare.*

Dar uite că de dincolo de uşă răzbăteau clinchet de veselă şi zgomot de paşi moi pe calcarul din camera de zi. Agostina închise ochii pândind nerăbdătoare mişcarea mult aşteptată a uşii.

— Bună dimineaţa, somnoroaso! Uite, ţi-am pregătit micul dejun: suc de portocale, ouă de bibilică… ştii tu. Ţi le pun aici pe măsuţa de toaletă şi fug să strâng puţin alături pentru că pe la zece s-a anunţat Margheritta, iar mâine o să vină, probabil, multă lume.

Vocea înaltă şi destul de rece o surprinse extrem de neplăcut. Daria? Dar ce căuta Daria în sâmbăta lor? Şi Margheritta, ea ce mai voia? Prietena ei ar fi trebuit să ştie clar, de mult, că nu primeau vizite sâmbăta… De ce nu îi lasă lumea în pace? Dar unde e Cesare? De ce nu face ordine în balamucul ăsta? O fi şi el depăşit… Ştia ea prea bine cu ce sacrificii îşi elibera sâmbetele astea, doar pentru ei doi. E drept însă că, de când îşi închisese biroul de avocatură, devenise iar aproape normal: nu mai alerga ca un bezmetic între clienţi, tribunal, procese, cazuri, întâlniri, nu mai lucra năuc până dimineaţa, nu mai sărea peste mese, peste aniversări, peste zilele vieţii lor. Redevenise vizibil, accesibil, din nou agreabil: Cesare al ei, aşa cum îl ştia doar ea. Sigur, nici ferma nu era uşor de ţinut şi nici mica brutărie pe care o deschisese în mijlocul oraşului, dar acolo el şi nu altcineva era stăpânul timpului…

Şi chiar dacă erau zile în care abia apucau să schimbe câteva vorbe, chiar dacă uneori părea că nu aude ce-i spune, chiar dacă stătea ore în şir închis în biroul de acasă, vorbind nesfârşit la telefon, nu mai trecea nici o noapte în care el să nu doarmă acasă. Aşa cum înainte, cu tevatura de nedescris pe care o presupunea biroul de avocatură, se întâmpla destul de des. Sau poate că nu foarte des, dar oricum…

Între timp, Daria lăsă tava unde spusese şi ieşi rapid fără să îi arunce mai mult de o privire scurtă, lipsită de orice interes. Continuă să vorbească mai departe, în timp ce se auzea cum pune ordine în lucrurile din camera de-alături.

— Dar văd că ai pâine caldă! Cine ţi-a adus-o? Şi ulei de măsline de la fermă… şi brânză de capră… A trecut Antonio mai devreme? A, nu, că mi-a zis mie să vin tocmai fiindcă el e ocupat. Mi-a spus de alaltăieri că nu poate

veni azi. Oricum, o să te vadă mâine după biserică. Atunci de unde sunt toate astea? Aaa, uite că acum observ: cuptorul e fierbinte! Te-oi fi apucat tu să coci pâine, astă-noapte? Dar uleiul şi brânza? Nu pricep ce se petrece în casa asta…

Vorbea continuu, ca pentru ea, fără să aştepte nici un răspuns, în vreme ce se mişca prin camera mare cât un teren de golf, mutând, strângând, rânduind.

Agostina însă n-o mai asculta de mult. O enerva la culme sporovăiala fără rost a fiică-sii, dar n-avea putere să protesteze sau să pună întrebări, aşa că se ghemui tăcută între perne, navigând mai departe, cu ochii închişi, pe firul pârâiaşului de gânduri care alerga nestăvilit spre trecut, spre anii tinereţii, cu micile şi marile lor bucurii, cu ezitările, nedumeririle, consternările şi dramele care îi marcaseră viaţa.

Acum tocmai o năpădise brusc amintirea momentului când el se lăsase de avocatură. Nici nu avea cum să uite perioada aceea de tensiune împinsă până la limita suportabilului, când Cesare, implicat în procesul unei tinere acuzate de omor, devenise brusc, din apărător, el însuşi acuzat: întâi doar de mistificare şi tăinuire de probe, iar apoi de relaţii adulterine cu inculpata. Fusese îngrozitor… Cazul era foarte bizar: soţul femeii murise subit, la o petrecere, de un infarct fără nici o explicaţie plauzibilă. Apăruse însă imediat o prietenă a cuplului care depusese o mărturie consternantă: văzuse, susţinea ea, când acuzata îi dăduse bărbatului ei, care avea o migrenă teribilă, două tablete de Bisotal – un analgezic a cărui asociere cu alcoolul era total contraindicată, căci presupunea un risc letal de infarct miocardic. Le recunoscuse, pasămite, pentru că erau colorate într-un galben tare şi pentru că le lua şi ea. E drept, fără să bea picătură de alcool. Substanţa fusese, într-adevăr, descoperită la autopsie în corpul presupusei victime, dar se pare că nimeni altcineva nu mai asistase la scena cu pricina.

Urmaseră trei ani de luptă pentru scoaterea la lumină a adevărului, în care ea, Agostina, ajunsese aproape să îşi piardă minţile. În cele din urmă, după

deliberări nesfârşite şi oarecum din lipsă de probe, femeia fusese declarată nevinovată, iar Cesare, amărât, epuizat şi total scârbit, se hotărâse să iasă definitiv din profesia care fusese cât pe ce să îi distrugă viaţa şi familia. Şi tot atunci hotărâse, oarecum de capul lui, să repună pe picioare ferma bunicii Zetta. Pentru Agostina, ăsta fusese lucrul cel mai important din ultimii ani sau poate chiar din toată existenţa ei. De atunci i se aşezase în suflet o pace, o armonie, o linişte infinită, de parcă Providenţa i-ar fi făcut un dar preţios, ca şi cum cărările vieţii ar fi purtat-o ca prin minune înapoi la conacul ei drag din Apenini unde trăise cea mai frumoasă copilărie din lume, ca să o statornicească acolo, pentru totdeauna, împreună cu bărbatul adorat. Şi, o vreme, chiar aşa păruse să fie. Au locuit acolo până când lui Cesare i se făcuse dor de Florenţa şi deschisese brutăria. Atunci afacerea se mutase la oraş şi ei, odată cu ea. Dar nu fusese rău. Sfârşitul de săptămână şi-l petreceau la conac, iar restul zilelor trecea repede, cu alergături de tot felul, la care ea participa din plin. De fapt, fusese chiar bine până când apăruse Lucilla aceea, caracatiţa scârboasă şi urâtă care îl tot pisa pe Cesare să îşi redeschidă biroul de avocatură. Parcă şi ea era tot avocat, şi se zvonea că ar fi vrut enorm să intre în combinaţia asta. În fine, ce rost are să se gândească acum la asemenea lucruri care îi stricau dimineaţa? Cesare n-o să se mai apuce niciodată, niciodată de avocatură, îl pusese să îi promită asta solemn. Şi ea ştia că promisiunile lui sunt literă de lege. Şi-apoi de ce s-o fi făcut? Nu le mergea lor bine acum? Pentru ce să îşi dorească să se întoarcă la bătaia de cap şi la stresul dinainte? Nu, asta nu avea să se mai întâmple, era clar. Vor continua să ţină ferma şi brutăria, îşi vor petrece weekendurile în Apenini, vor putea pleca în vacanţă ori de câte ori vor voi, oriunde pe faţa pământului, vor fi liberi ca păsările cerului, se vor putea iubi nestingherit…

— Dar ce ţi-a venit să umbli la pipa tatii? A, uite şi tutunul lui olandez! Înţeleg că chiar o foloseşti! Nu cred că asta te poate ajuta, în starea în care eşti, dar… mă rog. Şi ce e cu vraiştea asta de haine şi pantofi? Nu pricep când ai apucat să o produci… Of! Oricum, eu o să strâng acum totul pentru

că mâine o să fie foarte multă lume aici. Închipuieşte-ţi, Antonio a comandat de la fermă un meniu pentru patru sute de persoane!!! Auzi, patru sute! Nu ştiu dacă atâta i-a ieşit la numărătoare – n-aş crede –, bănuiesc că, pur şi simplu, cifra asta i s-a părut suficient de simbolică încât să o adopte pe loc. Evident că n-o să fie atâţia. În casă încap cel mult jumate. Mda… De fapt, eu mare lucru nu mai am de făcut acum pe-aici, pentru că, aşa cum ştii, ieri, gemenele au luat la puricat toată casa, de sus până jos, şi au făcut-o lună. Ar mai fi să aleg ceva de îmbrăcat pentru tine. N-o să poţi merge la requiem, dar acasă va trebui să stai o vreme cu cei care o să vină. Mă întreb ce rochie să fie? M-am gândit la cea neagră, de dantelă, pe care ai purtat-o la petrecerea de după nuntă… şi cu perlele de la tata… Am şi căutat-o, dar n-am găsit-o nicăieri. Parcă a înghiţit-o pământul! Dar nu… nu cred că e potrivită: pe lângă că o să ne amintească tuturor de seara aia cumplită, îţi şi lasă aproape tot spatele gol… Uitasem. Deci nu! Unde mi-o fi fost mintea? Merg sus să caut altceva. Trebuie să fii elegantă, însă nu provocatoare. Clar! Sunt, totuşi, doar 40 de zile de când tata a… uite că încă nu pot să pronunţ cuvântul. Adevărul e că nu mă pot obişnui cu gândul că nu mai e… Uneori îmi vine să urlu ca o sălbăticiune…

De dincolo de uşa dormitorului, rămasă deschisă, nu se auzea nici un sunet. Daria intră, ţinând într-o mână pipa lui Cesare şi în cealaltă tot felul de lucruri pe care le adunase din încăperea alăturată: o cămaşă de noapte roşie cu multă dantelă, o pereche de pantofi negri, de lac, cu tocuri foarte înalte, un şal de moar verde, altă cămaşă de noapte, încă un şal, toate învăluite într-o aură de parfum scump: *Je n’aime que toi* – colonia preferată a Agostinei… Continua să vorbească în felul ei monoton şi parcă puţin supărat pe toată lumea, dar când o văzu pe maică-sa cu chipul ei senin, de învingătoare, aţipită între perne, tăcu imediat. Se pregătea să iasă, trăgând uşa după ea, când observă pe noptieră sticla de şampanie Perrier Jouet – preferata tatălui ei –, golită pe jumătate şi cele două pahare cu lichid auriu. Într-unul foarte puţin, în celălalt, mai mult de jumătate. Iar lângă ele, ochii

îi căzură cu stupoare asupra unui flacon de medicamente răsturnat din care câteva tablete colorate într-un galben tare lunecaseră pe tăblia lucioasă de mahon…